

ఆంధ్ర సచిత్రవారం.

పత్రిక

29-4-66
35 పైసలు

వోయిర్స్ అతి మున్ హోరముగా
 నేయబడినవి! చల్లవి,
 పెళ్ళిపైన, వశికరమగు,
 శోభాయమాన రంగులు,
 ఆకర్షణీయమైన నమూనాలు,
 మీ హావభావములకు లేత
 తీవ్రత సరిపోయినవి.

మ్యూజికల్ గ్రూప్ అవతరణ
 మ్యూజికల్, పడియార్, ప్లాంట్, బొంబాయి
 ప్లాంట్ (మ్యూజికల్), బొంబాయి
 ప్లాంట్, దేవాన్, పాన్పున్, బొంబాయి
 పాన్పున్ (మ్యూజికల్), బొంబాయి
 మూరత్ కాటన్, మూరత్
 మువత్ లాల్ పైన్, వవసాతి

మఫల్లాల్ గ్రూప్

2x2 వోయిల్స్ అండ్ లినోస్

"ఫెలిక్స్" మరియు "పెన్సెట్" క్వాలిటీలో కూడా లభించుచున్నవి.

44-38861-100

జంతువు వేదాంగ ప్రకారం, పొగరమైన మోహంతోనే మించి చుండగా ఇసుక తీయేరి జలకమాడించుచూ అకాశమును అరుణ కాంతి వదాచుగున మేలిపై నిలిచి యుండును. ఆ వ్యర్థమైన సొంపుగల ఆమె కొండదానికి కారణం సొందర్య పోషణ కోసం ఆమె రోజూ వాడే గోద్రెజ్ సొందర్, బరోపా, అమెరికాలో విడుదల నిమిత్తం ప్రత్యేకంగా నిర్మించబడిన సౌఖ్యనందకరమైన నట్టు. ఇచ్చేడు ఎన్నికగా భారత దేశంలో లభించుచున్నది.

ఇట్టి వాటిలో చాలా కొండ్లనింపుండే, చాలా పెద్ద సౌఖ్యనందకరమైన నట్టు, పొగర శరణముం వలె మరగ విడుదల కూడా, ప్రళ వస్త్రవ తందన కూడా యొక్క పదా నిలివియందే పరిమళంతో మిమ్మలకు చల్లగా, చూయగా, మహావస్త్రగా వుండుతుంది.

ఆంధ్ర హిందూ అనందించగల
మోహనాయకం

ప్రకాశమానంగా

మీదే...

శ్రీ. 2-7200

మీ గోద్రెజ్ - పట్టుకో ఉత్తమ వామన

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధాగతి కాశీనాథుని
వాగేశ్వరరావు సంతలుగారు

ప్రకాశకం : 29-4-66

సంపాదకానుబంధం : 58 సంవత్సరం : 35

ప్రచురితం : 1908

ముఖ్య సంపాదకులు :

శ్రీమంత్ శంకరప్రసాద్

సంపాదకులు :

శ్రీమంత్ రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

క్రొత్తరేఖల నమనరించి 14-1-1966
ముదలు ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక చందా
వివరాలు.

భారతదేశం

శాశ్వతార్థం
చా. 2.

తంబుచెట్టి చందా	19.25
6 మాసముల చందా	9.62
8 మాసముల చందా	4.80

ఇతరదేశాలకు

ఉడమీద (Sea Mail)

తంబుచెట్టి చందా	24.50
అర్ధసంవత్సర చందా	12.25

ఆ అమ్మాయి
మీ పిల్లరికి చెప్పిన
తన కన్నీటి గాథ
వచ్చేవారమే!

మనలోమాట

'ఇండియా'లో వందే మొత్తం వెంటలో బాదాపు నగం వృథా అయి పోతున్నదని, యీ నష్టంలో నగభాగం కేవలం నిలుకల మూలంగా జరుగు తున్నదని కేంద్ర ప్రభుత్వాధికారి ఒకరు యిటీవలనే అన్నారు. దీన్నిబట్టి మన 'అహం సత్సీతి'ని కొంతవరకు అర్థం చేసికోవచ్చును.

ఈ వారం మా మ్యాగిజిన్ ప్రతినిధి శ్రీ శ్రీకృష్ణ తమ 'లేఫ్' లు దే విషయాన్ని చర్చించారు. దేశంలో అహంసాభివృద్ధికి పథకాలు బ్రటిష్ వారి కాలంనుంచే ప్రారంభం అయ్యాయి. ఆ వివరాలు 'మ్యాగిజిన్ లేఫ్'లో చదువ వచ్చును.

వ్యాసకర్తగా శ్రీ చింతలపాటి వెంకటసుబ్బయ్య మా పాఠకులక కరిచివులే. 'మూరిన్స్' ప్రదేశాలని గురించి వీరు లోగడ కొన్ని వ్యాసాలు వ్రాశారు. ఈ వారం 'సింహళంలో హైందవత'ను గురించి వ్రాస్తున్నాము.

తెలుగులో కొత్త తారలతోపాటు కొత్త దర్శకులు కూడా తెలుగులోకి వస్తున్నారు. ఈ వారంలో విడుదలవుతున్న 'సవరాత్రి' చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించిన శ్రీ తాతినేని రామారావులో మీ విశేషం జరిపిన గోష్టిని 52 వ పేజీలో చదువవచ్చును.

లోగడ శ్రీ మహీధర సరిసిమోహన్ వ్రాసిన 'ఏక తెలుగు' అనే వ్యాసం మా పాఠకులకు బాగా నచ్చినట్లున్నది... ఇదే అంకంపై పాఠకు లోకరు వ్రాసిన చిన్న వ్యాసాన్ని 43 వ పేజీలో నేస్తున్నాం...

తరచుగా 'క్రీడాకాండ' గురించి కూడా వ్యాసాలను అందిస్తూ వే వున్నాము. ఈ వారం మేము క్రమరించిన 'వృత్తి క్రీడాకారులు' వ్యాసం మా పాఠకులకు నచ్చుతుందనే ఆశిస్తున్నాము.

విషయానుక్రమణిక

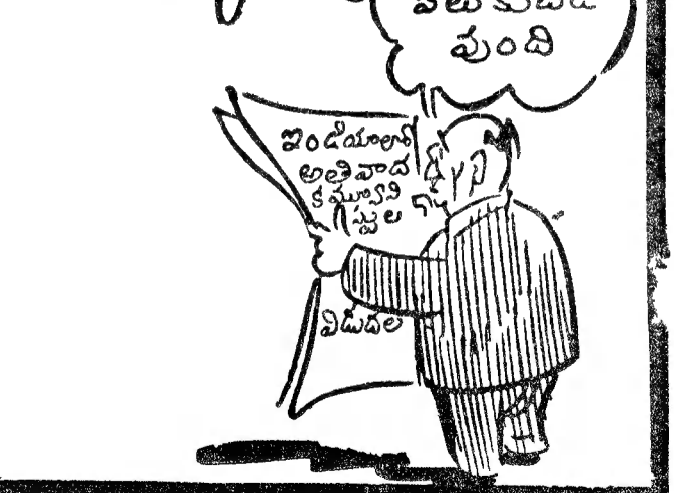
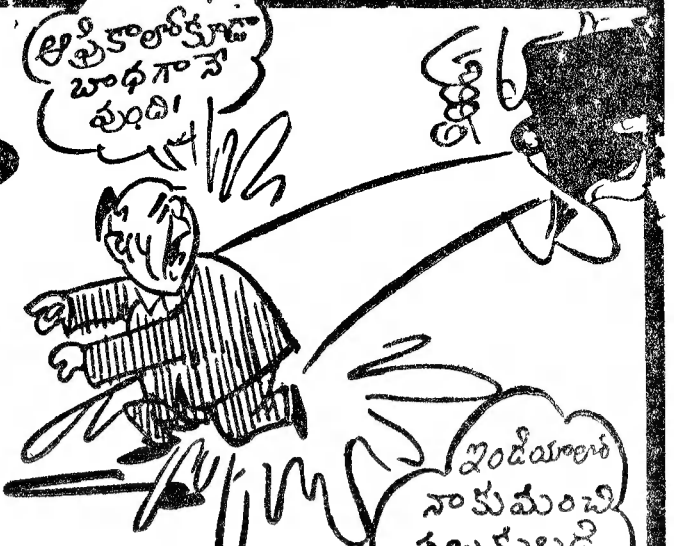
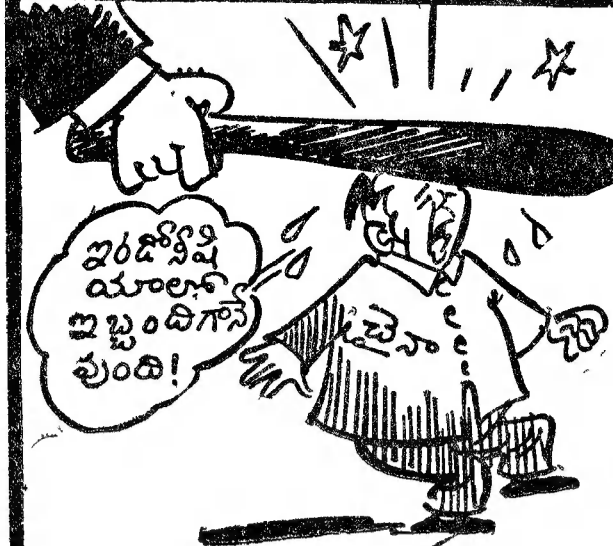
ముఖ్యచిత్రం : నది బాణశ్రీ ఫోటో : శంకర

కథలు :

అమెచేసిన నేరం	— 14
చివరికు మిగిలింది	— 28
మగంధ శత్రువు	— 45
సిరియల్ కథ:	
నిరీక్షణ	— 20
కరుణ	— 36

శీర్షికలు : వ్యాసాలు: సినిమా.

ఉత్తరాలు — 2, ఓమెన్ కార్నాల్ — 6,
మ్యాగిజిన్ — 7, వృత్తి క్రీడాకారులు — 10,
వెల్లాయికి ప్రేమతో — 12, సింహళం —
హైందవత — 19, వైట్ల వారి గాథాకరి — 26,
తాంసాపాతి — 27, వారసలు — 35, పాతకొత్తం
మేలు కలయిక — 43, వాణిశ్రీ పరిచయం — 50,
గులాబిలంపా ముళ్ళే ఎక్కువ — 52, చిత్ర
కవితలు — 53, వారసలు-విషయం — 54,

పలితంలేని పథకాలు

బైబిల్ లో పేరుపొందిన సోమర్ రాజ్ గారి గుడికి రెండు స్తంభాలు ఉండేవి. దీడంవైపుదాన్ని 'బోవాక్' అని, కుడివైపు దాన్ని 'జాచిక్' అని పిలిచేవారు. నేడు మన ప్రధానమంత్రి 'జాచిక్' రెండు స్తంభాలమీద నిలుస్తోంది. ఈ స్తంభాల పేర్లు శ్రీ ముఖమణ్యం, శ్రీ అశోకమేఘా. దీడంవైపు శ్రీ ముఖమణ్యం, కుడివైపు శ్రీ మేఘా ఉన్నారవచ్చు. బోవాక్, జాచిక్లు మంచి జలంగా ఉండేవి. కాని ఈ స్తంభాల బలం ఎంత? ఇదే ఒక ముఖ్య కలెక్షన్ ప్రశ్న.

శ్రీ గోపం ప్రాశస్త్యం!

సిద్ధరికి చాలా పాఠశాల ఉన్నాయి. ఇద్దరికి కీర్తి, కిందూతి పాఠశాల. ఇద్దరూ పురోగమన వాదులమని చెప్పుకుంటారు. ఇద్దరూ ఎప్పటికప్పుడు ప్రభావితం తయారు చేస్తూ ఉంటారు—ఒకాయన అకలిని నిర్మూలించటానికి, మరొకాయన దారిద్ర్యాన్నే తొలగించటానికి.

శ్రీ ముఖమణ్యం 67 కోట్ల టన్నుల ధాన్యం ఉత్పత్తి 1966—67కి అయే వరకం తయారుచేశారు.

శ్రీ మేఘా ఒక ప్రభావితని సిద్ధం చేశారు.

ఇద్దరిలోనూ శ్రీ ముఖమణ్యం వరకం తప్పనిసరిగా అయిపోయింది. శ్రీ మేఘా అని పిలిచే నిర్మూలన చేస్తామని భవభం చేసి కట్టే ఉంది ఈయన వరకం.

అయినా ఇద్దరూ ఎన్నికలు వచ్చే వయస్కికి చల్లగా వెనక్కితగ్గినా, ఆ పాదాభ్యుదయంలో ఎవరూ పీరిని వట్టించుకోరు. అదీ ఒకందుకు (పీరికి) మంచిదే.

అనంతర్ని ప్రి రేకె త్రించిన

అహారానింత్రి నిధికం

శ్రీ ముఖమణ్యం వరకం రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రితనకి తప్పి తలగించలేదు. వారి 'లక్ష్యాలు' ఇంకా ఎక్కువగా ఉండే కొద్దీ అయినా వాటూ, అహారానింత్రి తలగి

"అహారానింత్రి పెరుగుదల వరకం విషయంలో నిజా నిజాలని తెలుసుకున్నా"మని ఒక ప్రకటన చేశారు. గ్రామాందాకా వివరాలన్నిటిని సిద్ధంచేసి ఉంచానువ్వారు. ఒక్క రైతులని ఆవవాలు మట్టుటమే వచ్చారు. ఒక్కొక్క రైతుకి ఆవనిపేరూ, పోటోపున్న 'కార్డు' ఇస్తారా? ఒక్కొక్క రైతుకి అంటే కొందరిని ఎప్పుడుని వారికి మృతం ఇటువంటి ఇచ్చి ప్రచారం చేసుకుంటారా?

ఇంతమంది ప్రజలని ఇందరు వాయుకులు మోచం చెయ్యటం వర్జితం ఇంకా వుండాలేదు.

1952లో మన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం పులు శ్రీయుతులు టి. టి. కృష్ణమూచారి, పెన్సిల్వేనియాలో భారత ప్రభుత్వం శ్రీ పురు

అంచనాలకు అందని ఉత్పత్తులు అహారసమస్యకు పరిష్కారం...?

టి. ఎన్ సింగ్, ఎ. కె. ఆర్. వి. రావు, వండిత టి. భార్గవ మొదలయినవారిలో ఒక సంఘం ఏర్పడింది.

అహారాభివృద్ధికి పునాదులు

ఈ సంఘం ఇలా సూచించింది—

మొదటిదశ — జపాన్ లో యుద్ధం జరుగుతున్నప్పుడు బత్తా వియ్యం వర్షం అగిపోయింది అప్పటి భారత ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రదేశాల ప్రతి నిధి (6—4—1942వ) సమావేశ వరకం సమావేశంలో కొన్ని పీఠాభ్యుదయ చెయ్యటం జరిగింది. పీటివే 'గ్రామార్ బుడ్ కేంపెన్' (అహారాభివృద్ధి ఉద్యమం) అన్నారు స్పష్టంగా ఇది: 1. అహారం పంటలనే ప్రోత్సహించటం, 2. ప్రోత్సహన పాపాన్ని ప్రోత్సహించటం, 3. పంట భూముల వైశాల్యాన్ని పెంపొందించటం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలని వరకం తయారు చెయ్యమని అడిగారు. కాని ఉత్పత్తి సంఖ్యలు ఇంతఉండాలని నిర్దేశించలేదు.

"రెండవదశ—1946 పెన్సిల్వేనియాలో మరొక నిర్ణయానికి వచ్చారు 1947—48 నుంచి అహారాభివృద్ధి ఉద్యమాన్ని వ్యవస్థగా రూపొందించాలన్నారు. రీసెంసత్వ రాలలో అహార ధాన్యం ఉత్పత్తిని 40 లక్షల టన్నులు ఎక్కువ చెయ్యాలన్నారు. ఇందులో 10 లక్షలు బ్రిటిషు వరిపంట కిందలేని రాజ్యాలకి చెందినవి. అదనం ఉత్పత్తిని అందరిమధ్యా వ్యాయంగా పంచాలని అన్నారు. రాజులు పాలించే రాష్ట్రం విషయంలో అంత శ్రద్ధ తీసికోలేదు.

ప్రత్యేకసంఘం సిఫారసులు

"అహార ధాన్యం విధానం కమిటీ 1952లో మన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారి పీఠాభ్యుదయ ఇంతలో, 1947 పెన్సిల్వేనియాలో భారత ప్రభుత్వం శ్రీ పురు

మోతమదాన్ కాకుందాన్ అధ్యక్షత క్రింద పై సంఘాన్ని నియమించింది. మన అహారధాన్యం ఉత్పత్తిని ఎలా పెంచాలో ఈ సంఘం చెప్పిందన్నారు సంఘం చేసిన పీఠాభ్యుదయ

1. దిన్న పీటి పీఠాభ్యుదయ స్పీచ్ లు విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ పహించాలి ఎరువు (కృత్రిమ మైతనికావు) వాడకం విషయంలో అభివృద్ధి కావాలి.

2. ఎరువుల ఉత్పత్తికి జాపంసిన స్పీచ్ లు తయారు చెయ్యాలి.

3. పూటపీఠ వాడకం వరకాలని తయారు చెయ్యాలి

4. పంట లేక వృధాగా పడి ఉన్న భూముల వాడకం విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుని కేంద్రం దీనికోసం ఒక సంఘాన్ని నియమించాలి.

పంటలకు పోటీ

అంతేకాక, గ్రామ పంచాయతి, సహకార సంఘాల మోయంలో ఉత్పత్తి అభివృద్ధి

ఆ ఆమ్మాయి!

ఏది పన్నీరో?
ఏది కన్నీరో?

వచ్చేవారమే!
సచ్చిత్ర
వ్యాసశీర్షిక

పన్నీ టివీ థుర్లో
కన్నీ టిజల్లులు

కుటుంబ నియంత్రణ మనుషులకేనా?

ఉద్యమాన్ని మరింత ఎక్కువ చేయాలని ఈ సంఘం సూచించింది. ఆహారధాన్యం ఉత్పత్తిని ఒక కోటి టన్నులకి పెంచాలన్నారు సంఘంవారు. ఇందులో 30 లక్షలు అదనంగా పంటకిందకి వచ్చే భూములలో పంపాలన్నారు. ఇది సంఘం వెలువరించిన రిపోర్టు. కాని కొందరు మనుషులు మాత్రం ఇంత పెద్ద పథకం పాఠ్యంకాదేమో అని సందేహించారు. వంట విషయంలో పోటీ ఏర్పరచాలని వీరు సూచించారు.

వ్యయం కృషి పథకం: 1948 చివరి భాగంలో భారత ప్రభుత్వం, ఆహార విధానంలో పూర్తి మార్పు అవసరం అని నిర్ణయించింది. పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉండనేభావం అధికార వర్గానికి కలగా లివ్వది. ఉద్యమాన్ని విజయవంతంగా చేపడుతు లార్డ్ బాయ్డ్ ఆర్ మోయాన్ని అర్పించారు. ఆయన కొన్ని మామూలు చేశారు. ఈ ఉద్యమం అత్యవసర పరిస్థితి కింద జరిగినట్లు భావించాలన్నారు. కేంద్రంలో తగిన ఏర్పాట్లు చెయ్యాలన్నారు ప్రభుత్వం ఆహారోత్పత్తికి కమిషనర్ను నియమించింది. ఇంకా ఇతర ఏర్పాట్లు చేసింది. 1952 మార్చికి ఆహారం విషయంలో మంత్రి నమోదు లేకుండా ఉండే పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని వూహించింది.

ఆహారం ముఖ్యం...

ఇంతలో పత్తి, జవము ఉత్పత్తి పడిపోయి వాటిని అధికంగా పండించే పథకాలని తయారు చేశారు. ఆహార ధాన్యం భూములనుండి 15 లక్షల ఎకరాల దాకా 1950-51 కి 22 లక్షల ఎకరాలదాకా 1951-52 కి వీటిని మార్చారు.

ఇతర పథకాలు ఎన్నో వేసినా చివరికి తేలిక పంఖ్యలు ఇవి—

సం.	అంచనా	ఉత్పత్తి
1946-47	—	—
1947-48	9 09	8 97
1948-49	8 86	7 95
1949-50	9 85	8 11
1950-51	17.00	11 00
మొత్తం	44.80	34.03

విధానంలో మార్పు. 1950-51లో ఆహారోత్పత్తి, అభివృద్ధి ఉద్యమాన్ని సమీక్షించారు వాన బాగా పడేచోట్లలోనే విత్తనాలనీ, ఎరువులనీ బాగా సరఫరా చెయ్యాలన్నారు వీటి పొరుదల పథకాలని చిన్న ప్రదేశాలకే పరిమితం చేసినట్లు యితే అభివృద్ధి ఎక్కువగా ఉంటుందన్నారు. 'ట్యూబ్' బావుల దింపేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం బాగా జర్మిక సహాయం చెయ్యాలన్నారు. వీలయినంతదాకా పద్మిణీ అదులు ఇంకా ఎన్నో మామూలు చెయ్యటం జరిగింది. కాని 1949కి వస్తుందన్న పరిస్థితి 1951-52 కి కూడా రాదనే సంగతి స్పష్టం అయిపోయింది అంతేకాక 1951-52 నుంచి 1955-56దాకా సంవత్సరానికి 30 లక్షల టన్నుల ధాన్యాలు దిగుమతి చెయ్యాలని కూడా అంచనాలు చెయ్యటం జరిగింది.

ఇది 1952 జూన్ నాటిమాట. ఏప్రిల్ '66వ వన వాయుకులు తయారు చేసిన పథకాలు వాటిని పోలి ఉన్నవే (రైతులందరినీ గుర్తు వట్టవచ్చుననే విషయాన్ని వివహించి.) 1943 లో లార్డ్ లిల్ గో చెప్పిన మాటనే మన వాయకులూ చెప్తున్నారు. అప్పటినుంచి ఇప్పటిదాకా కొన్నివేల కోట్ల రూపాయలు దండగవేస్తూ వచ్చారు.

ముఖ్యమంత్రుల సమావేశంలో ముందు ఉత్పత్తి, (మొత్తం ఉత్పత్తి (88 లక్షల టన్నులు) కన్నా 10 లక్షల టన్నులు అధికంగా ఉండాలని నిశ్చయం చేసుకున్నారు. ఇంకా ఎన్నో పథకాలు చెప్పారు.

అరోగ్యశాఖామంత్రి కుటుంబ నియంత్రణ ఉండాలన్నారు.

కుటుంబ నియంత్రణ మనుషులకే కాదు, కోతులకీ ఆవులకీ, చిలుకలకీ, పిచ్చిలకీ, ఎలుకలకీ కూడా వాలి. ఇవిన్నీ మన ధాన్య నందదని తగ్గించేస్తున్నాయి.

అనలు ఈ చర్చలూ యీ సమావేశాలు ప్రపంచ బ్యాంక్ వారిని క్రి అగోక్ మోహితా కలిపే సమయంలో జరగటం గమనించదగ్గ విషయం.

A black and white photograph showing a close-up of a woman's hands. Her palms are facing each other, and her fingers are slightly curled. She is wearing a ring on the ring finger of her right hand. The lighting is dramatic, with strong highlights on the skin and deep shadows. The background is dark and out of focus.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

“క్రిడాప్రాజాత్ వసించి నెరుకు లిట్
 టేలర్ కి బదు మిలియన్ల రూపాయలు
 యివ్వరట తెలుసా, లాభాల్లో భాగం
 కాకుండా!”

“ఇండియాలో అందరికన్నా చిట్
 కుమార్ కి ఎక్కువ యివ్వరట. పిక్చర్ కి
 వచ్చేంటు లక్షలు!”

—ఇలా వింటూంటాం తరమా. పిట్లో
 నిజానిజాలు ఎలా ఉన్నా ఎక్కువ మొత్తాలు
 సంపాదిస్తావ్వాళ్ళు క్రిడారంగాలో కూడా
 ఉన్నాడు. పిక్చర్ లో కొందరు క్రిడా పోటో
 లోనూ, కొందరు తెరమీద, రంగస్థలం
 మీద (వదర్శనలిచ్చి) డబ్బు సంపాదించు
 కుంటూ ఉంటారు.

అవలు క్రిడాకారులను రెండు తర
 లుగా విభజిస్తారు—అమెచూర్స్ (ప్రావేశనల్స్)
 అని.

క్రిడలు వ్యాయామంగానూ, ఆరోగ్య
 ప్రదమైన ప్రక్రియగానూ అందరూ
 అంగీకరిస్తారు. అమెచూర్స్ క్రిడాకారులు
 పిటివి వాటిగా, దినపత్రాల్లో వాక మార్పుగా
 తీసుకొంటారు. ఈ మార్పు ద్వారా వీరు
 కేవలం ఉత్సాహాన్ని, ఉత్తేజాన్ని మాత్రమే
 పొందుతారు. కానీ ప్రావేశనల్ క్రిడా
 కారులు పిటివి వృత్తిగా చేసుకుంటారు.
 పిక్చర్ ల తెలుసుకో ‘వృత్తి క్రిడాకారులు’గా
 చెప్పుకోవచ్చు.

వృత్తి క్రిడాకారులలో పెద్ద మొత్తాలు
 సంపాదించేవాళ్ళు బాక్సర్లు (ముష్టియుద్ధ
 ప్రవీణులు). వీరి తర్వాత టెన్నిస్ (క్రిడా
 కారులను చెప్పుకోవచ్చు. గుర్రపు వందా
 లో కూడా పెద్ద మొత్తాల సంపాదన
 ఉన్నా అది గుర్రాల యజమానులకు
 చెందుతుంది. రౌతుల కిచ్చే డబ్బు చాలా
 తక్కువ.

ముష్టియుద్ధం పోటీ ప్రదర్శనలకి
 సక్కువ రేకాలో అర్జన్వలోబాలు ఆదరణ
 కూడా ఎక్కువే. ఇది ప్రాణాపాయకర
 మైన క్రీడ అయినా దీనిపట్ల ప్రజలు
 చూసే అభిమానం అంతా యింతా కాదు.
 ధనంతో చూస్తే ప్రాణం విపాటి గమక ?
 కద నీలాది మీ వెంట అమెరికాలో

జరిగిత ప్రపంచ ముష్టియుద్ధం పోటీలో
 కాసియన్ మహమ్మదాలి క్లబ్బా దాదాపు ఏదీ
 లక్షల రూపాయలు సంపాదించుకున్నాడు.
 పోటీచేసి వాడిపోయినప్పటికీ కూడా పోటీ
 టివ్వన్ దాదాపు 25 లక్షల రూపాయలు
 సంపాదించుకున్నాడు. ఏ రిద్దు రిమియా జరిగిత
 యీ పోటీ ఒకటే నిమిషంలో సమా
 ప్తమై పోయింది. అంటే పెళ్ళిమకీ లక్ష
 చేస్తున్న యిద్దరూ జరిపి ఒక్క నిమి
 షంలో వెరసి 80 లక్షల రూపాయలు
 సంపాదించుకున్నా రన్నమాట !

గత వనంబరులో క్లబ్బా—పేటర్ నన్ల
 మధ్య జరిగిత పోటీలో కూడా యిలాగే
 పెద్ద పెద్ద మొత్తాలు సంపాదించు
 కున్నారు.

ముష్టియుద్ధం పోటీలలో కోటి
 రూపాయలకు పైగా అర్జించినవారుకూడా
 ఉన్నారు. బో బాయిన్, జిని టన్నే, జాక్
 డన్ ప్లే, ఫ్లయిడ్ పేటర్ నన్లు యీ
 జాబితా క్రిందికి వస్తారు. ‘క్లబ్బా’ ముష్టి
 యుద్ధం క్రీడ నుండి విరమించుకోవకపోతే
 త్వరలో పిక్చర్ తరగతికి చేరుకుంటాడు.

ఈ పోటీలను రింగు (ఎక్కడో కూర్చుని
 చూడడానికి టిక్కెట్టు వేల ఫరీదులో
 ఉంటుంది, అయినా టిక్కెట్టు దొరకడం
 అసా య్యమం.

ఈ క్రిడాకారులకి ఇప్పుడు ఎక్కువే
 సంపాదించుకున్న డబ్బులో వగల వరకూ తమ
 మేనేజర్లకి యివ్వచ్చి ఉంటుంది. పిక్చర్
 వెంట మేనేజర్ కాక, కోచ్, సెకండ్రీ
 ఎడ్జయిజర్స్ (వలపోదారులు) మొదలైన
 వరివారం ఎప్పుడూ ఉంటూనే ఉంటుంది.
 అందుచేత గడించేదంతా వెంటనే ఖర్చయి
 పోతూ ఉంటుంది. పై ప్రియినుండి
 ఏమాత్రం దిగజారినా పిక్చర్ వృత్తి, క్రిడా
 జీవితమూ ఒకేపాటి ముగిసిపోతాయి అందు
 కంటే వాకసారి క్రీడని వృత్తిగా చేసు
 కుంటే, వారికి ఒక అమెచూర్స్ క్రిడా
 పోటీలలో అర్హత ఉండదు. ఇక గతిలేక
 వీరిలో చాలామంది రౌడీ ముఠాలలో
 చేరడంలాంటి పనులు చేసి ఆర్థికంగానే
 కాక వైతికంగా కూడా దిగజారిపోతూ

వృత్తి క్రిడా కారులు

పి. వి. నరసింహారావు
 పి. తె. విశ్వేశ్వరరావు

ఉంటారు. కొంతమంది మాత్రం అవి వీరికి భయపడి పట్టుకోసం యువయౌతనలు వదులూ వివక్షిస్తూ చెయ్యడానికి సిద్ధపడతారు. ఒకప్పుడు లక్షల డబ్బు గడించుకున్న బ్యాంక్ యిప్పుడు కాలి ఫోర్నియాలోని 'మైమి' హోటల్లో తోళ్లు తుడుస్తూ బ్రతుకుతున్నాడని వింటే కళ్లు చెమరుస్తాయి.

ఇక, బిల్లివాకర్ (హానీ వెయిట్ ముష్టి యుద్ధం క్రీడాకారుడు) పాటలు పాడి కూడా అమితంగా డబ్బు గడిస్తూ ఉంటాడు. రింగులోనే యితడు లక్షలు ఆర్జించాడు ఇలాగే పాటలు పాడుతూ, వీనిమాలలో నటిస్తూ డబ్బు చేసుకొంటున్న మరొక ముష్టి యుద్ధం క్రీడాకారుడు రాబిన్సన్ మాజీ ప్రపంచ హానీ వెయిట్ చాంపియన్ (పెడ్డి మిల్స్ కొన్నాళ్లు 'టెలివిజన్ షో' లో పాల్గొనేవాడు. ఇప్పుడు స్వంతంగా ఒక టెల్ క్లబ్బు నడుపుకొంటున్నాడు.

ఫుట్ బాల్ క్రీడాకారులు కూడా ఎక్కువగానే డబ్బు సంపాదిస్తూ ఉంటారు. ముష్టి యుద్ధాలలోగే అమెరికా యూరన్ దేశాలలో ఫుట్ బాలుక్కిడా మంచి ఆదరణ ఉంది పెద్ద పెద్ద పోటీలను లక్షల కొలది ప్రేక్షకులు మామూ ఉంటారు ఈ క్రీడలో (పాకర్) అందరికన్నా ఎక్కువ సంపాదించే వ్యక్తి బ్రిటిష్ దేశానికి చెందిన ఇన్ సైడ్ ఫిర్స్ట్—రౌబర్ట్ సిల్లే ఇతడు ఇదే వృత్తిగా లక్ష ఆర్జించాడు. అమెరికాలో బాస్కెట్ బాల్, బేస్ బాల్ క్రీడాకారులకు లక్షలకొద్దీ చెల్లిస్తారు.

టెన్నిస్ క్రీడను కూడా అక్కడివాళ్లు ఎక్కువగా అభిమానిస్తారు. ప్రపంచంలో బాగా అడే క్రీడాకారులను ఒక బ్రూపుగా తయారుచేసి అనేకచోట్ల ప్రదర్శనలిస్తూ ఉంటారు. (మక డ్రామా బ్రూపులాగ అనుకోవచ్చు). ఆ బ్రూపులో వ్యక్తులే వీరికి వారు వీరి పోటీ ఆట ఆడుతారు. గెలిచినవారికి పెద్ద పెద్ద మొత్తాలు నిహా మూసంగా యిస్తారు—అందరికీ మామూ

బాగా యిచ్చే కాంట్రాక్టు నమ్ము కాక. ఇలా యివ్వడంవల్ల క్రీడాకారు లందరూ తమ సామర్థ్యంకొద్దీ ఆడతారు. (నిర్వాకులకీ, క్రీడాకారులకీ మధ్య సంవత్సరానికి కాంట్రాక్టులు ఉంటాయి. ఒక్కొక్క కాంట్రాక్టు లక్షలు దాటుతుంది).

ఈ బ్రూపులను నిర్వహించేవాళ్లలో బాక్ క్రామర్ చెప్పుకోదగ్గవాడు. ఇతడు కూడా గొప్ప టెన్నిస్ క్రీడాకారుడే (1947 లో వింబుల్డన్ విజేత). స్త్రీగా క్రీడా రచయిత బూథాను.

జ్యావలిన్ అటాడుగా అంతర్జాతీయ జ్యూని గడించిన వర్జినిజర్నీ యువకుడు రోల్ఫ్ హెర్రింగ్. (యు. ఏ ఎస్.)

1963 డేవిస్ కప్ ఛాలెంజి రవుండులో మెక్సికో మీద ఆస్ట్రేలియా గెలుపు సాధించగానే రాడ్ లేవర్ బదున్నర లక్షల కాంట్రాక్టుమీద వృత్తి క్రీడాకారుడిగా క్రామర్ బ్రూపులో చేరిపోయాడు. ఒక విదాదిబాటు తన బ్రూపులో చేరి ఆడితే బది లక్షల వరకూ యిస్తానని రాయ్ ఎమర్సన్ కోరాడు క్రామర్. గత రెండేళ్లుగా వింబుల్డన్ గెలుచుకున్న ఎమర్సన్ యిందుకు అంగీకరించలేదు. మూడేళ్ల

క్రితం క్రామర్ ఛాలెంజియర్ క్రీడాకారుడి రామనాథ క్రిష్ణన్ ని తన బ్రూపులో చేరమని అవ్వించినాడు. కానీ, క్రిష్ణన్ కూడా ఆ అవ్వనాన్ని తోసిపుచ్చాడు. దీనికి కారణం సైన్ ముష్టి యుద్ధం క్రీడాకారుల విషయంలో చెప్పినట్టు నోక పారి క్రీడని వృత్తిగా చేసుకుంటే, అది కారయితంగా నిర్వహించే పోటీలలో పాల్గొనే అర్హతను కోల్పోయినవారవుతారు.

అమెచ్చూర్, ప్రాసెషనల్ అనేతర గతులను తీసేసి అందరూ అన్ని పోటీలకు (టెన్స్ టెన్నిస్) అర్హులు కావాలని కొందరు వాదిస్తున్నారు. బారి వాదన కార్యరూపం దాల్చడానికి యిత ఎంతోకాలం పట్టదు.

కామన్వెల్త్ దేశాలలోనే ఎక్కువగా ఆడబడుతోన్న క్రీడలో ఈవృత్తి క్రీడాకారులు ఎక్కువగా వున్నారు. వీరిని ఎక్కువగా ఇంగ్లాండు శవుంటేక్లబ్బులు నియమించుకుంటాయి. బాలుగేళ్ల క్రితం భారత దేశం వెస్టిండీస్ పాస్ట్ బోర్లర్లని కోచ్ మగా నియమించడం అందరికీ గుర్తుండే వుంటుంది.

మిగతా క్రీడలలోలాగ కాకుండా క్రికెట్ లో అమెచ్చూర్ ప్రాసెషనల్ క్రీడాకారుల కలిగే ఆడవచ్చు అయితే అమెచ్చూర్ క్రీడాకారులు ప్రాసెషనల్ క్రీడాకారులను తక్కువగా చూస్తారు.

ఒలింపిక్ క్రీడలో యీ వృత్తి క్రీడాకారులకు ఏమాత్రం స్థానం లేదు. అందుకే ప్రపంచంలోని అన్ని పోటీలకన్నా పెద్దదయినా, గొప్పదయినా ఒలింపిక్ విజేతలందరూ అజేయులు కారు.

వృత్తి క్రీడాకారులు దాదాపు అన్ని క్రీడలలోనూ వున్నారు క్రీడలే వీరికి జీవిత ధారం. స్థాయిలో వున్నంతకాలం యీ ఆధారం నిలబడుతుంది. కానీ తర్వాత? అందుకే వారు మరో జీవితాలంబరాన్ని ముందుగానే పలుకుకొనాలి.

చెల్లాయికి ప్రేమతో... 6

'పి. ఎస్.'

చెల్లీ,

మళ్ళీ వ్రాసిన పెద్ద ఉత్తరం అందింది. నీ ఉత్తరం చదివి, నీకు ఉత్తరాలు వ్రాయడంలో వున్న వేర్లు నాకు లేదని అంగీకరించక తప్పలేదు. సంతోషంగా అంగీకరించాను. అలంకరణ విషయంలో నీకూ నీ ప్రక్కంటావిడకీ వచ్చిన అభిప్రాయభేదాలను గూర్చి భదివాను. ఈ విషయంలో నేను నీ తరపునే మాట్లాడతానని ముందే ఉపాసాచన్నావు. విజయే. నేను నీతోనే ఏకీభవించాను. మీ ప్రక్కంటావిడ స్టీవ్ లెవ్ జాకెట్టు చేసుకుంటుందనీ, 'కానీ' అంత జాకెట్టు పెట్టుకుంటుందనీ, జాకెట్టు రకరకాల ముళ్ళు వేస్తుందనీ అవిడని మళ్ళీ హాళన దొయ్యడం నాకు నవ్వులేదు. అవిడ యిష్టం అది. నీకు అవిడను చూస్తే 'అవహ్యం' అన్నావు. అదే పొరపాటు. 'అవహ్యం' అనే కన్న "వహ్యమైంది" అని వ్రాస్తే సంతోషించేదాన్నేమో. అలంకరణ "కంటికింపు"గా వుండాలిగానీ, కంటిగింపుగా వుండకూడదన్నది అందరూ ఒప్పుకున్న విషయమే. అయితే అవిడ నల్లని శరీరపు రంగుకి స్టీవ్ లెవ్ జాకెట్టు వచ్చని విషయము అంగీకరించవలసిందే. అయితే మనం చేయగలిగించేం లేదు. చూపి జాలినదీ నీతో మళ్ళీ నవ్వుకుని వూరుకోడం ఉత్తమం. అవిడ నీకు నచ్చిపోతుందాల్సే అవిషయం అవిడకీ చెప్పి చూడమో నమ్మి. అదీ అవిడకీ అర్థం చేసుకునే శక్తి వున్నప్పుడే ముమ్మా! అర్థం చేసుకునే శక్తి లేనప్పుడు ఎవరికీ విషయము చెప్పడం అవసరం. ఏమంటావ్. అధునికంగా అలంకరించుకోడంలో తప్పు లేదనీ, అమ్మమ్మలకు మళ్ళీ తయారణ "మేం సింపుల్ గా వున్నాం" అనుకోడం అత్యవసరం అనీ అవిడ వాదించిందని వ్రాశావు. అధునికంగా నీవిమాలో హోయిల్ తా మేకప్ చేసుకుని అది మనకీ నవ్వులేదని తెలిసీ, 'మేం అందంగా వున్నాం' అని మురిసిపోవడం కూడా అత్యవసరమే ముమ్మా! తెల్లగా జొచ్చుగా వున్న యువకులకి స్టీవ్

లెవ్ జాకెట్టు జావుంటాయి. నల్లగావున్న లాగా వున్న వాళ్ళకీ జావుండవు. వికాలమైన ఫాలం కలవారికి పెద్ద జొట్టు అందం. ఫలానా నరోజుని కట్టుకుంది కదా అని మన కిష్టం లేకపోయినా ఎర్రని చీర కట్టుకోడం, ఫలానా శ్రీలం పెట్టుకుందని పెద్ద జొట్టు పెట్టుకోవడం ఇంకో మహానీని నేను కున్నదని మనమూ 'హీనీ పెయిట్' నేను కోడం గ్రుడ్డి అనుకరణ కాక మరేమిటి? మన అధిరుచులకి తగ్గట్టు మన గృహాన్ని అలంకరించుకుంటాం. అలాగే మన అధిరుచులకు తగ్గట్టే మనం అలంకరించుకుంటాం. ఒకరు చేశారని కాదుగా. మన అలంకరణలో, మన ప్రవర్తనలో, మాటలీరులో మన విశ్వతా, వ్యక్తిత్వం ప్రతిఫలించాలిగానీ గ్రుడ్డి అనుకరణకాదు. అందరూ కట్టుకున్నారనీ మనమూ పెరిలిన్ కట్టడం, అందరూ వెర్లారనీ మనమూ అదే నీనీమాకీ వెర్లడం, బాకు నవ్వు ముమ్మా 'అపుల్ అఫ్ స్పాషన్' అంటూ కొంతమంది కొన్ని చీరలని వాడరు. దాచేస్తారు. ఎంతో ఖరీదుపెట్టి, ఇవ్వనకీ కొనుక్కున్న అచీర కట్టుకోవాలని ఎంత అతగా వున్నా, అదీ "అపుల్ అఫ్ స్పాషన్" అని భయపడ్తారు. ఇంతకన్న ఏవ్విధమం వుంటుందా? మన వంటికి వచ్చే రంగును, మన కిష్టమైన చీరను ఇంకోకరికి భయపడి దిండుకు దాకాలో తెలిసు. కొంతమందికి నందర్కొ దిశంగా దుస్తులు ధరించడం తెలిసు. ఏవో రకీగా వున్నవి ధరిస్తూంటారు. పాశ్చాత్యులు ఈ విషయంలో చాలా శ్రద్ధగా వుంటారు. దిప్పరీలకి, పి పిర్టీలకి, డాన్స్ లకి నీ నల్లులు ధరించాలో అనే ధరిస్తారు. మనకీ చాలా రకాల దుస్తులు వుంటాయి. రకరకాల నల్లులు కొంటూ వుంటాము. అయితే వాటిని ధరించే నందర్కొనను గురించి ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోము. నీనీ మాకీ ఖరీదైన నల్లుచీర కట్టుకు వెర్లడం. పేరంటానికి వాయిల్ చీర ధరించడం, మిట్ట మధ్యాహ్నం ఎండ మందుతూన్నా

షినింగీకి వెర్లెట్, ట్వింకిల్ జాటిల్ జాకెట్టు ధరించి వెర్లడం, ఇలాంటివి ఇలాకాక కాలానుగుణంగా, నందర్కొననుసారంగా, ఆయా సమయాంకు వచ్చే దుస్తులు ధరిస్తే, కంటికి, వంటికి యింపుగా ప్రాణానికి, నుఖంగా వుంటుంది. ఏర్లల విషయంలో కూడా మనం దుస్తుల విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి నేననిలో వల్లవి దుస్తులు శిలాకాలంలో వెచ్చని దుస్తులు వేయాలి. నీ నల్లులు కుట్టించినా విచ్చడానికి, తోడగ దానికి నీలుగా అంటే నునాయాసంగా విచ్చి తోడగదానికి అనుగుణంగా కుట్టించాలి. దిగుతుగా వంటికి అతుక్కుపోయేలా కుట్టించుకోకూడదు. అలాంటి దుస్తుల్లో ఏర్లలకి నుఖం వుండదు చక్కని రంగులు, పూల దిజైన్లు ఏర్లల కెక్కువ యిష్టం. మన "స్పాషన్లు" ఏర్లలకి కంటికి పాయల కాకూడదు. వాళ్ళ అడుకోడానికి, పరిగెత్తడానికి నీలుగా, నుఖంగా వుండాలి ఏర్లల దుస్తులు. మనం తోజా ధరించే చీరలు ఉతుక్కుడానికి అనువుగా, మూసినా, మత కలు నడినా ఇన్టీకి వేసేందుకు నీలుగా, కళ్ళు వెడరగొట్టుకుండా వుండాలి. అదీ చీరలు ముడుచుకుపోతాయని తోజా 'పెట్టె' రుద్ది కట్టుకోడం కష్టం. అలాగే ఉరికి అరనేనీ కట్టుకోడానికి నీలుగా వుండే నల్లులు నిత్యం వాడడానికి జావుంటాయి. తోజా ధరించడానికి నీలు చీరల కన్న కాటకో చీరలే నుఖంగా వుంటాయని నా అభిప్రాయం. చెప్పేముగా, వస్త్రధారణ మన వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రతిబింబించాలని. ఎదుటి వారికి కంటిగింపుగా వుండకూడదు. ముఖ్యంగా ఇంట్లో నర్తకులకి, అందింగా వుండాలని అలంకరించుకోవాలని స్త్రీలు కోరుకోడం అత్యంత సహజమైన విషయం. అందులో తప్పేలేదు. ఎటోచ్చీ, అలంకరణలో, 'ఎట్టెట్టు' వుండకూడదు. 'అందం' వుండాలి. పరే నంటానని తెలుసు. ఈ ఉత్తరం మీ ప్రక్కంటి యిల్లానికి చూసినా వాకేం అభ్యంతరంలేదు. వుంటాను. ■ అక్క...

పెప్సోడెంట్ యొక్క ఇరియమ్ ప్లస్

మీ పళ్లను శుభ్రపరచి
మెరిసేలా తెల్లగా చేస్తుంది

కులాగో చూడండి : పెప్సోడెంట్ లో మాత్రమే అద్భుతమైన నురుగును యిచ్చే కాప్రసర్బిలో తయారైన ఇరియమ్ ప్లస్ చేర్చబడినది. ఈ అద్భుతమైన నురుగు సమృద్ధిగా కలిగి మీ నోటిలో అన్ని మూలలకు చేరి పళ్లను కుభ్రముగా, చల్లగా, పెప్పర్ మింట్ రుచితో ఉంచుతుంది. అంతేకాదు, మీ పళ్లను మెరిసేలా తెల్లగా చేయుటకు ఇరియమ్ ప్లస్ కు తెల్లదనమునిచ్చే ప్రత్యేకమైన ౪ క్రికూడ ఉంది.

హిందూస్తాన్ లివర్
లిమిటెడ్ నా
౬౪ విజయవతి కడప

TMF MDL-354

“నా పెళ్లి నిశ్చయమైంది. అతను డాక్టర్. అందంగా ఉంటారు. పలుగు రాడ విల్లెల మధ్య ఒక్క కొడుకు. మంచి అస్తి పరులు .... ముహూర్తాలు లేవని ఎండలకి వాయిదా వేశారు పెళ్లి ..... ఇవ్వాలి నాయంత్రం వారితో పిళ్ళర్ ప్రోగ్రాం ఉంది.....”

సుమతి స్నేహితురాలికి బోలెడన్ని కబుర్లతో ఉత్తరం వ్రాసింది. కనరు అంటిం చకముందొకసారి అంతా చదువుకుంది. తనలో తాను నవ్వుకుంటూ అడ్డన్ వ్రాసి పోస్ట్ కు వంపింది. వరధ్యానంగా కూచుంది. ఏవో తీయటి కలలు, మధుర తలంపు తామెకు అకాంతినే ప్రసాదించినై. వారితో ఏం మాట్లాడాలి—ఎలా సంబోధించాలి—చౌరవలీసుకుని ముట్టుకుంటే తను ఏం చెయ్యాలి—అసమ్మతి తెలియచేయాలా—వద్దా—ఏమనుకుంటారో—ఎలా ముస్తావి కావాలి—జాత్తు ముడివేసుకోవాలా? జడ వేసుకోవాలా? .... ఒకటేమిటి వెయ్యి ప్రశ్నలు వముద్రతరంగాల్లా తరుముకున్నై. న్నాయి. సుమతి మతి చెడిపోయింది. గంటలు గడిచేకొంది ఏదో భయం!

“అతను బదుగంటలకంతా వస్తానన్నాడూ ఇంకా ఆ పుస్తకాన్ని వదలవేమే” తల్లి హెచ్చరించింది. ఆమెకేం తెలుసు పుస్తకం అనే తెరమాటున హృదయం దాచుకుంది—కూతురని! (ప్రొద్దుటినుంచి వట్టుమని వదిలేశెల్లవా తిరగవేయలేదని!

పుస్తకంగిరాటేసి లేచి ఒక్కవిరుచుకుంది.

ముఖం కడుక్కుని వచ్చి అద్దం యందు ముంచుంది. బొట్టు ఎంతకు కుదిరింది కాదు! కాటుకరేఖ సున్నితంగా రాలేదు! వీర అమరికగా కట్టుకోలేక పోయింది. వాలుజడ—చిన్నచిల్లలా—ఏమిటిది? అనుకుంటూ జడ విప్పుకుంది. ఆ చివీల కుంతలాలు ఏపు న్నిందా పరుచుకున్నాయి. రెండు పాయలుగా జేసి మెలిపెట్టి మెడకు బాగా పైగా జాట్టు ముడివేసింది. కొంగు ఏలా కప్పుకోవాలి? ఒక పోజు పెట్టి అద్దంలో చూచుకుంది.

కన్నజాణి మాలను నట్టుకొచ్చింది తల్లి. కూతురి ముడివైపు చూచి ముఖం చిట్టి

“బావైదామ్మా” అంది పిమ్మట నరి చీనుకుంటూ.

“వారు జడేసుకుని....”

మమతి వచ్చింది. “ఇంకా చిన్నపిల్లనా ఏమ్మా.”

“కాదుకో, పెద్దరకంగా అగుపిస్తే.”

“అలా అగుపించాలనే — ఆయనేమో పెద్ద డాక్టరు మరి. చిన్నపిల్లగా కనిపిస్తే నేమో అని యీ ఆరాటం.”

తల్లి ముడి చుట్టూ చుట్టబోయింది మాల. “అలా వద్దమ్మా” అని చిన్న మొక్కమాత్రం కత్తిరించుకుని వో వక్కగా తురుముకుంది.

“అదిగో కారు” అంటూ తల్లి కూతురి జాతును ఆనవనరంగానే నవరించింది.

మమతి కొద్దిసేపు కళ్లు మూసుకుని కూచుంది. ఆమె చైతన్యరహితంగా జూచోటము చూచి తల్లి తనలో తాను నవ్వుకుంటూ వెళ్లిపోయింది.

డాక్టరు వచ్చి కూచున్నారు. తండ్రి ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. వని కుర్రాడు ట్రేలో కాఫీ ఫలహారం వట్టుకొచ్చాడు. అతని వెనకాతలే మమతి వచ్చింది. ఆమె రాక గమనించి అతను వ్రక్కకు జరిగారు. సోఫాలో వ్రక్కగా కూచోకపోతే ఏమనుకుంటారో. ఏమీ వట్టనట్లు ఒక నిశ్చయాని కొచ్చింది. వెళ్లి తాపీగా కూచుంది.

కాఫీ కలపుతూ “మీకు పంచదార?” తల్లితనకుండానే వచ్చింది.

“ఒకటిన్నర స్పూన్” అన్నాడు.

ఇద్దరికీ ఇచ్చి లా నోకటి కలపుకుంది. కూటలు బంద్. ఏం మాట్లాడరేం ! తానేం మాట్లాడాలి.

“ఏ పినిమా కెల్లాంని” తండ్రి వ్రళ్ళకు మమతి ఆనందించడనే చెప్పింది.

“ఇవ్వాలంటే ఆవరేషన్లో చాల బిజీగా ఉన్నాను. పిక్చర్ కి వెళ్లాంని కోరికగా లేదు .... మీకు నిరాశ ....” అర్థవంతంగా మమతికేసి చూశాడు. ఆమె చిరుగా నవ్వింది. కళ్ళెత్తటానికి సిగ్గు ... కాఫీ త్రాగుతూ మధ్యలో అపి నెమ్మదిగా తలదించింది.... “లేదు .... నాకు పిక్చర్

చూడటం అంతగా అలవాటులేదు. ముప్పై నా డైవర్స్ కోసం వెళ్తుంటాను.... మీరేం బాధపడ వనవరంలేదు.” ఆమె తెగించి అతని కళ్ళలోకి చూచింది.

అతను ఎంతో తృప్తిగా ఆరాధనాపూర్వకంగా చూస్తున్నాడు.

“నే నవ్వి మరి....” ‘అమ్మాయి భద్రం’ అన్నలా ఒక్కసారి కాబోయే అల్లుడికేసి చూచి ఆయన వెళ్లిపోయారు.

“మీ నాన్నగారు చాల మంచివారు సుమతీ” అని నవ్వాడతను.

మమతి నవ్వుకుండా ఉండలేకపోయింది. ఆ క్షణంనించి ఆమెకు “భయం” వలనవచ్చింది. ఎంతో ప్రేగా ఫీల్ అయింది.

“మరి ఎక్కడికెళ్లాం ?”

“మీ యిష్టం.”

“ఉహ .... నా యిష్టం అన్నానో— అయిందన్నమాటే— ఈ క్షణంలో విస్ఫులీనుకొని మా ఇంటి కెళ్లిపోతాను. అందుకే యిష్టమంటున్నది.”

చిరవరిచుకుడిలా మాట్లాడుతుంటే ఆమె ముఖం సిగ్గుతో అరుణిమ దాల్చింది. అతి కష్టంలో అతని దృష్టి బంధాన్ని తెంపుకుని తలొంచుకుంది.

“అలా అయితే ఇంటివెనుక ద్రాక్షతోట ఉంది. అక్కడి కెల్లాము. లేదా చెరువు గట్టుకేసి వెళ్లాం.”

ఇద్దరు లేవారు. సుమతీ ఒక్క క్షణం తోపరికెళ్లి వచ్చింది. చేతిలో చిన్న టిఫిన్ బాస్కెట్.

ఆమె సమీపానికి రాగానే ఆమె చేతిలోంచి బుట్ట నందుకున్నాడు ఇద్దరూ కార్లో కూచున్నారు.

పూరు పిలిమేరల దాటింది కార్.

“సుమతీ.”

“హూ”

“ఏ మారోచిస్తున్నావు ?”

“మీరే మారోచిస్తున్నారో—దానికి డిటా.”

అతని ముఖం వ్రపుల్లమైంది. రోడ్మీద జనసంచారం లేదు. ఒక్క క్షణం ఆమె

పైకి తృప్తి మరల్చాడు. అమె సిగ్గుతో అతనిపై చూచింది. “మధ్య చాల అందంగా ఉన్నావీ నమయంలో.” అతను తంత్రిస్తే రోడ్మీద చూచాడు.

“అంటే నిన్న తాపోలేననే కదా” అమె వచ్చింది.

“డిప్లొమాటిక్ సర్వీస్లో ఉండవలసిన దానిని” కనుబొమ లెగురవేశాడు.

కార్ చెరువు సమీపించింది. అతను ముందుగా దిగి వెనుకవైపు వెట్టిస్ టిఫిన్ బాస్కెట్ అందుకున్నాడు.

ఇద్దరు వ్రక్క వ్రక్కగా వడుము చెరువుగట్టు సమీపించారు. మెట్లు లేవు. చాల ఏటవాలుగా ఉంది గట్టు.

అతను కుడిచెయ్యి తాపిడు. అమె మామూలుగానే తన విడమచెయ్యి అందించింది. కుడిచేత్తో జోళ్లు, కుచ్చిళ్లు కలిపి పట్టుకుంది. ఇద్దరు ఎలాగో పైకి జేవారు. చెరువులో నిల్లంతగా లేవు.

పైకి చేరగానే ఆమె జోళ్లు తోడుక్కుంది. చేతిని వదిలించుకోవాల్సి మెల్లగా లాక్కుంది. కానీ అతను గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. గోముగా అతడివైపు చుట్టుకుని చూచింది.

“ఇలా పట్టుకుంటే అభ్యంతరమా.”

మమతి మాట్లాడలేదు. కొంతదూరం మునునగా ఇద్దరు వడివారు.

“ఇక్కడ కూచుందామా” అడిగాడు. ఆమె తలూపింది.

చెంక తువారు సరచుకుని కూచున్నారు.

“సుమతీ—నీ చెయ్యి పట్టుకున్నప్పుడు తెలిసింది నాకు. ఇంకా చెర్యన్గా ఫీల్ తున్నావు— అవునా.”

“అవును. కొన్నాళ్ళకుగాని పోదు.” ....

ఆ మూడు నెలలు నా రిద్దరు విడబాటు ఏపావలేని ప్రేమికులై పోయారు. రెండు మూడు సార్లు కాబోయే అత్తారింటి కెళ్లింది కూడ. తల్లి, చెల్లెండు అక్క ఆమె నెంతో ఆదరాభిమానాలతో పలుకరించేవారు. తనెంత పుణ్యం చేసుకుందో— ఇంతటి పెద్దింటి కోడలు కాబోతోంది ! ఆమె కనని కలలేదు, పూపావని పూపా

హరిదా (HARIDA)
ఆభరణములు
బెంగళూరు
హరిదా గోల్డ్ కవర్స్
బెంగళూరు

సంప్రదించండి
డింకాల్
విండ్లూ సెయింట్
బెంగళూరు

కాశ్మీర్ బొకె టాల్క్-తో గంటల తరబడి పరిమళవంత ముగాను తాజాగాను వుండండి

భారతీయ అమ్మలకు పరిచయముగా
ఉండి కాశ్మీర్ బొకె టాల్క్. మిమ్మల్ని
ఇలా వనంకో నీలమింది. కాశ్మీర్
బొకె టాల్క్. మిమ్మల్ని
మీరు ముందుగా
అనుభవించండి. గంటల తరబడి
మీరు ఎక్కువ సేపు దిందే కాశ్మీర్
బొకె టాల్క్. కరిమగూడ
మీరు ముందుగా
అనుభవించండి

కాశ్మీర్ బొకె టాల్క్. అద్భుతముగా
సాంద్రముగా కాశ్మీర్ బొకె టాల్క్.
అది విద్వంసకరముగా అద్భుతముగా.
మీ ఇంట్లో ఉంచుకొని ఉండండి
అందరినీ ఆనందింపజేయు

కాశ్మీర్ బొకె
భారతీయ అమ్మలకు అద్భుతమైన పరిమళమును పొందండి
కాశ్మీర్ బొకె టాల్క్ అద్భుతమైన పరిమళము

అమె చేసిన నేరం

రెడ్డి, అంజుని అశోకు, గోవింద కోట
రెడ్డి వారి మీద విధాన్లు విన్న అంజు
కరణంకో, వగిరింకో, ద్విక విద్వంస
ము, కావాలాకో అత్యంత సుందరమైన
భవంతిగా నిర్మించుకుంటుంది.

అది కలలు వలించునట్లు. అది అంజు
విధాన్లు విధాన్లు విధాన్లు విధాన్లు
కాశ్మీర్ అత్యంత సుందరమైన అమె
విధాన్లు విధాన్లు విధాన్లు విధాన్లు

కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

అంజు విధాన్లు విధాన్లు విధాన్లు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

మీరు విధాన్లు విధాన్లు విధాన్లు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు
కాశ్మీర్ బొకె అద్భుతమైన అంజు

కేశ అలంకరిణి ఎట్టిదైనా...

ఒక్కా, ఏక ఏకలాదు అందమైన
దుప్పటి కేశాలు మీకు ముఖ్య అవసరం.

కేశవర్ధిని

అందమైన కేశములను సమృద్ధిగా పెంచి,
వక్రమి అలంకరింపు సహాయపడుతుంది.

కేశవర్ధిని ప్రొడక్ట్స్, మద్రాసు - 14.

కొత్త చీట్లీలు

10000

నెలకి రూ 200
30 నెలలు

1000

నెలకి రూ 20
30 నెలలు

5000

నెలకి రూ 100
30 నెలలు

1250

నెలకి రూ 20
25 నెలలు

2500

నెలకి రూ 50
30 నెలలు

750

నెలకి రూ 30
25 నెలలు

1500

నెలకి రూ 50
30 నెలలు

500

నెలకి రూ 20
25 నెలలు

మార్గదర్శి

బిల్ ఖండ్ ప్రభువేదానాథ్
అలిడ్ సెంటర్ హైదరాబాద్
ఫోన్: 462230.

ఆమె చేసిన నేరం

ఉంది. అంత చిన్న విషయాని కింత
హంగామా చేసే వీరి దగ్గర ఈ సంస్కరణ
లను శంఖం వూది చెప్పినా వినిపించు
కోరు దేశం బాగు పడ్డట్లే. అయినా నేన
కాయంత ప్రేమ పిచ్చి లేనివాడు—ఎవ
రైతా ఉన్నారా—ఈ యుగంలో కూడ
ఇంత అణగారినోయిన మనస్తత్వమా!”

తండ్రిదాటు తల్లిదాటు వరుళ్ళు
వేరొకవిధంగా బాబులిచ్చి తప్పుకున్నారు.
“మాదం లేదు. పెద్ద లొప్పుకుంటే మాకే
మభ్యంతరంలేదు. ఈ పెద్దవాళ్ళు అందు
లోమా అడాళ్ళు వినో సంకలు పెట్టారు ..
అపిల్లను చేసుకుంటే కొడుకులకే ఆనంద
వాటిల్లుతుందో—అని బాగిత్ర పడ
టంతో తప్పేముంది ?”

సుమతి హృదయం మోడువారిక
పుక్కంటా ఉంది.

ఓ సుముహూర్తాన అది చిగిరించెడి.
డాక్టరు సంబంధానికి మించిన సంబం
ధము వచ్చింది. అతను అడ్డాదికారి
విడ్డడు. తలిదండ్రులకు—ఇద్ద రక్కలకు,
ఇద్ద రన్నయ్యలకు ముద్దుబిడ్డడు. ఢిల్లీలో
యు. కె. ఎంబీలో పెద్ద పని. పదిహేను
వందల జీతం—నిమిషాలమీద పెళ్లి విళ్ళయ
వైంది.

అప్పులంతా కాక సంకోషించారా.
వరుని కూరి సుమతి సంతృప్తి చెందింది.
ఇంటిల్లిపాది అనందించిన క్షణం అది.

పెళ్లి అత్యంత వైభవంగా జరిగింది.
వెనుదిరిగిపోయిన సంబంధాల తాలూకు
వరుళ్ళ మూతం విచారించకండా ఉండ
లేకపోయారు. ధైర్యం శాలనందుకు
తమ్ముడు తాను నిందించుకున్నారు.

“అంత పెద్ద కుటుంబం ఎలా నేను
కున్నారు—అంత ధైర్యం ఎక్కడినింది
వచ్చింది ?... ఆ బోల్డు కట్టుం ఇప్పుం
లారు....లోగుట్టు పెరుమాళ్ళ కెరుక ....”
వె. నం. తాలూకు ప్రీతి తోలోపలే
ఈర్ష్యతో కుమిలిపోయారు.

సుమతికి సంబంధాలు కుదరకండా ఉంది
ఉంటే బా రానందించేవారేమో—

సుమతికి తాను చేసిన నేరమేమో నిప్పు
టి అర్థమాలేదు. ●

య్రాత విజ్ఞానదాయకుని, పవిత్ర
నైవేదిక సందర్శనము ముక్తిపాతువని విజ్ఞాన
చెప్పిన ప్రకారము హిందూ దేవాలయ నంది
ర్శనపై వాక్విక ప్రత్యేకానక్తి. భరతవర్షం
లోని అన్ని ప్రసిద్ధ దేవాలయాలను
చూచిన తరువాత నిన్నటి మొప్పటివరకు
మనదేశంలో అంతర్భాగంగా ఉండి, విడిపో
యిన స్వతంత్ర దేశమగు సింహళంలోని
'కాతరగాం' గ్రామంలోనున్న సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర
ాలయం చూడాలనే కోరికతో ఆదేశ
యైతరుకు బయలుదేరాము.

మా దంపతు లిద్దరికీ గవర్నమెంటు
వారు అనుమతి, కొంచెం మారకంలేనవా,
ఇచ్చారు. ముద్రానుమతి పొందుతూ విమా
నంలో బయలుదేరి 2 గంటలలో కొలంబో
నేరము అక్కడనుంచి 'కాతరగాం' వెళ్లే
దారిలో 'మెట్రా' అనేచోట 40 అడుగుల
ఎత్తుగల బుద్ధస్థి గూర్చి సందర్శించి 180
మైళ్ళలోఉన్న 'కాతరగాం' చేరుకున్నాము.

ఇక్కడనున్న సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరాలయం
సింహళంలోపున్న అన్ని పవిత్ర క్షేత్రాల
కంటే మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెంది ఉండటానికి
కల కారణాలని విచారించాము. స్థలమహా
త్యమును గురించి ఇలా చెప్పారు—పూర్వం
ఒకప్పుడు దేవాసురయుద్ధాలలో పద్మాసురు
డనే రాక్షసుడు దేవతలని జయించాడు.
ఇంద్రాన్ని వాయు నరుణదేవులు సింహళంలో
బందీకృతులయ్యారు. దేవతలు శివునితో
మొరపెట్టుకున్నారు. శివుడు పద్మాసురుని
పధించటానికి తనంతవాడు అనవసరమని తన
కుమారుడగు కార్తికేయుని ఆపనికిపంపాడు.
యుద్ధంలో పద్మాసురుడుపరాజితుడయ్యాడు.
పరాజితుడై కార్తికేయుని శరణుజొచ్చాడు.
కార్తికేయుడు కనికరించి, రాక్షసుని నెమలిగా
మార్చినే తన వాసనముగా నియమించాడు.
ఒకసారి కార్తికేయుడు అడవిలో సంచరిస్తూ
ఉండగా మన్మధుడు పుష్పబాణాలని అతని
మీదకివేశాడు. కార్తికేయుడు అ అడవి పెద్ద
అయిన ఒక చెంచుదొర కుమార్తె పల్లని
చూసి మోసించి అక్కడే నిలిచిపోయాడు.
కార్తికేయుని జాడ తెలియక ఉత్తర
హిందూస్థాన నివాసి అయిన స్వామి కళ్యాణ
బాధుడు సింహళానికి వెతుక్కుంటూ
వచ్చి, 'కాతరగాం' లో 12 సంవత్స
రాల పూత తపస్సు చేశాడు. తనస్సు

'కాతరగాం' ఆలయం.

జరిగిన కాలంలో ఒక చిన్న అబ్బాయి
అమ్మాయి వచ్చి అతనికి ఉపచారాలచేశారు.
తనస్సు పూర్తిచేసి నిద్రపోతూఉండగా
అబ్బాయి తన ఉపచారాన్ని కొనసాగించటంలో
స్వామికి మెలుకువవచ్చి, నిద్రాభంగం అయి
దని అతన్ని దండించబోయాడు. ఆ సీత
వాడు పారిపోయి, 'మాణిక్య గంగ' అనే నది
దగ్గర తన నిజ స్వరూపాన్ని చూపాడు.
నిజ స్వరూపం చూసిన కార్తికేయుడిని
స్వామి కల్యాణబాధుడు భారతదేశానికి తిరిగి
రావలసినదిగా కోరాడు. పల్ల, ఇది ఎంత
.....

సింహళంలో హైందవత

మూతమూ వీలులేదని శాసించినది. అందు
పల్ల ముగ్గురూ అక్కడే ఉండిపోయారు.
స్వామి సింహళంలో ఎన్నో దేవాలయాలు
కట్టించి చివరకి అక్కడే నమోది చెందాడు—
ఇది అక్కడి కథ. కాతరగాం గుడి
చాలా చిన్నది. గర్భాలయం ఎవరికీ చూపిం
చరు. ఒక తెరనేసి ఉంచుతారు. పూజలన్నీ
తెరకి ఇవతలే జరగాలి. రోజుకి మూడుసార్లు,
ఉదయం 4—30, 10—30, సాయంత్రం
6—30 కి పూజలు జరుగుతాయి. ఇక్కడ
ధ్వజస్తంభం ఉండదు. ఒకటిన్నర గజం
పడరం, 2 అడుగుల ఎత్తుకల ఒక చువ్వల
భానలో కొబ్బరికాయలు కోడతారు. పూజ
తర్వాత ప్రసాదంలో నగం భాగం పూజారికి
ఇవ్వాలి. జ్యోతులలో వేసి వెయ్యి భక్తులు
కానుకగా ఇస్తారు. కుందులలో మిగిలిన
చమురు మందుగా వాడుతారు. ఆలయ ప్రాకా
రంలో గణపతి. పళని సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు,
దేవయాని ఆలయాలు ఉంటాయి. పూజా
ర్కులు ముద్రానుమతి వచ్చిన ప్రాహ్మ

ణులు. ఇక్కడ బౌద్ధాలయం, మై రిచెట్టు
కూడకలవు. ఉత్సవాలు ఏప్రిల్, జూలై
నెలలలో జరుగుతాయి. విష్ణులమీద నడ
వటం, నరనములు గుర్తుకుని ప్రదక్షి
ణలు చెయ్యటం జరుగుతాయి. ఈ ప్రదే
శంలో ఉన్న రామకృష్ణమఠంలో మనలి చేను
కొనవచ్చు.

నేరాల్యా తగ్గిరే ఉన్న ఒక వర్షుక
ఏకాంతి ప్రదేశం. దీని ఎత్తు 8000
అడుగులు. నేరాల్యా గ్రామంవద్దనే సీతమ్మ
వారిని నిర్బంధించిన అశోకపుక్షం ఉంది.
అక్కడే అమె నిడుదల అయిన తర్వాత స్త్రీశం
వేసిన బుగ్గ చూడ వుంది. శ్రీపాదం
(అడంవోన్ పీక్) ఇక్కడికి దగ్గరే.

నేరాల్యానుంచి 'కాంకి'కి వెళ్ళాము.
బుద్ధుని పవిత్రదంతంపెట్టి ఉంచిన దేవాల
యాన్ని, ఉద్ధానవనాన్ని చూశాము. 'పాత
న్నయ్య' బౌద్ధక్షేత్రం చూడ మాశాము.
ఇక్కడ గాల్విసోర్, మరలించి ఉన్న బుద్ధుని
అనందల ఏగిరాలు చాలా బాగున్నాయి. కాల
నివోర, లంకా, తిలకా వగైరాలు చూడవల
సి.

తేయాకు, కాసీ, కొబ్బరి, సోకటెలు
ఇవన్నీ సింహళం కేరళదేశాన్ని ఎంతోపొలిట్లు
చేస్తాయి. రోడ్లన్నీ తారువేసి ఉంటాయి.
రబ్బరు, కంకర, తారు వేసివరోడ్లు సీమంటు
రోడ్లకన్నా అక్కర్లేయంగా ఉంటాయి.

సింహళదీప్తంలో కిరననాయకులు, కొబ్బరి
నూనెమూతమే జతక. తక్కినవన్నీ మన
దేశంలోకన్నా భరితు అధికం.

(4గాంల కిరననాయకులు 8 రూ; 4గాంల
దబ్బా 16 రూ.)

కొలంబోలో మన ఆంధ్రదేశంలోకన్నా
పారిశుధ్యం చాలా ఎక్కువ. ఇళ్ళ కనుపు రోడ్డు
మీదవెయ్యరు. నియమితకాలంలో మున్సిపల్
వారివచ్చి ఇండ్లవాళ్ళు పెట్టి ఉంచిన
చెత్తలక్కెట్లను శాలీచేస్తుంది. మన రూపా
యకి విదేశాలన్నిటిలోకంటే ఇక్కడ నిలువ
ఎక్కువ. మాకు 'మారకం' తక్కువ అవటం
చేత వేలమీద పడుకొనటం, స్నేహితుల
ఇళ్ళలో వారాలు చెయ్యటం అలవాటయిందీ!
కాని దేశం పచ్చగా ఉండటంచేత, పంచదార,
కిరననాయిల్లకు, బియ్యంకు క్యూలు లేక
పోవటం మాకు అనందం కలిగించాయి

—చింతలపాటి వెంకటసుబ్బయ్య

జరిగిన కథ

జీవితమొంది విరక్తితో ఆత్మపాత్య చేసుకోబోతున్న రాధను, చిక్కిపోతున్న ఆ ఊరి దాక్కరు వేణు. వేణుకు తన దయనీయ జీవితగఢనంతా వినిపిస్తుంది. రాధ చిన్నతనంలోనే తండ్రిని కోల్పోతుంది. మూలా పైనలు ప్యసలయన రాధను ఒక మంచి సంబంధమే అనుకుని, భాస్కరానికిచ్చి పెళ్లి చేస్తాడు అన్న ప్రకారాపు కాని భాస్కరాన్ని గురించి వారూహించినంతా పారపాటని తెలుస్తుంది పైగా జబ్బుకోసం రాధ పుట్టింటివారిని తరిచూ పీడి స్తుల టాడు భాస్కరం. అంకోని ధంగా ఒక ప్రమాదంలో భాస్కరం మరణిస్తాడు. రాధకు అన్నగారింట్లో కూడా అదరణ కరువవుతుంది. కూతురిని గురించిన దొంగతోనే తల్లి కొంతమ్మ ప్రాణాలు విడుస్తుంది. అంజనేయుల రాధపై అభాండాను సృష్టిస్తాడు. రాధను తనవెంట తీసికెళ్లి ఉద్యోగం యిస్తానని ఊరడిస్తుంది పార్వతి.

అంజనేయుల రాధపై అభాండాను సృష్టిస్తాడు.

6

“ప్రిమిటండి అంత దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నారు?” అంటూ రాధ వలకరించేసరికి సరధ్యానంగా ఎటో చూస్తూ కూర్చున్న వేణు ఉలిక్కిపడి, సర్దుకుని,

“ఓ. మీరా. రండి” అన్నాడు.

“మా పార్వతికి కూతురు పుట్టిందంటే!” అంది రాధ అతనికి కొద్ది దూరంలో కూర్చుంటూ.

“ఓహూ. అందుకా ఈ వారం రోజు లలోనూ ఒక్కసారైనా యిటు రాలేదు. ఏదో మాటవరకే సరే అన్నారే కాని విజంగా వస్తారా అనుకున్నాను. నామాట మీద ఆమోతం గొరవం ఉంచి వచ్చినందుకు. చాల సంతోషం.”

“మొన్న జరిగిందంతా అవిడికి చెప్పిరా? ఏమన్నారు” అన్నాడు కుకూహలంగా

రాధ మొఖంలోకి చూస్తూ.

“చెప్పినది. అంతా విని తనంతో బాధపడింది. సమయానికి అడ్డు వడ్డారని మిమ్మల్నెంతో మెచ్చుకుంది. ముఖ్యమైన శుభవార్త వినింటుంటే పైదరా బాదులో పార్వతి గారింటి దగ్గరలోనే వాళ్ళ రిటైర్మెంట్ ప్రెసిస్టెంట్ ఒక సర్పరీ మూలు పెట్టింది. అందులో నో పోస్టు నాకు తప్పకుండా ఇప్పిస్తానని వాగ్దానం చేసింది. తను పైదరాబాదు వెళ్ళగానే నాకు ఉత్తరం వస్తుంది. అదం దుకోగానే వేను రైల్వేస్టానం. మహా అయితే మూడు నెలలే నా ఓ బందిఖానా.” అంది రాధ ఉత్సాహంగా.

“చాల సంతోషం. మరి పైదరాబాదు వెళ్తే మమ్మల్నందర్నీ మర్చిపోతారేమో.”

“అదేమిటండీ. అంత అన్యాయంగా మాట్లాడతారు. ఎంతయినా స్వంత అన్నయ్యనీ, వదిననీ నే నెలా మర్చిపోతాననుకున్నారు. ఇంక మీ సంగతంటారా — మీరు అతికయోక్తి అనుకున్నా సరవా లేదు. కాని, ప్రతి క్షణం మీరు నా కళ్ళముందు విలబడినట్లే ఉంటుంది. ఆనాడు నాకు పునర్జన్మ ప్రసాదించడమే కాకుండా నేను సరిఅయిన పద్యతిలో ఆలోచించి నా కర్తవ్యం నిర్ణయించుకునేలా చేశారు. అది నా జీవితంలో ఒక ముఖ్యమయిన మలుపు. మరువలేని సుట్టం. నేను ఎక్కడ వున్నా, ఎలావున్నా మిమ్మల్ని మరిచిపోవడం జరగదు.” అంది రాధ వేణువంక కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా చూస్తూ.

“అయితే ఒక విధంగా మీ జీవిత పథం నిర్ణయం అయిపోయినట్లే. తర

వాత ఏం చేద్దామనుకుంటున్నారు?”

“ఇంక చెయ్యడానికేముంది? అనుకూలంగావుంటే పైకి కదుపుకోడానికి వయ్యిస్తాను. లేకపోతే పున్నదానితోటే తప్పిస్తాను. అదృష్టం బాగుంటే ఆ ఉద్యోగంలోనే కాస్త ప్రమాదమవుతుంది. లేకపోయినా ఎవరైతే రూపాయలతోటి నా కొళ్ళ దానికి వాయిగా జరిగిపోతుంది. ఏమంటారు.

“ఎన్నాళ్ళనీ ఒంటరిగా గడుపుతారు.

అన్ని విధాల మీ కనుకూలమైనవాడు మిమ్మల్ని వివాహం చేసుకోడానికి అంగీకరిస్తే, అవిధంగా జీవితంలో స్థిరపడి పోవడం ఉత్తమమేమో ఆలోచించండి.”

రాధ ఎటో చూస్తూ, “ఇంక ఆదొక్కటే తక్కువ” అంది విషేదంగా నవ్వుతూ.

“ఏం అలా అనేస్తున్నారు?”

“నా కింక అలాంటి కోరిక లేదండీ. మూడు సంవత్సరాల నైవాహిక జీవితం తోటే, ఇంక అలాంటి జీవితం అంటే విరక్తి పుట్టింది!” అంది రాధ తలొంచుకుని, నిర్లిప్తంగా.

“జీవితం అన్నాక మంచి, చెడ్డా, కష్టం, సుఖం అన్నీ ఉంటాయి. దురదృష్టవశాత్తు ఎక్కువ అనుభవించి ఉండవచ్చు. అంత మాత్రంచేత అన్ని సంసారాలు, అందరి దాంపత్యాలు అలాగే ఉంటాయనుకోవడం పొరబాటు. ఇప్పుడు కాకపోయినా, ఇంకా కొద్దిరోజులు ఇంకొంచెం ప్రశాంతంగా ఆలోచించండి.”

“నాకింతవరకు అలాంటి ఆలోచనే రాలేదనుకోండి. అయినా మా అంజి చెప్పినట్లు చూస్తూ చూస్తూ ఇలాంటి దౌర్భాగ్యాన్ని ఎవరు నెత్తిమీద పెట్టుకుంటారు. అనుకూలంగావుంటే, అతని లాగే నాకు దగ్గరగా రావడానికి ప్రయత్నిస్తారేకాని, నాతో జీవితం ముడి వేసుకోడానికి ఎవరు సిద్ధపడతారు? వెనకాల తల్లి తండ్రి వుండి ప్రయత్నిస్తే అలాంటివావారు కూడ జరుగుతున్నాయి. లేదనను. కాని నాలాంటి అభాగ్యురాలికి ఆ అవకాశంలేదు. అనలు నేనప్పుడూ ఆ విధంగా ఆలోచించలేదు. అలాంటి ఆశ

పెట్టుకోలేదు. ఏదో పొర్లుతల ధర్మమా అని ప్రశాంతంగా నా జీవితం గడిచి పోతేనాలు. అంతకున్న పెద్ద కోర్కెలేం లేవు నాకు" అంది తలెత్తి వేణువంక చూస్తూ.

"అందరూ మా ఆంజనేయులులాంటి వాళ్ళే ఉంటారనుకోవడం పొరబాటు. ఒక్క మనిషి ప్రవర్తనతో పురుషజాతివంతటినీ ద్వేషించడం న్యాయంకాదు.

పైగా వితంతువుని వివాహం చేసుకోవడమే ఒక దోర్భాగ్యం అనుకోడం అంత కన్న నబలుకాదు. అనేక వరిప్పితులమీద, వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలమీద ఆధార పడి అలాంటి వివాహాలు జరుగుతాయి. అందరి గొడవా మనకెందుకుగాని, మీ కభ్యంతరం లేకపోతే నేనే మీతో జీవితం వెంచుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. మీ కంగీకారం అయితే నేనే వెళ్లి మీ అప్పు య్యుని అడుగుతాను" అన్నాడు వేణు ప్రేమగా రాధ కళ్ళల్లోకి చూస్తూ.

ఆమాపులలోని కాంతిని భరించలేక రాధతల వంచుకుంది "మీక్కూడ వేంటింక లోకువైపోతాననుకోలేదు మీరు అన్నంత మౌనం అలాంటి ప్రలోభంలో పడే అని నేకివికాదు. క్షమించండి."

అయినా నేనేదో పురుషజాతిమీదే ఒక దురభిప్రాయం ఏర్పరుచుకున్నానని, అది విజంకాదని నిరూపించుకో దానికి అనే శంకో అనారోచితంగా మీరిలామాట్లాడు తున్నారు. నేనేదో మాట పెరవకి అన్నానే కాని, అందరూ అలాంటి వాళ్ళేనని బాబుద్దే శ్యంకాదు మీరంటే నాకేం గౌరవమూ అభిమానమూ వున్నాయి అని అలాగే నిలుపుకోడానికి ప్రయత్నిద్దాం మెరిక వెళ్తాను" అంటూ లేచి వెళి బడింది.

"ఒక్కక్షణం వుండండి" అంటూ వేణుకూడా లేచి నిలబడి, "నేనేమీ అనారోచితంగానూ, ఆవేశంతోనూ అన్న కూటలు కావు. హృదయపూర్వకంగా చెప్పున్నాను. మీరు నాకోరిక మన్నించగలి గితే, నేనేంతో అధిష్టవంతుడిని. మీరు లాగా ఆలోచించుకునే వాకు సమాధానం

చెప్పండి; లేవు మీకోసం ఎదురుచూస్తుంటాను. తప్పకుండా వస్తారుకదూ." అన్నాడు. రాధ సమాధానం ఏమీచెప్పకుండా

వివాద రాస్తూ వెళ్ళింది.

తలొకటికొకటి కాటాడునవలలో నేను "స్టిల్! వన్నపార్థం చేసుకోకండి. నా మీద ఏమాత్రం గౌరవమావా ఇంటికెళ్లి

ప్రకాశంకా తివిషయం అలోచించి
కోండి. ఒకవేళ వాస్తవికమైన మూలం
కారణావహించి, కనీసం అనంగతి చెప్ప
డానికొకటి రేపాకరి తండి. తరువాత నా
మీరిక్కడున్నాళ్ళూ మనం స్నేహితులుగా
కలుసుకోడానికి మికెలాంటి అభ్యంతరం
వుండదుకుంటాను. చెప్పండి, రేపు తప్ప
కుండా వస్తారుకదూ." ఆకంఠంలోని
మార్మివానికి కట్టుబడిపోయిన రాధ ఒక్క
సారి తలెత్తి చూపింది. క్షణం వారి
జూపులు కలుసుకున్నాయి. ప్రకాశంపై న
అతనిమొలలో, కళ్ళలో, చిరునవ్వుతో
ఏలాంటి మాలిన్యమూ లేని విచిత్ర
గోచరించింది. అక్షణంలో ఆమెలోని
ప్రతి అణువు ఒక్కసారిగా మేల్కొని
“ఒప్పుకో, ఒప్పుకో.” అని ఉద్బోధించిన
ట్లయింది. అవయవంగానే ఆభావం
కళ్ళలో వ్యక్తం చేస్తూ తలూపింది.

* * *

మర్నాడు సాయంత్రం రాధని
దూడూనే చిరునవ్వుతో ఎలకరించి, “ఏం
నిశ్చయించు కున్నాను?” అంటూ పంఖా
క్షణ మొదలుపెట్టాడు నేణు.

“నా ఆలోచన ఎటు తగకుండా
వుండండి ఇలాంటి జీవితనమన్నట్టి ఒక్క
తోటతో తేల్చుకోలేమేమో ననిపిస్తోంది.
అయితే చూడండి, మికెలాంటి ఊహ
కలగడం నాకు చాల అశ్చర్యాన్ని కలిగి
బోతోంది. నావిపాదగాధంతా విన్నందువల్ల
మీరు జాలిచేతి నమ్మదగించాలనే అభి
మానంతోటి మీకలాంటి ఉద్దేశ్యం కలిగిం
దేమో.....” రాధ చెప్పేది వూర్చిచెయ్య
నివ్వకుండానే నేణు అందుకున్నాడు.

“మీరు పొరపాటు పెడుతున్నారు.
మిమ్మల్ని ఉద్దరించాలి-కాని, ఏదో ఆద
ర్శంకోసం కాని వేసి విశ్చయానికి రాలేదు.
మిమ్మల్ని చూసిన క్షణంలోనే మీరంటే
పద్మావతి, అభిమానం నాలో కలిగాయి.
మీవరిచయంకోసం నామనూ తహతహ
లాడింది. ఆమొదటి రోజునే మనం విడి
పోయేనుండు నాలో ఏలాంటిభావాలు
కలిగాయో చెప్పే మీరు నమ్మరు. మళ్ళీ
కలుసుకుంటాం కదా అని నిగ్రహించుకున్నాను.

నిరీక్షణ

మర్నాడు మికాధంతా విని, మీరు విశంతు
వని తెలుసుకున్న తరువాత కూడ, మీ
నహచర్యంకోసం తహతహలాడేనే కాని, నా
విశ్చయం మారలేదు. మీ కన్నీటిగాధ
నాలో మీవట్ల జాలి సానుభూతి యునుమ
డించి జీవిత మూట యుదార్థమేకాని,
అదేనా పేరుకి అంకురార్పణ చేసిందనేది
మూతం నిజంకాదు. చెప్పండి మీకింకే
మయినా అనుమానాలంటే వన్నడిగి
నివృత్తి చేసుకోండి కాని, నాపవిత్రమైన
కోరికని మూతం శంకించకండి.”

“మీకు నామీద అలాంటి అభిప్రాయం
కలగడం నిజంగానా అదృష్టం. కాని
వివాహవిషయంలో మీరే సర్వస్వతంత్రులు
కారుగా. మిమ్మల్ని కనిపించిన తల్లి
వున్నారు మీబాగోగులు చూస్తున్న
అన్నయ్య వున్నారు. వారి అనుమతి లేకుండా
మనం ఏలాంటి నిర్ణయానికి రావడం
మంచిదికాదు అందరికీ అంగీకారమైతే, మా
అన్నయ్యకేమంత అభ్యంతరం వుండదు
కుంటాను. తను అభ్యంతరపెట్టినా ఒప్పించ
గల వనే ధైర్యం నాకుంది.”

“అయితే మీ కంగీకారమేకదూ.”
అన్నాడు నేణు సంతృప్తి నిండిన కళ్ళతో
రాధవంక చూస్తూ
“ఇంకమీకు ఆ ‘మీరు’ వదిలేయాలి.”
అంది రాధ సిగ్గుతో బరువెక్కిన కళ్ళను
వాలేస్తూ.

“అంగీకరించాం” అంటూ నిండుగా
సవ్యాదు నేణు రాధకూడ అనవ్వుతో
క్రూరి కలిపింది.

అక్షణంలోనే వారి సరివయం ఎంతో
వృద్ధిపొందినట్లు, అసలు ఆ అనుబంధం
ఏనాటిదోఅన్న భావం కలిగాయి అయిద
రితో.

అంతలోనే రాధకళ్ళు వెమ్మగిల్లాయి
కనుకొలుకుం నుండి అశ్రురేణులు జాలువారి
చెక్కిళ్ళను తడిపేస్తూంటే చలుకున్న
తల వంచుకుంది.

నేణు మృదువుగా ఆమె గడ్డం పట్టితల
పైకెత్తి అకస్మికంగా, “ఎందుకు

రాధా ఈ కన్నీరు?” అన్నాడు అంతకన్నా
మృదువుగా, అప్యాయంగా అపూర్వతోతమవూ
మనమూ పులకరించి పోగా,

“కన్నీరుకాదు అనందా బవులు.” అంది
అతిమెల్లిగా, “కారుచీకటి అలుముకున్న
నాజీవితాన్ని, ఓ కాంతికిరణం తన వెలు
గులో నింపే స్తుందని నేను కలలో కూడ
అనుకోలేదు.”

“కలకాదు రాధా. ఇది నిజం.
ఈనాడు కలిసిన ఈ చేతులు జీవితాంతం
యితా కలిపే వుంటాయి. మఖాల్లో
కష్టాల్లో ఎప్పుడూ కూడ నీచేయి విడిచి
పెట్టవని ప్రమాణం చేస్తున్నాను.”
అన్నాడు రాధ చేతిని తనచేతిలోకి తీసు
కుంటూ.

“మీరు చాల సాహసం చేస్తున్నారేమో
ననిపిస్తోంది. ముందు మీ అమ్మగారి
అనుమతి, అశీర్వాదం మనకి ముఖ్యం వారి
నెదిరించి నన్ను వివాహం చేసుకుని ఈ
వృద్ధాప్యంలో వారికి మనశ్శాంతిలేకుండా
చేయడం నా అభిమతంకాదు” అంది నెమ్మ
దిగా తన చేతిని నేణు చేతిలోంచి విడి
పించుకుంటూ.

“మాఅమ్మ సంగతి నీకు తెలియదు
రాధా. చిన్నప్పటినుండి కూడ అవిడనే
కోరిందేదీ కాడనలేదు పూర్వాచారవర
యణురాలైనా ప్రస్తుత పరిస్థితుల్ని,
ముఖ్యంగా నామనస్సుని అర్థంచేసుకుని
నాకోరిక మన్నిస్తుంది. అయినా నాది
మూతం ఏమంత అనుచితమైన కోరిక ?
నీకాభయం ఏమీ అక్కర్లేదు ఆమె
తప్పకుండా అనుమతిస్తుంది. ఇవాళే అమ్మ
కోక పుత్రం ప్రాసేస్తాను.” అన్నాడు
పుత్రాహంగా.

“ఒద్దు. ఉత్తరంవల్ల పరిస్థితులన్నీ
అవగాహన అయే అవకాశం వుండదు.
మీరే న్యయంగా వెళ్లి చెప్పేబాగుం
టుందేమో. చొరవ తీసుకుని మీకు
సలహా యున్నట్లందుకు మరేమీ అను
కోకండి”

“సలహా ఏమిటి? ఇవాళనుండి నన్నాళ్ళా
పించే హక్కు నీకేచేస్తున్నాను.
మళ్ళీ చెప్పించే బాగుంది. కాని మరి, ఒక

ఒకటి రెండు నెలలదాకా శలవుదొరకడేమో, ఓదో వంకతో ఆలస్యం చేస్తున్నానని మంపునెన్ను అపార్థం చేసుకోకుండా వుంటే బాగు"

"మీమంచికనాన్ని, అభిమానాన్ని అనుమానించే మూర్ఖురాలిని కాదు."

"మరింకవెళ్ళామా, చీకటిపడుతోంది."

"మరి మళ్ళురోజూ వస్తాందాని. ఏదో పంకలు పెడితే వేసేప్పుకోను. అసలు తానె, ఆలస్యం అయిందంటే నిన్నువెతుక్కుంటూ మీయింటికే వచ్చేస్తాను." అన్నాడు చిలిపిగా రాధకళ్ళల్లోకి చూచిస్తూ.

"నయం అంతవనిమ్మతం చేయకండి. తన ఆర్డం తిరిగిందని. ఈమూతం ప్లేన్స్ నుకూడ అరికట్టేస్తుంది మా వదిలి." అందివచ్చుతూ. అంతలోనే గంభీరంగా మారి, "నేనిలా అన్నందుకు ఏమీ అనుకోకండి పరిస్థితులు మనకనుకూలంగావుంటే అన్నయ్యని ఒప్పించడం విమంతు కష్టంకాదు. అంతా సిద్ధం అయి వాక వదిలి ఒప్పుకోకపోయినా, నేమో అన్నయ్యలక్కడ వెళ్తుంటే కానీ మొదటే అందరి దృష్టిలో వడ్డం, పదిమంది పదిరకాలుగా మనిల్చి విమర్శించడం ఎందుకని అమ్మగారు అంగీకరించిన నాడు నేనే న్యయంగా తీసుకెళ్లి మిమ్మల్ని అన్నయ్యకి పరిచయం చేస్తాను." అంది లేమ్మూ.

"నాకంతమ్మతం తెలియదా రాధ! అయినా నేను రేపటినుండే శలవుకోసం ప్రయత్నిస్తాను." అంటూ రాధ వెయ్యి అవరాగా తీసుకు లేచి నిలబడ్డాడు బయలుదేరడానికి

* * *
"నాలుగు రోజులకోసారి వస్తానని చెప్పివెళ్ళావు. పది రోజుల కిదాకా గుర్తు వచ్చానా నేను?" - అంటూ విశ్వాసం మాడింది పార్వతి రాధనిచూస్తూనే.

"ఏమిటో అశ్రద్ధ అయిపోయింది అన్నయ్యగారున్నారా? మీ అత్తగారువాళ్ళు దివరైనా వచ్చారా?" అంటూ పిరుమంచం మీదే ఓ వివరగా కూర్చుంది రాధ.

"నరేలే. ఆయన కిన్నాళ్ళుండే తీరు బడికూడానా? నేననుకున్నట్లే పెరిగిగా అందగానే బయలుదేరాడు. రెండురోజులుండి

బెల్లినోయోరు. నీ కంకణంకా తిన్నాను. చచ్చకుండా నవాయం చేస్తానన్నాడు. ఆ టీవరు ఉద్యోగం కాకపోయినా, ఇంకెక్కడయినా ప్రయత్నించి పెడతామన్నారు. అసలు ఆ రెండు రోజులకోసం మళ్ళుపోవేమో పరిచయం చేద్దామనుకున్నాను."

"నీలాంటి స్నేహితురాలున్నందుకు నా కెంతో గర్వంగావుంది పార్వతి. మీ ఆయన పదికూడ నీలాంటి హృదయమే కావడం మరి అద్భుతం.....

నరేకాని, కూతుర్ని చూచుకుని నీకు న్నాడు?"

"ఏమంటారు. అచ్చంగా అయిన పిల్లకి నట. అమ్మవాళ్ళు కాదన్నా ఆయన ఒప్పుకోవడంలేదు." అంది పార్వతి తింటుగా వచ్చుతూ.

అలాంటిగా ఏదో మాట్లాడుతోందే కాని, రాత ఏదో అకోచిస్తూనేవుంది. నేనుగోపాలరావు నంగతి భువదే చెప్పడమా, మానడమా అన్నది ఎంతకీ విశ్చయించుకోలేకపోతోంది.

"ఏమిటా పరధ్యానం. అంతటివంకా అకోచించాలైన నమస్కేమెచ్చిందినీక్కుడు? నీ క్యాబోయే ఉద్యోగాన్ని గురించి, హైదరాబాదుని గురించి లేక మీ అన్నయ్య పదివలది గురించి. చెప్పు" అంది పార్వతి

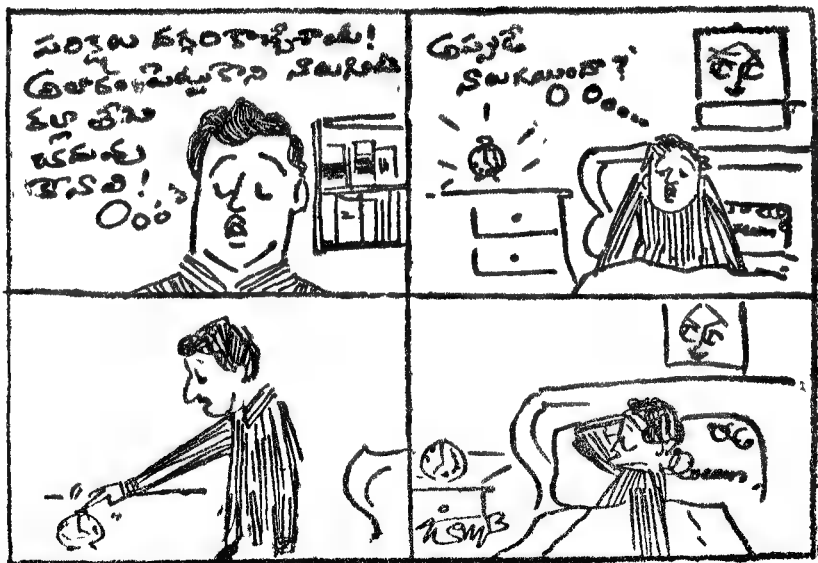
"ఈజారం రోజులనుండి నీకు చెప్పేమో

చిద్దా అని తగ్గి అకోచిస్తున్నాను. అసలు ఏమి చెప్పి నీ నలహా తీసుకోవడే నాకు రోచడమకో, కానీ నీలా చెప్పించేడే అకోచమ. అంతా విని నవ్వుగొలిచి పట్టించకండి" అంది రాత తళితంతుకుడి.

"నీ మొఖం చూస్తేనే భద్రో తీవ్రమైన నమస్క అనిపిస్తోంది. అదెలాంటి దైవాపరే స్నేహితురాలిగా నలహా యిస్తాను కానీ విన్నగొలిచి చేస్తా? అవల నీలా అనుమానం ఎందుకొచ్చింది? నీచ్చి నీచ్చి అకోచమ అట్టుకోక చెప్పు అదేమిటో త్వరగా." అంటూ తొందర పెట్టేసింది పార్వతి.

"ఏంటేడు. అలాక చెప్పలేక, తాళ్ళలో నేనుగోపాలరావుని—ఆయన్ని మొట్ట కలుసుకుని చెప్పిన నాకు హైదరాబాదులో టీవరు ఉద్యోగం రోజులకోసంకానీ, నీచ్చి తానె వెతుకుని వెళ్ళగానే నాకు అత్తతం వ్రాస్తానని, కొద్ది రోజుల్లోనే నేనివ్రాసు విడిది వెళ్ళిపోతానని....." అలాంటిం చెప్పికో రోజు అకోచమో వడింది, అచ్చటికే అదిసింది భూహంతకలిగిన పార్వతి.

"అంటే, నువ్వే రోజూ అట్టి కలుసుకుంటున్నావన్నమాట" అంది. నీలక మామూలుగా ఉండామనుకున్న అమ్మకళ్ళ మూతం వచ్చేసి నాకుకోలేకపోయినా

“నీ భయం నా కర్మమయినది. అందుకే
స్వయంగాకర్మి అన్నియుకీ కేవలం నా
మృత్యు, తానీ నాకర్మ అమ్మగారి అంగీకార
లేకుండానే అంగీకరిస్తాను. నేను ఏం
అన్నియుకీ ఒప్పించి అంతా వీడ్పించే
మన్నాక ఆవిడగారు అనుమతించకూడ
మరేకారణంలేకూడా, నిరాహారీ అంతరాయం

“అదో మహాగణప విగ్రహం. ఆయనకు
శంఖ చక్రాలూ, మాల్య, రావాలి. ఏడు
మైలలకి కొంత పైను నడుతుందిచూ
అయితో ఏడు వ్రాయనా ఏమిటి నేను
మర్చిపోతా ఇదేదో విశ్వయం అని
పెన్సి, ఆ పాదేమి స్పృశికి చెప్పడం అక్కర్లే
చేయకు. మృగాలు తిరిచేనాటికి ఒకచే
మీయం యింకా కందిగ్గంగా ఉన్నానట
నేను చచ్చి జాయిన్ అయిపోతాను. అంతకు
అయితే అప్పుడే ఉద్యోగం మానేయవచ్చు

“అంతా వ్యూహగానే బయటకువెళ్లి
అలా అడుగు పెట్టాకా మామూలు భయోధి
పెళ్ళు చాలి క్షుణ్ణంగానే తమిళ కలాహం

తాగుచున్నాడు నా పోలో అంటూ అడుగు. వేరేది కాదు. దొంగవాని... పోలీసు అనే పోలీసు
 కాదు మామిడి దాచుకుంటున్నావని నీ "అ సంగతి తెలిస్తే నేను... ఆ వేలు... యింకా ఏదో చెప్పబోతున్నా.
 వూరే." గోపాలాచారి మాటలే మైమరచి పంపు మర్రి "ఇంకా వచ్చింది... దీక్షలు
 "మమ్మలా గొడవచేస్తే నేను రావడం పోయాయి. అయితే కాస్త నది రోజుల కోక పోయింది" అంటూ తేలింది కాదు.
 మావేస్తాను" అని చిరుకోసం ప్రదర్శించి పోతే కా కనిపిస్తుంది. అలాంటి సంగతులు (వశేషం)

నా
 వర్తనాదర్శం
 నాం లక్ష్మి
 నాకు ప్రతి
 అన్నది జుమున

జుమున నన్నది నాకున్నా వర్తనాదర్శం అన్నది జుమున
 నా పాదపద్మం ఇదిగో భగవతి.

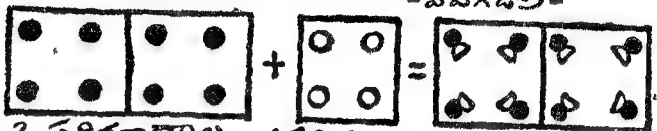
శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రకారం యగ్నోపవీతం

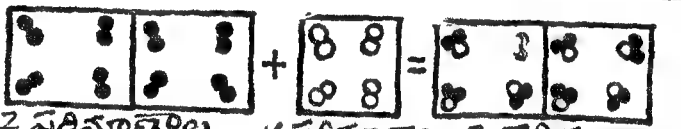
నాకు నాకున్నా వర్తనాదర్శం ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం
 ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం
 ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం ఇది నాకున్నా వర్తనాదర్శం

లక్ష్మి టాయ్ లెట్ సబ్బు
 పినిమా కారలకు సౌందర్యమునిచ్చే
 శుభ్రమైన పోషకముగు సబ్బు

వైజ్ఞానిక గణితం-58.
-డౌవ్స్-

పరమాణు
తూకము
-వివరణ-

(1)
 2 పరిమాణాల సైద్ధాంతము + 1 పరిమాణం ఆస్తిజను = 2 పరిమాణాల నీటి ఆవిరి

(2)
 2 పరిమాణాల సైద్ధాంతము + 1 పరిమాణం ఆస్తిజను = 2 పరిమాణాల నీటి ఆవిరి

పరమాణువులు కంటికి అగవడవు. అయినా వాటిని తూకము చేశారు వైజ్ఞానికులు. ఈ తథ వైజ్ఞానికుల ఆసాధారణ మేధస్సుకీ విష్కాస కర్మకీ అకుంతిత దీక్షకీ చక్కని ఉదాహరణము.

పాదరసాన్ని చిన్న చిన్న రవ్వలుగా విడ దీస్తూ పోతే మనకు తెలిసిన సాధనాలతో విడదీయలేనంత చిన్న రవ్వ ఏర్పడుతుంది. ఈ చిన్న రవ్వ కూడా ఎన్నో పాదరసపు అణువులవల్ల ఏర్పడుతుంది అన్నారు. అణువు అంటే, ఒక పదార్థపు గుణముల వన్నిటిని నిలుపుకో గలిగిన కనీసపు రవ్వ అన్నారు. నీరూ, మిన్నము, రస పింఠారకమూ వంటి సంయోగము (Compounds) అణువులు మళ్ళీ వేర్వేరు మూల (Elementary) పదార్థాల పరమాణువులు చేరి ఏర్పడుతున్నాయి అన్నారు. కనుక వ్యప్తితో కళాం పరమాణువు అన్నా యనీ, మూలకముం ఈ పరమాణువులు చేరడముతో సంయోగముం అణువులు ఏర్పడతాయని అన్నారు. ఇది పువోది.

దాల్చను పరమాణువాద మంటూ ఒక వాదము లేవదీసి, 'రాసాయనిక సంయోగము నిండుగా ఉన్న పరమాణువులకే బరుగుతుంది గాని పరమాణు వచ్చడి మరి ముక్కు ఆవదు' అన్నారు. 1808 లో గైలజాక్సు "రెండు వాయువులు సంయోగించి మూడో వాయువు ఏర్పడడముతో

సంయోగించే వాయువుల పరిమాణాలు సరళ నిష్పత్తులలో ఉంటాయ" న్నూ తీకరించాడు. ఒక పరిమాణము హైడ్రోజనునూ ఒక పరిమాణము క్లోరీనూ చేరి రెండు పరిమాణాల హైడ్రోజన్ క్లోరైడు వాయువు ఏర్పడుతుంది. ఒక పరిమాణము ఆక్సిజనుతో రెండు పరిమాణాల హైడ్రోజను చేరి రెండు పరిమాణాల నీటి ఆవిరి ఏర్పడుతోంది. ఇలా ఒకటి—ఒకటి, ఒకటి—మూడూ, రెండూ—ఒకటి, పరిమాణాల వాయువులు చేరి సంయోగాలు ఏర్పడు తూన్నాయి. దీనిని గమనించి బెర్త్లియసు అన్నాడు : "సమాన పరిమాణము (ఏదనమూ ఉష్ణతా కూడా సమానములుగావే) గల వాయువులలో పరమాణువుల సంఖ్య సమానమే" అని. కనుక వేరే వాయు పరిమాణాలలో కనపడని పరమాణు సంఖ్యలు సమానముగావే ఉంటాయి అన్న వూహ అద్భుతము కాదా ? ఈ వూహ పరమాణువుల తారతమ్య భారాలు తెలుసుకోడానికి దారి చేస్తోంది. కొంత పరిమాణముగల ఆక్సిజనునూ, అంతే పరిమాణముగల హైడ్రోజనునూ తూచామనుకొండి. అదిదీనికి పదహారు రెట్లు ఎక్కువ బరువను కొండి. దీనిలోనూ దానిలోనూ పరమాణువులు సమాన సంఖ్యలో ఉంటే, ఆ పరిమాణాల బరువుల నిష్పత్తి (Ratio) ఆ పరమాణువుల బరువుల నిష్పత్తే కదా ?

హైడ్రోజను పరమాణువు బరువు ఒక అనుకుంటే ఆక్సిజను పరమాణువు బరువు 16 అవుతుంది. సమాన పరిమాణాల వాయువుల్ని తూచేస్తే ఆ వాయువు పరమాణువుల బరువులు హైడ్రోజనుకి ఎన్నిరెట్లో తెలిసిపోతోంది.

అయితే ఇక్కడ ఒక చిక్కు దాపు రింబింది. ఒక పరిమాణము ఆక్సిజనునూ, రెండు రెట్లు హైడ్రోజనునూ చేరి రెండు పరిమాణాల నీటి ఆవిరే అవుతున్నది. అంటే మారు పరమాణువుల ఆక్సిజనునూ, రెండు మార్లు హైడ్రోజనునూ చేరి రెండు మార్లు అణువుల నీటి ఆవిరి ఏర్పడుతోంది అనాలి. ఒక్కొక్క పరిమాణానికి మారు నీటి ఆవిరి అణువులూ, ఒక్కొక్క నీటిఆవిరి అణువులో ఒక హైడ్రోజను పరమాణువునూ, సగము ఆక్సిజను అణువునూ ఉంటాయని అనవలసి వస్తోంది మారుకి బదులు నాలుగు అనుకుంటే 1 వ పటములోలాగా ఉంటుంది. ఇది తప్పు పరమాణువు ముక్కు అవదుగదా ?

ఈ చిక్కు వివరడానికి ఏవగ్నోడో బుర్రె వింతుకున్నాడు. చివరికి బెర్త్లియసు చెప్పిన దానిని కొంచెము మార్చాడు. దానితో 'ప్రాప్త, దాల్చను, గైలజాక్సు, బెర్త్లియసుల తవమ్మ ఏవగ్నోడో తవమ్మతోచేరి పరించింది. ఏవగ్నోడో అన్నదిదీ: "అణువులలో రెండుగానీ, మూడుగానీ ఎక్కువగానీ పరమాణువులుంటాయి. సమాన పరిమాణాల వాయువులతో సమాన సంఖ్యలలో ఉండేవి (పరమాణువులుకావూ) అణువులు" ఏవగ్నోడో చెప్పినట్లుగా అయితే జరిగేది 2వ పటములోలాగా ఉంటుంది. పరిమాణాలూ పరిపాయనాయూ, పరమాణువులూ— అణువులూ సంఖ్యలూ సరిపోయాయి.

"సమానపరిమాణాల వాయువులలో అణువుల సంఖ్య సమానము" అని తేల్చాడు ఏవగ్నోడో. కనక వాయువుల తారతమ్య గరిమ (Relative Density) వాటి అణువుల తారతమ్య గరిమ అవుతుంది అన్న మాట. ప్రతివాయువుకీ ఇది కనుకున్నాడు. హైడ్రోజను పరమాణువు బరువు ఒకటి

అని, పైద్రోజను అణువులో రెండు పరమాణువులున్నాయి కనక దాని అణుభారము (Molecular weight) రెండు అని అన్నారూ, ఈ లెక్కని తక్కిన మూల పదార్థాల అణుభారాలు లెక్కవేశారు.

ఇంక పరమాణుభారాలు తేలాలి. ఒక మూలకము నాలుగైదు సంయోగాలలో ఉన్నదనుకోండి. ఆ వాలుగు సంయోగాల అణుభారాలలోనూ ఆ మూలకము ఎంతవెంటేని బరువుంది ఉన్నదో లెక్కగట్టారు. వీటిలో అన్నిటి

కంటే తక్కువ బరువున్నది 'పరమాణు భారము' అని వూహించారు. ఇలాగ లెక్కగట్టేరు తెలిసిన పరమాణువుల పరమాణు భారాన్ని. పైద్రోజను పరమాణుభారము 1 అనుకుంటే, ఆక్సిజను 16, హీలియము 4, క్లోరీను 35.55, యురేనియము 238, ఇలాగ ప్రొస్తుగాని, డొల్మనుగాని గైలజాక్కుగాని పరమాణుభారాలు తేల్చుదామనే ఉద్దేశముతో చేయలేదు పరిశోధన. వారందరి పరిశోధనల మాచనా అనుసరించి

చాడు బెర్రిలియను. అతనికి అద్భుతము కలిపి రాతేదనలేము. వాకి పరిశోధనలపై మెట్టుని నూచించాడు బెర్రిలియను. దానిని నిర్బుష్టంగా వర్ణించి వీవ్ గ్రేడ్. అతని పరిశోధనని ఉపయోగించి పరమాణుభారాన్ని లెక్కలువేశారు ఇతరులు. పరమాణుభారాన్ని విశిష్ట ఉష్ణము (Specific Heat) లో వచ్చవేస్తే, 6.9 అన్న సంఖ్యేవస్తుంది చూసుకోమన్నారు డ్యూలాంగ్ పెటిట్ల. "వరసర వీచే వాచే" అన్నట్టు ఆరుగురి శ్రమకు ఫలితంగా పరమాణుతూళము జరిగింది. ●

మాల్టీ పసీరుద్దీన్ చిన్నతనంలో డబ్బుకి చాలా కటకట పడేవాడు అటువంటి నమయింలో ఎవరో ఒక కొత్త వ్యక్తి అతని ఇంటికి వచ్చి, రహస్యంగా ఇల్లా అన్నాడు "నువ్వు నాకో సాయం చెయ్యాలి. దాని కల్గి నీకూ లాభమే ...."

"ఏమిటో చెప్పు నాకు చేతనయితే .."

"చాలా సులభం — నువ్వు కాజీ దగ్గర నా పక్షాన సాక్ష్యం ఇవ్వాలి."

"అసలు నువ్వు ఎవరో తెలియందే సాక్ష్యం ఏమని ఇస్తాను ? అసలు సంగతి ఏమిటో ? .."

పసీరుద్దీన్ ఆ వ్యక్తిని వరకాయించి కూచాడు.

"అబ్బే ! పది దినాలు మరి తక్కువ. సాటిక యిస్తే వచ్చి సాక్ష్యం యిస్తాను." అన్నాడు.

ఇద్దరూ చాలాసేపు గుంజాటని విడ్డారు. పదిహేను కన్న ఎక్కువ ఇవ్వవన్నారు అన తిలి వ్యక్తి. విధిలేక ఒప్పుకున్నాడు పసీరుద్దీన్.

కాజీ ముందు ఫిర్యాదినీ, తరువాత ముద్దాయినీ కొన్ని ప్రశ్నలు వేశాడు. తరువాత పసీరుద్దీన్ ని ఏలిచాడు.

"ఏమయ్యా ! నువ్వేనా సాక్షి వి ?"

"చిత్రం."

"నువ్వు నీ కళ్లారా చూశావా ?"

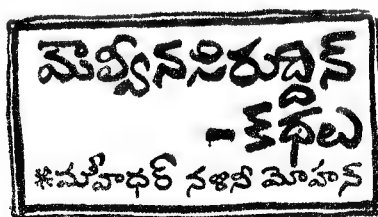
"చిత్రం."

"ఏం చూశావో చెప్పు."

"పంద బస్తాల జొన్నలు తీసుకోవడం చూశాను."

"అతడు గోధుమలు అంటాడు. నువ్వు జొన్నలు అంటావే ?"

"చచ్చు పదిహేను దినాలకు జొన్నలు అనక గోధుమలు అని వేసు అనకేం?" అన్నాడు పసీరుద్దీన్. ●

ద్వికనాడు ఒక వ్యక్తి మాల్టీ పసీరుద్దీన్ దగ్గరకు అడుర్దాగా వచ్చాడు. ఆ వ్యక్తి ఉంటున్న విధితో ఒక పెద్ద జాగిలం తిరుగుతూ ఉంటుంది. దానిని చూస్తే అతనికి మూ చెడ్డ భయం. రాత్రి పడితే ఇక విధిలో అడుగుపెట్టడానికి సాధ్యం కావడం లేదు.

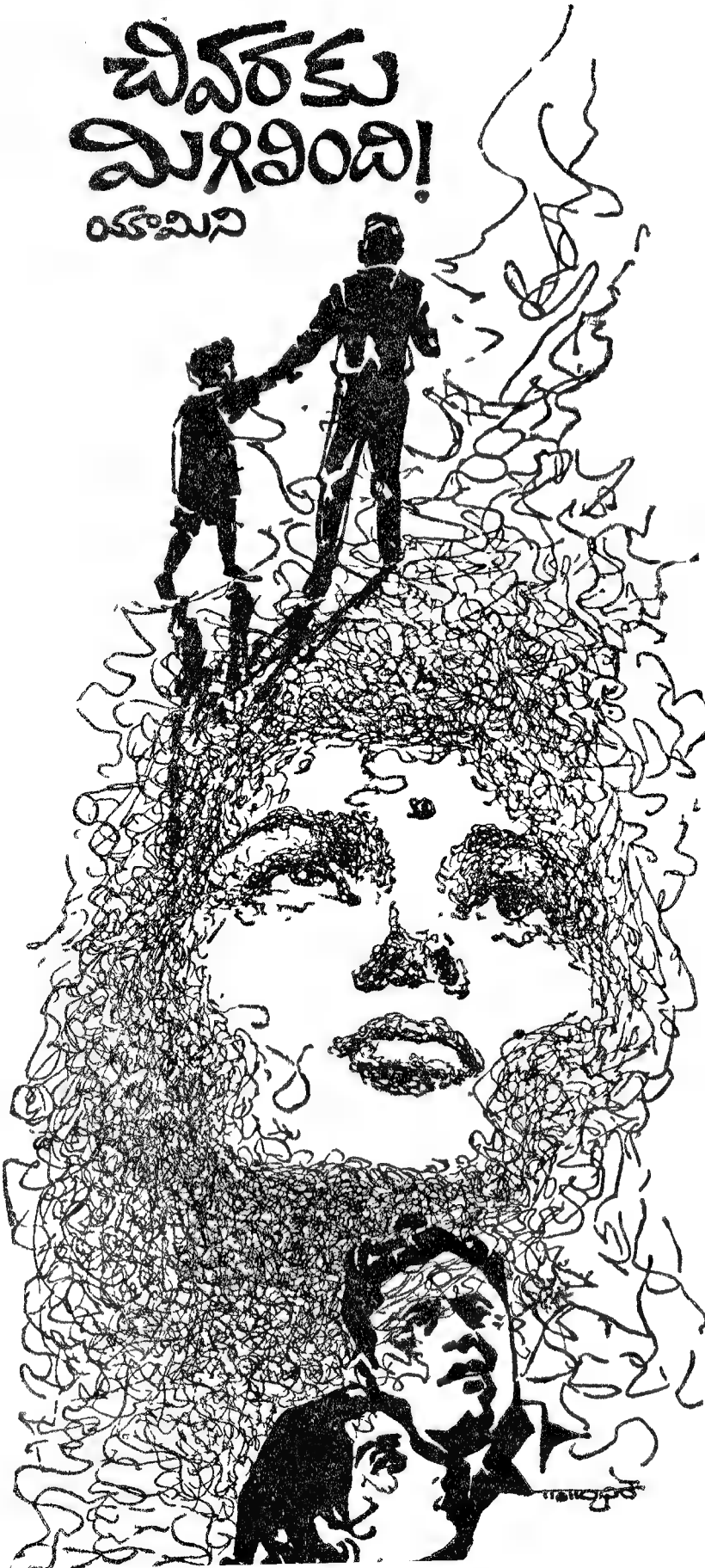
"అయ్యా ! మాల్టీగారూ ! అరబ్బీ భాషలో ఏదో మంత్రం ఉందని విన్నాను. అది చదివితే ఎల్లాంటి కుక్కలైనా వోరు మూసేసుకుని సారిసారా యంటారు. అది కాస్త నాకు వేర్పండి. మీకు పుణ్యం ఉంటుంది." అది బ్రతిమాలేడు.

మాల్టీ అతనికి ఇల్లా సలహా యిచ్చేడు "మీ విధి కుక్కకి అరబ్బీ భాష వచ్చునో రాదో. ఎందుకైతా మంచిది ఒక దుడ్డు క్కర చేతబట్టుకుని తిరుగుతూ ఉండండి." ●

చివరకు మిగిలింది!

యోమిని

ఎం! మారిగాడు అందెక్కిందల్లా
రమ్మనలా యెదమే! అండి కదలిపోతంది!"

"బలానీలు ! బలానీలు ! కాంక్షేనం
బలానీలు ! రైలు దిగేవాకా పెంపావ్
బలానీలు !" ....

"అ పెట్టెమీద పెట్టెనోయ్ ఫరవా
లేదూ !".....

"ఇక్కడోకాయన కూర్చున్నారండీ! కానీ
త్రాగూనికవి వెళ్లేరు..."

"దానిమీద కూర్చోకండి ! అందుతో
గాజానామామంది."....

"ఏమిటయ్యా ! కళ్ళు కుదడటంలా?
కాణి వచ్చడయేలా తొక్కివ్!".....

"కేర !" మని చంటిపిల్ల ఏడుపు.
'ఉవ !' అని వెంటనే నోదార్పు.

మరుక్షణంలో చెవులు నిల్లులు పడే
టట్లు రాక్షసికూత. దానికీ సమాధా
నంగా తాళయ్యుక్తంగా ఇంజమి బయలు
దేరిన వచ్చుడు.

ఇన్ని శబ్దాల్లో కూడా పరధ్యాన్యంగా
కూర్చున్న రావుగారు, పీటు క్రిందకు
ఎవరో తోసిన కానిడిబర్డు పింఛండకు
గుచ్చుకొని "అమ్మా!" అని బాధగా
మూలుగుతూ తలవటు తిప్పేరు తోసిన
అసామా ఆయన బాధను గుర్తించ
కుండానే పీటు చివర కూర్చొని తలపాగా
కొనతో ముఖం తుడుచుకుంటున్నాడు.
తిరిగి రావుగారు తల బయటకు తిప్పేరు,
కిటికీలోంది. అండి గోదావరి బిడ్డి
మీదకు దొర్లింది.

మహాంతరంగా ఉన్న ఎలక్ట్రిక్ టీగె
మధ్య మంచి పోలికలులేని వికృతమైన కద
లికలతో విబ్రంధించిన ప్రకృతిశక్తిలా పరి
వళ్ళు తొక్కుతూ పరుగెడుతూ కవబడు
తూంది గోదావరి. ప్రళయసంగీతంలా
ఘోషిస్తూంది ప్రవాహం బిడ్డి అడ్డు
వచ్చిందనే కోపావేశంతో. చుట్టుకుంటూన్న
మడుల మధ్య ఏర్పడిన ఎత్తు వల్లాల్లో
పూగుతున్నాయి తెల్లని మరుగులు ఆశ
లకూ అనుభవాలకూ మధ్య పూగుతున్న
రైవోపహతుడి మనస్సులా. బిడ్డిమీద
రైలుబండి వెంట విడిచిన బాలింతలా
వడవలేనట్లుగా నడుస్తూంది. వాకేం
తెక్కలే అన్నట్లు వో తీరేమీద మంచి మరో

తిగిమిది కిగిరి క్షణకాలంలో దూరమైంది చిన్న పిచ్చుక. తదేకంగా అలాగే చూస్తూంటే కళ్ళు తిరుగుతూవుట్టని పించింది. తలెత్తి కళ్ళజోడు తీసి ముందుకు చూసేరు రావుగారు. కంటే బొగ్గు వడింది. ఇంగారుగా తల తోవలకు తీసుకోబోతుంటే కళ్ళజోడు జారి గోదావరిలో వడివల తపి అయింది. అతి కష్టమొకదాన్ని పట్టుకొని తల తోవలకు తీసుకున్నారు రావుగారు.

కందువా కొవతో కంటే నలుసుతీసి, తిరిగి కళ్ళజోడు పెట్టుకొని పంచిలోంచి పేవరు తీశారు రావుగారు. వందడిగా ఉన్న రకరకాల కబ్బాలు ఆయన చెవిలో వడుతూనే ఉన్నాయి.

“అమ్మాయ్ ! నిన్నెక్కడో చూసినట్లుంది. మీది అమలాపురం కదూ !” ఒక ముసలి పురుషకంఠం.

“అవువండి !” ఒక వన్నని ప్రీతంఠం దిరుగుగావే.

“సున్నా.....”

“వెంకట్రామశాస్త్రిగారమ్మాయివండి !”

“అగ్గి అదే అనుకుంటున్నాను ఎక్కడో చూసినట్లుండేమిటా అని !”

“అమలాపురం ! వెంకట్రామశాస్త్రిగారమ్మాయి !” రావుగారి మెదడులో ఒక్క మెరపు మెరపింది. “అమేవా ? సీతామహాలక్ష్మీనా ?” ఒక్కసారి పేవరు అడ్డుతీసి చూసేరు రావుగారు ఎదురుపట్టే ఉన్న ఆ ప్రీతి.

“ప్రకాశం ! నా ఒళ్ళో కూర్చుండు గావి ఇటు రా ! తాతగా రక్కడ కూర్చుంటారు !” అంటోదామె. ప్రక్కనున్న తదేళ్ళ పిల్లవాడు లేచేడు.

“కూర్చోనియ్యమ్మామ్మ ! ఇలా నుంచుంటాలే కొంచెంసేపు !” అన్నారు నిలబడిన ములాయన.

“ఫరవాలేదు కూర్చోండి !” అందామె కొంచెం కిటికీవైపుకు నర్చుకొని. ముసలాయన కూర్చున్నారు.

రావుగారు ఆశ్చర్యంతో గుడ్లవ్వగించి అలాగే చూస్తున్నారు మంత్రముగ్ధుడిలా. ఎంత మారిపోయింది సీతామహాలక్ష్మీ ! అయినా రావుగారి ఆలోచనల పొరల

వెనుక మాసిపోయిన పాతకేళ్ళ ముందునాటి ఆమె రూపం ఇంకా తొంగిచూస్తూంది ఆమెలో. ఎంత సౌందర్యవతి సీతామహాలక్ష్మీ ! ఎంత ఆశ్చర్యంగా ఉంది ! పాతకేళ్ళ తరువాత ఎంత ఎంత కలయిక !

* * * ముదురు అకువచ్చ నీల్ని పరికిణి, అదే రంగు వోణి, గులాబిరంగు రవికెలో ముస్తాబయి, తల్లి పొదివి పట్టుకొని తీసుకొస్తుంటే గోముగా చూస్తూ వచ్చి, కొత్త తాటాకు చావమీద పెద్దల మధ్య కూర్చుంటూనే రామమోహనరావు హృదయంలో కూర్చుండి పోయింది సీతామహాలక్ష్మీ. కావ గోరింటాటాకు ప్రేళ్ళలో నన్నగా చీరుతుంటే “సిపి రేమిటమ్మా !” అన్నారు రాఘవయ్యగారు.

“సీతామహాలక్ష్మీ” అని ఒకసారి వోరకంటిలో పైకి చూసి తల దించేసింది.

అందరూ అందంగా ఉంటుందని చెప్పినా ఇంత అందంగా ఉంటుందని పూసించలేకపోయినందుకు - మనసు చిన్నబోతుంటే కంగ్రాచ్యులేట్ చేసుకున్నాడు రామమోహనరావు తనను తనే. అతని కళ్ళు తప్ప మిగిలిన ఇంద్రియాలు పనిచేయడం మానివేశాయి ఆమె కళ్ళముందు కూర్చున్నంత పేపూ ఆమె ముఖంలోని పిగ్గు దొంతరలు నేరుగా అతని గుండెల్లోకి దొర్లిపోతుంటే నన్నగా కాటుక దిద్దిన అత్యంత మందరమైన ఆమె వేలాలు బెదురు చూపులతో మిలమిలలాడుతుంటే, నలుగురూ మాట్లాడే మాటలకు చిరునవ్వుతో పాగుతూన్న ఎర్రని పెదవులను ఆమె మునిపళ్ళతో వొక్కివడుతుంటే, తామ మోహనరావు పరిసరాలు పూర్తిగా మరచిపోయాడు ఆమె తిరిగి లేచి వెడుతుంటే మెరుపుతీగెలా కడులుతూన్న ఆమె నన్నని వడుము, పిరుదులమీద నాట్యం చేస్తున్న పొడవైన జడ చివరి కుచ్చులు, మీ ఆయనన్న చూసేవా అని ఎవరో అంటే పిగ్గుతో కూడిన కోవంతో పెట్టిన బుంగమూతి అతని హృదయఫలకంపై మాయని చిత్రాలై నిలచేయి. తండ్రి భుజంమీద చేయి వేసేవరకూ రామమోహనరావు ఈ ప్రపంచంలోకి రాలేదు.

ఆరోజు ఇంటికీవచ్చి రాత్రి తొందరగా భోజనంచేసి వీధిలో మడతమంచం వేసుకొని వడుక్కున్నాడు రామమోహనరావు.

చంద్రుడు చెట్లమీదుగా పైకి లేచాడు. వేలిముసుగుల్లా వెల్చని, తెల్లని మబ్బులు చంద్రుడు మీదుగా పోతున్నాయి గోదారిమించిపీస్తూన్న చల్లని గాలి పంటకి గంధాన్ని పూస్తూన్నట్లుగా ఉంది. నిశ్శబ్దమైన రాత్రి ప్రకృతికవ్య ప్రకాశమైన ముషపీలా ఉంది.

రామమోహనరావు మనస్సు స్వేచ్ఛగా భావి చేవితపు పూసాసాధాల్లో విహరించ పొగింది.

సీతామహాలక్ష్మీతో అతని నిశ్శక్యత్యాలన్నీ చిత్రాలా మనస్సుముందు మెదిలేయి. ఆమె భంగిమలు అపారణ మందర చిత్రాలు. ఆమె భార్య, తామ భర్త. ఆమె పోయగాలన్నీ తనవే. వెన్నెల రాత్రులు. ఏక మయ్యే మనసులు. వెచ్చని కౌగిళ్ళు. పేజు కునే మనుషులు. విడలేని కలయికలు. ఎంత మధురం ! ఎంత హాయి ! దేవుడా నే నెంత అదృష్టవంతుణ్ణి !” తీయని ఆలోచనలతో ఇటు అటు దొర్లుతుంటే అరచికి తెలియకుండానే అతని కనురెప్పలు మూసుకున్నాయి.

* * *

అతిరువాత ఏమయింది ? రావుగారి మనస్సు తరువాత ఆలోచించడానికి భయపడింది హృదయమంతా కమ్ముకొంటూన్న చీకటిని జలవంతంగా తొలగించి తావుగారు సీతామహాలక్ష్మీవైపు చూశారు.

“ఏడు మా రెండోవాడు.” అంటూ దామె పిల్లవాడి తలపై చేయివేసి ముసలాయన ముఖంలోకి చూస్తూ. అప్పటి వరకూ వారు మాట్లాడుకొన్న కొన్ని మాటలు రావుగారి మెదడు చేరలేదు.

“పెద్దాడేం చేస్తున్నాడు ?” ముసలాయన ప్రశ్నించేరు.

“పైదరాలాడులో ఇంజనీరుగా పని చేస్తున్నాడు ఆయనకూడా అక్కడే ఉన్నారని. ఉత్తరం మీద ఉత్తరం వ్రాస్తే చూసి వద్దామని వెడుతున్నాను”

“మీ అమ్మాయిని తీసుకెళ్ళటం లేదేం ?

“పూరికేనే ! ఈ మధ్యనే జబ్బువడి లేచింది. ఇప్పుడే పూళ్ళన్నీ తిప్పడం ఎందు

చర్మపు అంటువ్యాధులు

చర్మపు ముఖములను పరిశుభ్రముగా
అక్కర్లేవలెముగ పుండుటయేగాక చర్మరొక్క
తరపు అంటువ్యాధులను పోకకుండా చేస్తుంది.
చర్మపు వల్ల వచ్చే అంటువ్యాధులను పోకకుండా చేస్తుంది.
ఇది శరీర దుర్గంధములేకుండా చేస్తుంది.

నిక్కో

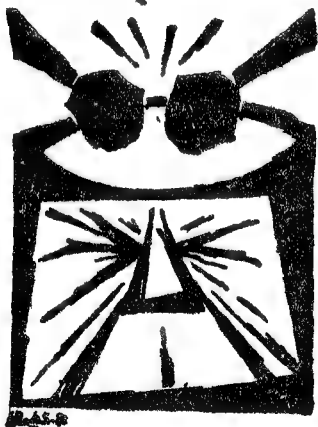
క్రిమినాశక వల్చు
సాబన్-డేప్స్ ఉత్పత్తి

MADE IN INDIA

జామా రబ్

స్వీట్లగా కనిపించే అలయకరమైన పెయింట్
రబ్బరు కంపోజ్షన్లు కలపబడి దగ్గుల పెయింట్లు
కండలాంట్ బొప్పి-పెంట్లనే ఉపయోగము.
కర్మదా ఒక సిపా దగ్గర వుంచుకొని
ప్రతిరోజు అభ్యసించండి

అమర్చంద్ కోభాచంద్
మద్రాసు-2.

చివరకు మిగిలింది!

కని మావల్లింటి దగ్గరే ఉంచేసేను. మీ
రెండాకా వెడుతున్నారు ?”

“ఏలూరమ్మా! మా అమ్మాయి ఇప్పటికీ
వది లంఖణాలుట! ఇన్నాళ్లు భారీలేక వెళ్ల
లేదు ఇప్పుడు తప్పక ... ఏం రోగంలో
తల్లి ! దాని బ్రతుకంతా వాటితోనే సరిపో
తుంది.”

వారి సంభాషణ ఆగిపోయింది రావుగా
రామెను నఖశిఖవర్యంతం చూపే రొక్కసారి.
గులాబిరంగు చీర, నల్లని రైతక. వయసు
మీరినా ఆయన కళ్లకు ఆమె అనమాన
సౌందర్యవలిగా కనబడుతుంది. ఆమె తల
త్రిప్పి దూరంగా బయటకు చూస్తూంది.

ఎర్రని సిరెండలు ఆమె ఎర్రని బుగ్గ
లపై వడి వింతగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. విను
రుగా వస్తూన్న గాలికి చెదిరిన ముంగురులు
ఎర్రని కుంకుమమీద నాట్యం చేస్తున్నాయి.
తెల్లని పాడవైన ఆమె మెడమీద నుంచి
క్రిందికి సారిచేరు రావుగారు చూపులు.
ఉన్నతమైన ఆమె పృథ్వీనికీ బిగు
వుగా చుట్టుకున్న పైటలోంచి మాంగ
ల్యము ఇరుకుగా తొంగిచూస్తూంది రావు
గారిని వారిస్తున్నట్లుగా.

ఆమె రావుగారి చూపును గమనించిన
ట్లుంది, పైట సర్దుకొని ఒకసారి పిల్ల
వాడిని ఇంకా దగ్గరకు తీసుకొని తిరిగి తం
త్రిప్పింది.

“అమ్మా ! ఇక్కడ ఎంతలోతుంటుందే!”
అంటున్నాడు ఆ పిల్లవాడు క్రింద గోదావరి
లోకి చూస్తూ.

“అమ్మా ! అలా చూడకూడదు. కళ్లు
తిరుగుతాయి” అందామె అతని ముఖం తన
వైపు తిప్పుకొని,

ఆమె తిరిగి తనవైపు చూసేటప్పటికి
రావుగారు తడబడి తల పేవరులో దూర్చేరు.
ఎవరో రెండు నిమిషాలకు గమనించేరాయన
చేతిలో పేవరు తలక్రిందులుగా మారినట్టు.
అదేలా జరిగిందో ఆయనకే ఆశ్చర్యం కలి
గించింది. ఎవరైనా చూస్తున్నారేమో అని
ఇటు అటు చూపి పేవరు సరిగా సర్దు
తున్నా రాయన.

మీత వద్దనుకున్నా రావుగారి మనస్సు
ఆ రాతిమీదికేపోతుంది అతి సుందరమైన
మైన ఆయన జీవిత చిత్రమీద మన
పూసిన ఆ రాతి—ఆయన భవిష్యత్తును
విషాదభరితంగా శిలాక్షరాలతో లిఖించిన
ఆ కాళరాతి ఆయన కళ్లముందుకు వచ్చి
నిలబడుతుంది. అన్నివిధాలుగానూ జీవి
తంతో వడిపోయిన ఆయనకు ఆ స్మృతుల
వల్ల, మారని గతానుభవాలవల్ల మనసు
మరింత మ్రగ్గిపోవడం కాని మరే ప్రయో
జనమూలేదు అయినా ఆ అనుభవాల ఛాయలు
తప్ప మరేదీ మిగలని ఆయనకు ఆమెను
చూడగానే గడచిన క్షణాలన్నీ ముందుకు
వస్తున్నాయి.

రామమోహనరావు కళ్లు విప్పి చూసేడు.
కటికచీకటి గోదారిమీద నుంచి ఈదురు
గాలి వీస్తూంది నల్లని మబ్బులు ఆకాశ
మంతా అలముకొని చంద్రుణ్ణి పూర్తిగా
కప్పివేశాయి దూరంగా గోదావరిలో వడవ
వాళ్ల కేకలు వినబడుతున్నాయి.

తను యింటికి కొద్ది గజాల దూర
ములో ఉన్న లాంతరు స్తంభంలోని దీపం
గాలికి గిలగిల లాడుతుంది ఉన్నట్లుండి
లాంతరు స్తంభం క్రిందికి ఒక నల్లటి
ఆకారం వచ్చి ఒక్క క్షణం నిలబడి
మాయమై పోయింది.

రామమోహనరావు కళ్లు నిలబడి
చూశాడు నిజమా ! భ్రమా! ఆ ఆకారం
మళ్ళీ కనబడలేదు ఎవరో అక్కడ గోదా
వరిలోకి ఉన్న మెట్లమీద నుంచి కిందికి
దిగుతున్నారు అయినా అంత రాతి అక్కడ
ఎవరికి ఏం అవసరం ఉంటుంది ఉన్న
ట్లుండి అతని మనసులో ఒక్కసారిగా
ఏదో మెరసింది ఎవరైనా ఆత్మహత్య
చేసుకోడానికి వెళ్లటం లేదుకదా ! అతని
గుండె ఝల్లుమంది !

వెంటనే మంచంమీద నుంచి లేచి తొంద
రగా లాంతరు స్తంభం దగ్గరకు వెళ్ళేడు.
అది భ్రమ కాదు ! ఎవరో మెట్లు దిగు
తున్నారు. ఎవరని అడుగుదా మనుకుని
మళ్ళీ ఎందుకో ఆగిపోయాడు రామమోహన
రావు తన మాట విని ఇంకా తొందరగా దిగి

పోతే దివరకు నిశ్చయించుకొని రాకు మోహనరావు కూడా తొందర తొందరగా నిశ్చయంగా మెట్టు దిగడం ప్రారంభించేడు. ఇంకా వది మెట్టుండగానే ఆ ఆకారం చివరి మెట్టుమీద నిలబడింది అతని అనుమానం వృద్ధిమయింది "అగండి !" అని ఒక్క కేక పెట్టి బిగబా మెట్టు దిగిపోయాడు. పూహించని శబ్దం వినడం వలన కావచ్చు ఆ ఆకారం ఒక్క క్షణం ఆగిపోయింది. తిరిగి తేరుకొని గోదా వరిలో దూకబోయే సమయానికి రామ మోహనరావు వచ్చి గట్టిగా చెయ్యి పట్టు కున్నాడు.

టవలపా గజాలు పగిలేయి. ఆ యువతి వెక్కిరివెక్కి ఏడుస్తూ గింజుకోసాగింది రామమోహనరావు నట్టు వదలలేదు. చీకట్లో ముఖం కనబడటంలేదు.

"వన్ను వదలండి ! నేను బతకలేను !" అమె ఎంత గింజుకున్నా వదలక రెండు మెట్లు పైకి తీసుకువచ్చేడు రామ మోహనరావు.

"గట్టిగా అరవకండి ! నలుగురూ వస్తారు. అభావపుతుంది ఈవని మంచిది కాదు. పైకి రండి. వాకు చేతనైనంత వరకూ సాయం చేస్తాను."

"వా కెవ్వరూ సాయం చెయ్యలేరు. నన్ను చచ్చిపోవివ్వండి !" అమె పృథయం విధారకంగా విలపించసాగింది.

అతి కష్టమీద అమెను పైకి తీసుకునివచ్చాడు. ఇంకా బిడారు మెట్లున్నాయవగా కప్పుకోడానికి వ్యర్థ ప్రయత్నం చేస్తున్న అమె ముఖం చూశాడు. ఆశ్చర్యంతో అతను స్తంభించిపోయాడు.

"అనసూయా ! నువ్వు ! ఏమిటిది ?" అతడు తన కళ్లను తానే నమ్మలేక పోయాడు అమె కన్నీరు వెల్లువలై పారింది. రెండు చేతుల్తోనూ ముఖం కప్పుకొని నిర్విరామంగా ఏడుస్తూంది.

వో నట్టావ ఆమెచేత సమాధానం చెప్పిం దడం సాధ్యంకాలే దతనికి అయినా క్షణ క్షణానికి అతని మాటలతో అనేకం చల్లారి పోతుంటే ఆమెకు చెప్పక తప్పలేదు. కన్ను వార్లకు కూడా చెప్పకుండా వచ్చడానికి

వచ్చిన మనిషికి, యాదృచ్ఛికంగా నేయినా అవిధంగా తారనవడిన మనిషికంటే ఆక్షణ ములో ఆపులేవరు ?

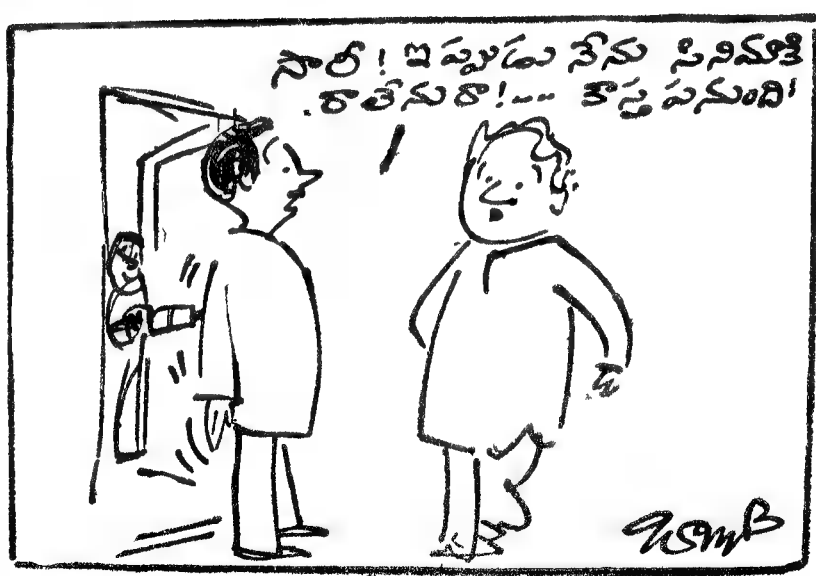
కాని ఆ స్థితిలో అనసూయాను చూసిన దానికంటే అమె చెప్పినది విని ఇంకా ఆశ్చర్యపోయాడు రామమోహనరావు. కారణం అటువంటిదే అయిఉండొచ్చునని అతడు పూహించగలిగినా మధును అవిధంగా అతడు కలలో కూడా పూహించలేదు. అనలు అతనికి ఆమెకూ పరిచయం ఎలా అయిందో కూడా అతనికి అర్థంకాలేదు.

"మధు ఏకేలా తెలుసు ?" "పెద్దెంబరు పరీక్షలకు వచ్చినప్పుడు మూడు నెలలు మాయింట్లో అడ్డే కున్నాడు." అప్పటికే అమె దుఃఖం కొంచెం తగ్గింది.

మధు, రామమోహనరావుతోనే రాజ మండ్రీలో బి. ఎస్. సి. వరకూ చదివేడు. తరువాత ఎం. ఎస్. సి. చదవడానికి రామ మోహనరావు మద్రాసు వెళ్ళాడు. మధు తప్పినందువల్ల ఆగిపోయింది. ఇద్దరిమధ్యా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు కూడా వడిచేయి. కాని మధు అనసూయా వాల్చింట్లో పరీ క్షలకు ఉన్న మాటకానీ, అనసూయా మాటకానీ ఎప్పుడూ వ్రాయలేదు.

ఒక్కసారి మధును తలుచుకోగానే రామమోహనరావు మనస్సులో అక మెది లింది. అనమానంతో తల వంచుకున్న

అనసూయవైపు చూసేడు. "మధు వాకు స్నేహితుడన్న నేంగతి పీక్కుడా తెలుసుకదా అనసూయా ! రేపే నేను వాళ్ల పూరు వెళ్లి యీ విషయం కనుక్కుంటాను వాకు తెలిసినంతవరకూ మధు కూడా చాలా మంచివాడు... ఆవును కాని ఈ విషయం మధుకు తెలియదా ? "తెలియదు" "ఎంత అమాయకురాలవు ! ఈమాత్రం జరుగవచ్చని పూహించలేకపోయా ?" "ఆయన పెళ్లి చేసుకుంటా నవ్వారు." "సురయితే వాడికి తెలియజేయడానికి ఏమయినా ప్రయత్నం చేశావా ?" "నేనేం ప్రయత్నం చెయ్యగలను ? ఇంతవని జరుగుతుందని నే ననుకోలేదు." దూరంగా ఎవరో మాట్లాడుతూ వస్తూన్నట్లు ధ్వని వస్తూంది. "ఈ విషయం బయటపడకుండా నీకు తగిన ప్రయత్నం చేస్తాను అన సూయా ! కాని మళ్లీ ఇటువంటి ప్రయ త్నము చెయ్యనని మాటియ్య !" రామ మోహనరావు చేయి చాచేడ్డు. అతని వోదార్పుకు తిరిగి దుఃఖం పెల్లు బికి వస్తూంటే బలవంతా "అలాగే !" అని అతని చేతిలో చేయి ఉంచింది అనసూయా. "ఎవళ్ళో వస్తూన్నట్లున్నారు. మళ్ళు ముందు వెళ్లిపో !"

మీలో అతలో అతని ముఖంలోకి
తొన కట్టి తుడుచుకొని ఏటవ్వు కనిపి
తోయింది అనుమానం.

అతను ఎన్నడూ పూహించని ఈ సంఘ
టనకు ఆశ్చర్యపోతూ తిరిగి వెళ్లి మంచం
మీద వదుక్కొని అలోచిస్తూ ఉండి
పోయాడు తానుమోహనరావు.

అలోచనమధ్య కళ్ళు మూసి తెరిచేప్పటికి
తెల్లవారిపోయింది. త్వరగా కాల
కృత్యాలు పీర్చుకొని కొంచెం అలస్యంగా
మోస్తరి తల్లికి చెప్పి మధ్య వాళ్ళ పూలు
అయిలుదేరారు తానుమోహనరావు.

అరిగింది నిజానీ మోహనా మధు
కొంచెం బెదురుకాచి, తాను తగిన
విధంగా రైల్వంపై పూహించేమో
దానికి సిద్ధపడతా చేయాలని అను
కున్నాడు అతను. కానీ తనకేమీ తిలియ
దని మొదటికే (కోపిస్తున్నాడని
పూహించలేకపోయాడు గతంలో ఉన్న
మర్యాదను కూడా మరచి ఆ పోరాన్ని తన
నివాసానికి మద్దదానికి ప్రయత్నిస్తాడని
పూహించలేకపోయాడు.

అన్నీ నిని కూడా "అమె గబ్బవరి
అయిందని కిలా తెలిసింది ? అయినా
అమె ఏషియంలో కింత ఇంటివెళ్ళ
సిండుకు ? నేను వాళ్ళ ఇంట్లో ఉన్నా
నని నామీదికి దీనిని వెల్లుదానికి ప్రయ
త్నిస్తున్నావా ?" అని మధు అంటూంటే
తానుమోహనరావు అనేకం కట్టుతేక
పోయాడు. అతనుంటే నిశ్చలమైన
అతివ్యం కలిగింది. అయినా అతనిసోదరిగా
మమము నిగలమ్మకొని "తనంతట తాను
తానకోతూ, అనుమానం అటునంటి అని
శ్చమం చెప్పలేదు మధు ! అమెను రక్షించే
తాద్యత నీది." అన్నాడు.

అప్పటికే భుజాలు తడుముకొని రప్పించు
కొండా మనుకుంటూన్న మధు చెవికి ఆ
మాటలు వివరదలెడు.

"అవలు అమెవరు ? మువ్వెవరు ?
మువ్వెందుకొచ్చే విక్కడికి ? ఇదంతాచూస్తే"

"మధు !" తానుమోహనరావు అనే
కంకో బంబా మధు చేయి కట్టుకున్నాడు. !

"నీ వింకా మాటలు పూర్తి చేయ

చివరకు మిగిలింది:

కుండానే అనేకమడుకున్నావు మోహనా
మన్న భుట్టపరతూ అన్న మాటలకు
వేసే చేయవలసిందో విన్ను !" మధు
తోటకకుండా అన్నాడు.

"నీ వేరానికి అది అయిపోతూన్న ఒక
ప్రీతి సువ్య ముందుకువచ్చి ఉద్ధరించలేక
పోతున్నా కనిపించు పాపభూరి మానవజాతికి
పోతున్నావ్ మధు ! ఇంత నీతుడవని
ఎన్నడూ అనుకోలేదు."

"మోహనా ! మాటలు మోరకు !" మధు
అరిచాడు.

"ఇంకాకో నేను మీరుకున్న మాటలకు
లేవు మధు ! నీ కలుత్యం కర్మించడానికి
అమాట తాండు." తానుమోహనరావు తిల
చెక్కుమంది.

తెంపదెప్పుకు కళ్ళ నీళ్ళ తిరిగేయి. తాను
మోహనరావు ఒక్క క్షణం నిశ్చేష్టరై
నిలబడిపోయాడు.

"నేను విన్న తిరిగి తెంపదెప్పు కొట్ట
లేక పోవచ్చు మధు ! కానీ మన్న చేసిన
పాపం నీకు అవని చేస్తుంది. అనుమానం
రాల్సివ (నీ కన్నీటిబొమ్మ) నీ జీవితంలో
రక్షపుచుక్కల్ని పిండుకుంటి ! నీ తెల
దెప్పు కిలే నా సవాలు." మధు ముఖం
మాడకుండానే నిలుక్కున వెనక్కు తిరి
గేడు తానుమోహనరావు.

మనుసిరీకుండుమకున్న సమయం చేయి
పడగతెత్తి పిడుకా నిలచింది. అనేకంకోవేసిన
చిన్న చిన్న మమలు నింతటి ప్రమాదాలకు
దారిపిస్తాయి. మధుతో అమె కట్టు కను
కాకుమే కానీ భుమంకైనా అమెపై అను
రానం లేదా ? నిశ్చలంగా తలాయిస్తున్న
అతని మాటల మెరుక అమెకు గురించి
అమె వరిస్తేతిని గురించి కొంచెమైనా
అందోళక లేదా ?

ఉన్నట్లుండి అతని మువ్వుతో ఒక
అలోచన తలుక్కుమంది. "తానే అన
మాయను వివారం చేసుకుంటే !" అతని
గుండె కలుక్కుమంది. "తానా ! అనుమా
యనా ? నీతామూంక్కి వివికావారి ?
అమె పొంగత్యంలో తాను కట్టుకున్న

పూహానిదాంబ్ని వివికావారి ? అనేంభవం?
ఒక్క అమాయకురాలు చేసిన పాపా
లుకు తన జీవితసాధ్యమంతా దారపోయ్యలేదని.
నీక కదలవుతూందన్న అలోచనతో మువ్వుకు
నడి మురిపిపోతూన్న తల్లిదండ్రుల నంతో
షము వివి కావారి ? వాళ్ళ పృథ్వయంతో
నింతటి గాయం రగులుతుంది. నీతామూ
ంక్కిని తన జీవితంతో విలా మరుక
కలదు ? ఆ గులానిరంకు పెదవుల తావ్యం
మాడకుండా, మై మరపించే అమె కాలాక
కళ్ళతో తన ప్రతినిధాన్ని చూసుకో
కుండా, కణకలోక బాట్యం చేస్తున్న
బ్బుంటే ఆ కన్నీటి నడుమను అరియణం
చేసుకోకుండా తన జీవితాన్ని ఎలా నడుప
గలడు. అమె జీవితమంతా తాల్చినా కింత
నియకుండా, నిరువస్థ మాయకుండా
దేవతలా అమె నాకాలోండాని అంతులేని
అలోచనలతో నిర్మించుకున్న తన పూత
నుందిరం వివి కావారి ?" ఆ అలోచనల
కన్నీటిని తుగలకు వోలిట్టు తోల
దానికి ప్రయత్నించేడు తానుమోహనరావు.
కానీ అతని అంతరాత్మ అతనిముందు నిల
చింది. అతన్ని నేరస్తుడుగా కేటపెట్టే
చూపిస్తూంది.

"ఒక అమాయకురారి ప్రాణం కాపాడ
గలిగే శక్తి నీకో ఉండి నీవు దూరంగా పారి
పోవడానికి ప్రయత్నించటంలేదా ? సువ్య
సొందర్య పిసిపిది. దీర్ఘ సరుదవు అవలు
అవలకం కన్నీ తొలిగిపోయావ్వాలో నువ్వు
మొకటికాడవు. కానీ తాంట్లో జోక్యం
కలుగజేసుకొని అదర్భ ప్రాయుడితా ముందుకు
వచ్చి మన్న చేస్తూన్న నరవంచకంకు
మధు చేసుకున్న అత్యవంచన పేలు. తన
వేరంతేక మధు అమెను జీవించ శక్తిలేకుండా
చేశాడు. మన్న అమెకు లేని ఆశు కల్పించి
ఆ మరణించే శక్తిని కూడా చంపేశావు.
భుదామె జీవన్మరన్మై (అతలాని !)" అతని
అంతరాత్మ అతని మమముకు రెంపపుకోత
అయింది. అతని మువ్వు నిలచిందాచింది.
"కద్ద భుదావో ! నా కివేమీ వద్దు. నేనొక
సామాన్య జీవిని. నాకే అదర్భంలేదు. నా
అనుకు వచ్చు అంతకీ ! నేనీ వేరాన్ని
వరిస్తిన చేసుకొని నా తల్లిదండ్రుల మన

చివరకు విచిరింది!

స్వూత్ర విప్లవ అనిలంబితా ఇది వామ దేశ భావము."

"జగంధీపాత్రి!" అని కంఠశ్లఘ గుర్తు తెచ్చి ముప్పాలో ఎవరూ లేకపోవడం చూసి రామమోహనరావు బన్ను దిగేడు.

మొలుపు తిరగగానే అరుగుమీద వ్రంథం కట్టుకుని నిలబడి ఎదురుచూస్తూన్న అవ కూయ కుంబడింది. అతనికి అయ్యల ముందుకు సగలేడు. అయినా వేయక తప్ప లేదు.

అతను తలెత్తగానే అమె కళ్లు వేయి ప్రశ్నలు వేశాయి. ఆ ముఖంతో అత్యంత అందోళనా వర్ణనాతీతం.

రామమోహనరావు వోరు సగలేడు. ఇలా నిహేనమై వ అతని ముందు అమెకు జవాబు చెప్పింది. అమెమోహన తం వ్రంథానికేవాల్సింది. వారం తగిన పోయిపోని పూసల్లా కట్టిపడి బిందువులు అమె చెక్కిళ్ళమీద నుంచి దొర్లిపోయాయి తం వ్రంథం రాలుకు తిప్పుకొని అగని దుఃఖాన్ని అనుకోడానికి క్షేర్మనయ్యడం చేస్తూంది.

రామమోహనరావు మనోవీలానికి అమె శరీరం చితితో కాలుకూర్చి ప్లనిదించింది ప్రకటించుకోని స్వర్ణానికి అమె బలముపోయూ వ్లబ్బు అనిదించింది. అతనితో ఏదో అనే తమ పొంగి వచ్చింది ఆ క్షణంలో అతనికి అనమోహన తప్ప మరెవ్వరూ కనిపించ లేదు.

"అవకూడా!"

రామమోహనరావు కంఠం పిని సీరనంగా అమె తం త్రప్పింది.

"నిన్ను నేను పెళ్లి చేసుకుంటాను అవ కూయా! ఏకేమీ భయంలేదు. నే నిన్నుదే బాన్సగారిలో మాట్లాడుతాను." అతను మెరు పులా వెళ్లిపోయాడు.

అమె చేవులు విప్పుడానికి అమెకు రైతన్యం ఉప్పింది భావావేగానికి తట్టుకో నే వ్రంథానికి కేర్లబడి కూర్చుంది.

ఇంటికీవెళ్లి తల్లి బలవంతంమీద రెండు మేతుకులు తిని లేచేడు రామమోహనరావు. రామవయ్యగారు కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

తాను చెప్పడలుచుకున్నదంతా రెండు మూడు పార్కు అమెకీని భేర్వాస్తంతా బూడనీకు కీని తండ్రి ముందు నిజబడ్డాడు రామ మోహనరావు. రామవయ్యగారు అతను నిజ బడిన విధానాన్ని చూసి ప్రశ్నార్థకంగా అతనిపై చూశాడు.

"నాకీ పెళ్లి ఇప్పించేడు నాన్నా!" రామమోహనరావు తం నంనుకునే అన్నాడు. పోయిన రోజు కొడుకుతో ఉత్సాహాన్ని గమనించిన రామవయ్యగారు ఈ మాటలు విని విశ్రేష్టలయ్యారు. అయినా నిగ్రూహంతో నిర్దుకొని "ఎందుకని?" అన్నారు బిళ్ళబలంగా అతనిపై చూస్తూ.

"నా కామెను పెళ్లి చేసుకొనే అర్హత లేదు."

"రామం!" పెద్దగా అరనేరు రామవయ్య గారు. "అంటే!....." అందోళనతో బూడిపలయన కేక రామమోహనరావు ప్లాద యూన్ని చిల్చివేసింది. అయినా దానికి ఏదై పోకే ఉన్నాడు.

"నా కామెను పెళ్లి చేసుకొనే అర్హత లేదు. నే నిదివరకే ఇంకో అమ్మాయికి మాట యిచ్చేను. మాట ఇప్పుడమే కాదు. ఇప్పుడు దిద్దుకోలేని పొరబాటు చేశాను." సాతం చెప్పినట్లు అప్పగించే దతమ.

రామవయ్యగారి శరీరం కనంతో పూగి వాంబంది. జడ్డిగా రిపైరయన ఆయనకు కొడుకు ముద్దాయిగా కుబడ్డాడు.

"నివరా అమ్మాయి?" కతినంగా వచ్చింది ప్రశ్న.

"ప్రకాశం మేష్టికి అమ్మాయి!"

వివరేణట్లుగా రామవయ్యగారు తం అడ్డ ముగా అడిగిచేరు. కొడుకుంటే ఆయనకు వివరీకమయిన కాగుప్ప కలిగింది ఆ క్షణ ములో. నిరాడూ తప్పటడుగు వేయడని, ఎంతో వివేకవంతుడని కొడుకుకును కూడు కొని ప్రతి క్షణమూ గర్వింబిన ఆయన ముమ్మ మళ్లి అతకలేనంతగా కనిపిపోయింది. సీతామాలక్ష్మీనంటి పొందర్పనతికి ఇటు వంటి సీమడు తగడనిపించింది. అతను చేసిన భప్పుకు అతనే కిళ్ళ విధించుకున్నాడు. దాన్ని బాదనదం ఆయనకు చేతకాదు.

"అయితే ఆ మాట పెళ్లిచూపులముం

హిందీ
డి. గోపాలాచార్యగారి

ప్రేమాప్యతం

అరీగ్యునికీ బలూనికీ
అయ్యర్దేదాత్తమం
(వై నేట్) నిమిటడే
మదరాసు-17

సలహా

ప్రేమోన్య అనందం, జలం, ఉత్తి తిరిగి యిచ్చేందుకు అప్పడతరమై వడి. కలాలంబు సైఖాలకు వాడే క్షణం 1 మీ ద 11-50 స్వామి రం అర్థంబు నుంబు రు. 27/- విద్యాప్య సంపుటా జవాబుకు కనకు పోలితి.

డాక్టర్ కత్తుం వన్య,

కొ Specialist (Estd 1904)
అంబురామాళ్ళివేవద్ద, మలకేమి దిల్లింగ్
రా.రా.రా. 36 (అం.క.వేదే)

తెల్ల మచ్చలకు ఉచిత వైద్యము

ఉత్తమతమ వ మా అయ్యర్దేదాత్తమం "స్వీకృత మోవన్" క్షణ మచ్చలకు కొద్ది రోలంకో తలగించును. సామీక వంకేమం కాదు 1000 రోగులకు అక్కోళ్ళ పాతడే ఉనితంగా యివ్వబడును. వెంటనే వ్రాయండి.

BIHAR KUSTA KUTIR (2)
P.O Lalbigha (Gaya)

మీ నంది ప్రేమిని 245 245 245

హిందీ గోల్డు కన్వెరింగ్ వర్క్స్

నంది

అభరణములు

నంది గోల్డు కన్వెరింగ్ వర్క్స్

నిలకొన్నది మదిలేవట్టం. ఇందియా.

తెందుకు చెప్పలేదు ?”

“అందుకే బాధపడుతున్నాను.”

అక్క డింక కూర్చోలేక రామచంద్రుగారు కుప్పీలోంచి లేచి బయలుకు వెళ్లిపోయారు. వినురుగా. మరో కొద్ది క్షణాల్లో రామ మోహనరావు తల్లి వచ్చింది.

“ఎంతవని చేశావురా ! ఆ బంగారు తోమ్మ కోడల్ని వచ్చి కలకలలాడుతూ తిరుగుతూంటుందని ఎంత మురిసిపోయా మురా !” ఒక్కొక్క అక్షరం ఒక్కొక్క వాక్యం అతని వ్యాధయాన్ని వీలునాటే కన్నతల్లి ముఖాన్ని కన్నెత్తి చూడలేక నిల విలలాడిపోయింది రామమోహనరావు మనస్సు.

“భగవంతుడా! నేనేం చేస్తున్నానో నాకు తెలియలేదు. నా తలిదండ్రుల మనశ్శాంతి చెడకుండా కాపాడు ప్రభూ !” అతని వ్యాధ తుము అతి దీనంగా విలపించింది.

* * *

వెందిరిమంచమీద పడుక్కొని వంది రిపై పూలు చూస్తున్న రామమోహనరావు మంచం ప్రక్కకు వచ్చి నిలబడ్డ అనసూ యను చూచి లేచి కూర్చున్నాడు.

“కూర్చో అనసూయా!” చేయి చాచి ఆమెను దగ్గరకు తీసుకోబోయాడు. ఆమె అతని పాదాలపై వాలిపోయింది. కన్నీటితో అతని పాదాలకు అభిషేకం చేసింది.

“క ! ఏమిటి ? లే!” అత డామెను లేవదీసి మంచమీద కూర్చోపెట్టాడు. అనసూయ కళ్లు తుడుచుకొని కళ్లు దిప్పి అతన్ని మనసారా చూచి తల దిండు కొంది.

“మీ స్థితికి నేను తగినదాన్ని కాదు. కానీ దేవు దీలాంటి మీ ఉదారబుద్ధివలన

చివరకు మిగిలింది :

నేను మీపంచకు రాగలిగిను. సిగ్గుమాలినవని చేసి, నలుగురితో తలెత్తుకు బ్రతకలేక దిక్కులేని చావు వచ్చే వాకు, నరుపు నిల బెట్టి బ్రతికుండడానికి మీ చల్లని నీడలో ఆశ్రయం కలిగించేరు. కన్న తల్లి దండ్రులు కూడా విని సహించలేని నేరాన్ని సల్లెత్తుమాటనకుండా ఇంత విశాల వ్యాధ యంతో ఇముడ్చుకోగలిగిన మీకంటే నేరు దైవం వాకీ ప్రపంచంలో లేడు. వాకీ ఆశ్రయం దొరికింది. ఇది చాలు. నేను మీ బిభృషి కెప్పుడూ అడ్డురాను. నేనున్నా వని సంకోచించవద్దు. మీ మనసు కేది సంతోషం అనిపిస్తే అది చేయండి మీకేది సుఖాన్నిస్తే అదే వాఖి ఆనందాన్ని ఇస్తుంది.”

రామమోహనరావు అనసూయ చేతు లను తన చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. ఆమె సజల నేత్రాలతో అతనికి సరిపూర్ణమైన మానవత్వం కనిపించింది.

“జరిగింది మరిచిపో అనసూయా ! నువ్వు నా భార్యవి. నా అర్ధాంగివి. నా భార్యగా నీకు అన్ని హక్కులూ ఉన్నాయి. నా మనసుతో తెలియక నువ్వు చేసిన వని అంత నేరం కాదు. తమ నేరాల్ని కప్పిపుచ్చుకొని పైకి వెక్కిరించేవారి కల్పితానందం కంటే మన వాస్తవికానందం ఎన్నోరెట్లు మేలు. నువ్వులా దిగులుగా ఉండకుండా మామూలుగా ఉంటే నా కేంతో సంతోషంగా ఉంటుంది.” రామ మోహనరావు అనసూయను తన బాపావుల్లో బంధించేడు. అతని విశాల దృక్పథాలకు అనసూయ బోహర్ల ర్పించింది. అతని సుందర రూపం ఆమెకీ ప్రపంచంలో అన్నిటి

కంటే విలువైన ముప్పుగా కనబడింది. అతని మనస్సు ఎప్పుడూ ఆనందవిచిత్రాలలో నిహరింపజేయూ అనుకుంది మనసు పట్టుచి ఆనందంతో అనసూయ అతని బాపూ బంధనంలో కరిగిపోయింది

రాజమండ్రిలో అయితే అందరూ అవ వాడు వేస్తారని అనసూయను పురిటికీ మద్రాసుకు తీసుకొని వెళ్లాడు రామమోహన రావు. ఒక ప్రైవేట్ నర్సింగ్ హోమ్ లో మగపిల్లవాణ్ణి ప్రసవించింది అనసూయ. వార్త పోసులో తెలుసుకొని కాలేజీమంచి తొందరగా వచ్చేడు రామమోహనరావు. అవ మానంతో పిల్లవాడిని చూడలేక రెండో నైపుకు తిరిగి వడుకుంది అనసూయ. రామ మోహనరావు ముఖం చూడలేక సిగ్గుతో రెండు చేతులతోనూ ముఖం కప్పుకొంది

“అనసూయా!” ఆమె ముఖానికి అడ్డుగా పెట్టుకున్న చేతులను తీసేడు రామమోహన రావు. ఎడతెరపలేకుండా కన్నీటిధారలు కాయ తున్నాయి చెక్కిళ్లమీద నుంచి.

“ఏమిటి ? తప్పుకాదా ! నిన్నొక సరిపూర్ణ వ్యక్తిగా నేను మనసారా ప్రేమి స్తున్నాను. జరిగినవి మరిచిపో అనసూయా! నీడు మన దిడ్డు.” ఆమె కన్నీళ్లు తుడిచే డతను.

“మీరు నా కిన్నాన్న విలువ నన్ను పిచ్చిదాన్ని చేస్తూంది. నా మనస్సు ఎంత ఆనందంతో సంతృప్తితో ఉందో నేను చెప్ప లేను. కానీ దీనికి ప్రతిఫలంగా నేను - నా పాప ఫలాన్ని” రామమోహనరావు తల చేత్తో ఆమె నోరు మూసేడు.

“వద్దు అనసూయా ! ఆ మాటలు వద్దు. ఇదిగో కాఫీ త్రాగు!” గ్లాసు తీసు కొని ఫ్లాస్కులో కాఫీ అందులో పోసేడు.

“మీరు కూడా త్రాగండి !” అంకి అనసూయ అతని కళ్లలోకి చూస్తూ అతను కూడా కొంచెం ఇంకో గ్లాసులో పోసు కొని తాగేడు.

అనసూయ తిరిగి వడుక్కుంది అతని కళ్లలోకి అలాగే రెప్పవాల్చుకుండా చూస్తూంది.

“ఏమిటా చావు ?” ప్రశ్నించే డతను. అవధులు దాటిన ఆనందంతో ఆమె సిగ్గు మరిచిపోయింది.

(కనీషం)

125

మేషం : వృత్తి వ్యాపారాల్లో చాలా శ్రమమీద పట్టబట్టివుద్దిని సాధిస్తారు భాగస్వాములతో కలసిచేసి వ్యాపారాల్లో మాతనానకాకాలు లభిస్తాయి. వృత్తిలో ప్రయోజనం గలవృత్తులను కల్పకొంటారు రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందకపోవడం వలన కొన్నివ్యవహారాలను వాయిదా వేయవలసి వస్తుంది. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో వాదప్రతివాదాలకు దిగడం మంచిదికాదు. స్వల్ప ఆనాలోగ్యం చేయవచ్చును పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.

(స్త్రీలకు—కుటుంబకార్యక్రమాలు సంతుష్టి కరంగా ఉంటాయి వివేచకాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

వృషభం : ఈవారం సామాన్యంగా ఉంటుంది వృత్తివ్యాపారాల్లో ఆదాయ వ్యయాలు రెండూ పెరుగుతాయి వ్యాపారంలో మీకు మున్ముందు ఉపయోగించగల సంభాషణలను జరుపగలరు. సమయానికి యేదోఒకవిధంగా డబ్బు చేతికి వస్తుంది. అధికారులవలన జరగవలసిన వ్యవహారాలను పూర్తిగా వెరవేరేవరకు వచ్చుదానికి అవకాశంలేదు. ఉద్యోగంలో మీపరిస్థితి బాగా ఉంటుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీకున్న రాజీంచగలదు.

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యంబాగా ఉంటుంది శుభ కార్యాలవీధియంతో మిగిలినవారు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి.

మిథునం : వ్యాపారంలో మీఅంచనాలు సరియైనవిని రుజువు కావడం వలన అధికాదాయంతోపాటు పోటీవారిలో గౌరవంకూడా లభిస్తుంది. వృత్తిలో మాతనానకాకాలు లభించగలనూచనలు ఉన్నాయి. అర్థికవ్యవహారాల్లో మొగడూటాలకు లొంగిపోవడం తగదు ఉద్యోగంలో అధికారుల ఆదరాభిమానాలను పొందగలరు సాంఘిక వ్యవహారాల్లో మిగిలినవారు పెరుగుతుంది ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది రాజకీయ సాయకులకు మంచిసమయం.

(స్త్రీలకు—కుటుంబకార్యక్రమాలు శ్రమమీద వెరవేరతాయి సంతానానికి సౌఖ్యసంతోషాలు లభిస్తాయి.

కర్కాటకం : ఇతరుల నిమిత్తం మీరు యేప్రయత్నం చేసినా సులువుగా వెరవేరుతుంది గాని మిగిలినవారాల్లో శ్రమకలుగుతుంది వృత్తిలో యిదివరకు మీయెడల ముఖానగా ఉన్నవారు కూడా యిప్పుడు మిమ్మల్ని గౌరవిస్తారు సహానుభూతికూడిన వ్యవహారాలు వారం మధ్యలో లాభిస్తాయి రావలసినడబ్బు సమయానికి అందుతుంది ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరిగి అధికారులు గుర్తించగలరు ప్రత్యేక సహాయం చేయగలరు.

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది సాహిత్య కళారంగాల్లో భాగ్యం లభిస్తుంది పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.

సింహం : వృత్తివ్యాపారాల్లో మీకార్యక్రమాలు ఒడుదుడుకులు లేకుండా వెరవేరతాయి. వృత్తి రీత్యా చేసే ప్రయాణాలు కొంచెం శ్రమమీద ఫలిస్తాయి మీరుస్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలకుంటే భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా

వారఫలం

29-4-1966 శుక్రవారం మొదలు
5-5-1966 గురువారం వరకు.

ఉంటాయి అధికారులవలన జరగవలసిన వ్యవహారాల్లో మిత్రుల సహకారం లభించగలదు సాంఘిక కార్యక్రమాలు మార్పులు వస్తాయి. ఆరోగ్యం ప్రస్తుతం బాగా ఉన్నా, నిర్లక్ష్యం చేయడం తగదు.

(స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధికవ్యయం జరుగుతుంది. బంధువుల వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి.

కన్య : ఈవారం శుభాశుభమిశ్రమంగా ఉంటుంది. కొన్నిసమయాల సులువుగా వెరవేరు, మరికొన్నింటిలో శ్రమకలుగుతుంది. వారం ప్రారంభంలో సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టంవస్తుంది ఉద్యోగంలో ముఖ్యమైన పనులు వారం మధ్యలో చేయడం మంచిది రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాల సంచలనం అధికం కాగలదు. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్యభారం పెరుగుతుంది. పశ్చాత్తాప సాంగత్యం లభిస్తుంది.

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. అలంకారవస్తువులు కొంటారు. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు.

తుల : వృత్తి వ్యాపారాల్లో సాటివారి జీవితం పెరగడంవలన తరచుగా మీకార్యక్రమాలు మార్పు కోవలసివస్తుంది. వృత్తిలో కొంతమంది వ్యక్తులు మిమ్మల్ని కప్పించి కలసా ప్రపంచం తీసికొని వస్తారు వారంమధ్యలో మీజాలూకు వస్తువులు పోయే ప్రమాదం ఉంది ఉద్యోగంలో యెవరిపై విశేషంగా నమ్మి వ్యవహరించడం తగదు. సాంఘిక కార్యక్రమాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. సమయానికి కొంతమంది మిత్రుల సహకారం లభించ గలదు.

(స్త్రీలకు—కుటుంబవ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. ప్రయణాలోపలలు చేస్తారు. సంఘ సేవకలకు మంచిసమయం.

వృశ్చికం : వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీకార్యక్రమాలు అటంకాలు వచ్చేటట్లు కప్పిస్తాయిగాని మీరు చాచక్కంతో వ్యవహరించడం వలన అన్ని వ్యవహారాల్లోను అనుకూలతను సాధించగలరు వృత్తిలో మీకు నష్టం జరిగించడానికి యితరులు చేసే ప్రయత్నాలే మీకు అనుకూలంగా మారతాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది.

అర్థికవ్యవహారాల సామాన్యంగా ఉంటాయి. వారం తండ్రి ఆకస్మికంగా చికాకులు యేర్పడతాయి.

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యంబాగా ఉంటుంది ఆడంబరం కోసం వ్యయం చేస్తారు. వివేచకాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

ధనుస్సు : గతవారంకంటే యాచారం బాగా ఉంటుంది వ్యాపారంలో యిదివరకు యేవోకాలజాన వలన అగిపోయిన వ్యవహారాలు యిప్పుడు పూర్తి చేయగలరు. వృత్తిలో సాటివారి పోటీ యెదుర్కొని అనుకూలతను సాధించగలరు అర్థిక వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి ఉద్యోగంలో మిత్రులకు ఉపకారం చేయడానికి అవకాశం లభిస్తుంది. స్థిరార్థ వ్యవహారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది.

(స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు అనుకోని మార్పులు వస్తాయి సంతానానికి సౌఖ్య సంతోషాలు లభిస్తాయి.

మకరం : వారం ప్రారంభంతోచే వృత్తి వ్యాపారాల్లో అందోళన జరిగించే పరిస్థితులు యేర్పడి తరువాత సర్దుకొంటారు. వృత్తిలో కొత్తవారిలో పోటీ యేర్పడడం వలన మీరు పొందవలసిన సంతానం లాభాన్ని పొందలేకపోవచ్చును. మాతనవ్యాపారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి అర్థిక వ్యవహారాల్లో కొంతమంది వ్యక్తులు నిమ్మిత్తి నమ్మించి మోసం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. ప్రయాణాల్లో శ్రమకలుగుతుంది.

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధు మిత్రులను కల్పకొంటారు. మాతన విషయాలు తెలుపు కొంటారు.

కుంభం : ఫలితంబాట యెలాఉన్నాప్రయత్నించిన ప్రతిపది సులువుగా వెరవేరుతుంది. వ్యాపారంలో ప్రయోజనం గల సంభాషణలను జరుపగలరు వారం మధ్యలో సాహసముతోకూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది ఆదాయంతో నిమిత్తం లేకుండా, అవసరానికి యేదో ఒకవిధంగా డబ్బుచేతికి వస్తుంది. కోర్టువ్యవహారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి విద్యా వైజ్ఞానిక రంగాల్లో మీ ఆలోచనలకు తగిన అవకాశాలు లభిస్తాయి.

(స్త్రీలకు—కుటుంబవ్యవహారాల్లో స్వల్పభేదాలి ప్రయాలు వస్తాయి. సాటివారిలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది.

మీనం : 5 వ్యవహారాలలోను అరంభంలో జరిగించిన అనుకూలత అఖరువరకు నిలవదు ప్రయోజనాల్లో ప్రయోజనంకంటే ప్రయాణ అధికంగా ఉంటుంది వ్యాపారంలో మీ పరిస్థితి సామాన్యంగా ఉంటుంది ఉద్యోగంలో మెప్పుకులాని కార్యభారాన్ని వహించవలసి వస్తుంది మొజ్జ మాటలకు లొంగిపోయి డబ్బుకు సంబంధించిన వాగ్దావాలు చేయడం తగదు కుటుంబ సంతోషం లభిస్తుంది. పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.

(స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. సాటివారిలో వాదప్రతివాదాలకు దిగడం తగదు. శుభములొనగా వ్యయం జరుగుతుంది

—మహేష్

కరుణ

కాంచమూది శ్రీరామచంద్రమూర్తి

క రి గి స క థ

ఇనుదగ్గి భార్య భారదాం తన కుమారుడు ప్రవన్నతోబాటు విశ్వనాథంగారమ్యాయి కరుణను కూడా పెంచి పెద్దచేస్తుంది. పెద్దకుమారుడైన మన్నధను ఇనుదగ్గి తమ్ముడు చలవతి పెంచు కుంటాడు. కరుణ — ప్రవన్నలకు వివాహ మవుతుంది. కరుణ, మన్నథ, వీరభద్రం దిం ఏ. లో చేరివానికి వారైరు వెళ్తారు. ప్రవన్న ఉద్యోగ ప్రయత్నం నడపమవుతుంది. పెదదారిపట్టివ వీరభద్రాన్ని మార్చటానికి మన్నథ లేసిన ప్రయత్నం విఫలమవుతుంది వరి ప్తిరుల ప్రభావానికి రోనై వాటంతో మన్న థలో నటించడానికి వచ్చుకున్న కరుణకు ప్రవన్న వారైరు ముప్పిన్నట్లు దానిన ఉత్తరం కంవర పొటుమ కలిగిస్తుంది. మన్నథలో తను నటించ లేవని చెప్తుంది కరుణ. మన్నథ దగ్గరికి వచ్చిన ప్రవన్న అతని ప్రవర్తన చూసి విమృశితాడూ తంవతి తన భార్యను, కుమార్తెను కలవకుంటాడు. వాళ్ళ చరిత్ర తెల్పిన మన్నథ అన్యాయమని వెల్ల టాడు.

27

ప్రవన్నకు జీవితం నర్వమూ మోసంతో కూడుకొన్నదిగా కనిపిస్తున్నది. భ్రాంతి మయమనిపిస్తున్నది. తను త్రికరణకుద్దిగా ప్రేమించిన భార్య తనను దగా చేసింది. తన సోదరుడే వాని వరుసలు మరచి, తన జీవితాన్ని ఏట గలిపాడు. ఇంక తను దివరకోసం, ఏమి చూసి ప్రతికారం? మూడు వగళ్ళు, మూడు రాత్రుళ్ళుగా అతను విశాఖలో పిచ్చివాని భంగి రోడ్ల కెంటి తిరిగాడు. మెత్తని పులిగా తను ప్రతి కారం తీర్చుకుంటానని ప్రతివల్లెవా వరికి వచ్చాడు కాని అది పాద్యవడెట్లులేదు. తనలో దగులుకొంటున్న అగ్నివర్షతం ప్రతికార

జ్వాలలతో మండుతూ బాధ అన్న తావాను ప్రవహించ జేస్తున్నప్పుడు, ఎట్లా దాన్ని ఒరులకంట వడనీయకుండా కాపాడడం? అతను ఆకలిదప్పులు మరిచాడు. అయిన వాళ్ళ ప్రేమలు మరిచాడు. తిరిగి తిరిగి ఒక రోజు పొయతం మునిమాపునేళ మన్నథ గది దగ్గరకువచ్చి, అది తాళం వేయబడి ఉండడంచూసి పావాళుడై, తలుపులు దగ్గ రగా, వసీకలేక కూలబడిపోయాడు.

మన్నథకు మునుష్య లర్థమవుతున్న కొద్దీ, వాళ్ళ తమలోని కోర్కెలకు కీలు బొమ్మలుగా స్వార్థానికి ప్రతిబింబాలుగా కనిపించసాగారు ఎవరూ ఉన్నతుడూ, ఉత్త ముడూ లేదు. మెరి మచ్చ వారికి ఉన్నది ఎవరి మచ్చను వారు దాచిపెట్టుమని, ఎదుటి వారివేపు వ్రేళ్ళపెట్టి చూపించడమే ఈ బ్రతుకులయొక్క లక్ష్యం. ఏదో అలో రించుకొంటున్న మన్నథ, మెట్లెక్కివచ్చి, తలుపు తీయబోతున్నప్పుడుగాని క్రింద చేరగిలబడి, గడ్డం పెరిగి మనిషి వల్ల బడి, బట్టలు చూసి గత మూడురోజులకే ముప్పై ఏళ్ళ మువలివాడైనట్లు కని పిస్తున్న ప్రవన్నను మొదట గుర్తుపట్టలేక ఆ మనక వెల్లురుతో, “ఎవరయ్యా అది? నేనేమీ దానం చెయ్యగల ప్తితిలో లేను. వెళ్ళి. వెళ్ళి.” అని, ప్రవన్న కదలక పోవడంచూసి, వంగి, అతన్ని పరకాయదించి చూసి, “ఓ! మమ్మా!” అంటూ ఆశ్చ ర్యమూ, విశాఖమూ ముప్పిరిగోతగా, త్వర త్వరగా తలుపులు తీసి, ప్రవన్నను భుజా లపై అమ్మకొని గదిలోవలకు తీసుకొని

వెళ్లి లైటు వేగాడు అతని మొహాన కాపి- చప్పిళ్ళ చల్లాడు ప్రక్కగదిలోకి వరు గెత్తుకువెళ్లి, తెలిసిన ప్నేపాతుడొకడు స్లాస్కూలో పోసుకుని అట్టే పెట్టుకున్న కాఫీని ప్లాస్టిక్ గ్లాసులో తీసుకునివచ్చి అతని పెదమల కందించాడు ప్రవన్నను మెల్లగా ఆ తర్వాత, క్యాంప్ కాలేమీడి వదుకోబెట్టి పామగారి తగిలేట్టు పెట్టాడు. అందు వది నిముషాలయిం తర్వాత ప్రవన్న లేచి కూచున్నాడు. మన్నథవేసే కొంత సేపు చూసి, చూసి “మూడు రోజు ల్లాంచి నీకోసం వెలుకుతున్నాను. ఎక్కడికి వెళ్లావ్?” అని అడిగాడు.

“బాబాయీని తీసుకుని, విశాఖవెట్టు మంతా చూపించి వచ్చాను.”

“కరుణమకూడా తీసుకు వెళ్ళి క పోయావ్?—ఎంతో పరదాగా ఉండేది?”

మన్నథ చుకుక్కున ప్రవన్నవేపు చూశాడు. తేలిగ్గా వచ్చేస్తూ, “అవని మచ్చే చేయవచ్చుగా?” అన్నాడు అతి విషయం మారుస్తూ, “ఇదేమిటి అట్లా ఉన్నావ్?— అన్నం నీళ్ళూ లేనట్లు, స్నానము, విద్రా లేనట్లుగా?” అని అడి గాడు. ప్రవన్న ఎర్రనికళ్ళు వింతగా జ్వలిం చాయి. రేగిన జాతులోకి వ్రేళ్ళపొనిచ్చి దువ్వుకొన్నాడు. అతనులేచి గది గిటా మన్నథ దగ్గరకువచ్చి, అతన్ని బల వంతంగా టేలిలు దగ్గరకు తాక్కుని పోయాడు. టేలిలుమీది అద్దం, నర్వమూ తనకు తెలుసునన్నట్లు వాళ్ళను తనలో ఎత్తి చూపుతున్నది. ప్రవన్న, మన్నథను

ఐలవంతంగా దగ్గరకు లాక్కుని, అతని మొహము, తన మొహమూ అద్దంలో వడేట్లుగాపెట్టి, “ఒరేయ్! అద్దంలో చూడరా, ఎవరెక్కువ అందంగా కన్పిస్తున్నారో, అందుకనేరా అది నీ వలలో వడింది?” అన్నాడు.

మన్మథ అర్థం కానట్లు మొహం పెట్టి “నా వలలో వడిందెవరు?” అన్నాడు.

(వనస్సు బిగ్గరగా నవ్వాడు. “నీకేం భయంలేదు. దాన్ని నేను వదిలేస్తున్నాను. నువ్వే ఏలుకోవచ్చు.”

మన్మథ, (వనస్సుచొక్కా కాలరు పట్టు తుని అతన్ని ఐలవంతంగా తనవైపుకు త్రిప్పుకొని, “ఎవర్ని, ఎవర్ని నువ్వు వదిలేస్తున్నావ్? చెప్పు!” అన్నాడు, అతన్ని అటూ, యిటూ కదలనీయకుండా అతని కళ్ళలోకి నూటిగాచూస్తూ.

(వనస్సు కళ్ళు గట్టిగా మూసుకున్నాడు. చిన్న పిల్లవాడిలాగా ఏడవడం మొదలెట్టాడు. ఏడ్చి ఏడ్చి సొమ్మసిల్లి కుర్చీలో కూచుండి పోయాడు. చిట్ట చివరకు తెప్పరిల్లి, మధ్య మధ్య అగుతూ అన్నాడు.

“నేను నీకేం అవకారం చేశాననా. ఇంత ద్రోహం తలపెట్టావ్? ఒక్క కడుపున పుట్టాం. ఒక ఇంట్లో పెరిగాం. నువ్వే ప్రేమించావనుకో ఆ మస్తువుని! అదృష్టవంశేత ఆ మస్తువు నాది అయింది. అంతమాత్రంచేత నాకుకాకుండా ఆ మస్తువుని ఇంత విదొక్కిబ్బాంగా, లొక్కోవాలా? ఇది నీకు న్యాయంకాదు. ధర్మంకాదు.”

(వనస్సుకు ఏమీ తెలియని అయోమయావస్త అయిపోయింది. ‘వాడేదో బాధ పడుతున్నాడు. ఏ విషయాన్నో మనసులో వూహించుకుని, ఏ అపోహతోనో!’ అని పించింది. దగ్గరకు వెళ్లి ప్రేమగా వనస్సును కాగిటికి తీసుకుని, “తమ్ముడూ నీ మస్తువును లాక్కున్నానా? తెలిసి, ఆపని చేయలేదు. నీ మస్తువును నువ్వే తీసేసుకో! సంతోషంగా ఇచ్చేస్తాను, నా కెందుకురా ఆ ఆస్తి?— నాకు దేనిమీదా మమకారంలేదు. అన్ని కోరికలూ చచ్చిపోయిన పీఠి నాలో!”

(వనస్సు తల అడ్డంగా తిప్పాడు. “అది

కుదరదన్నయ్యా! ఒక్కసారే ఆ పువ్వును శిరస్సుమీద పెట్టుకోవడం! శిరస్సునుండి వతనమైంతర్వాత, ఎంత వాననగలపూవైనా దానికి మర్రి శిర పీఠమెక్కి ప్రేమ పూజ లందుకొనే యోగ్యత లేదు.”

మన్మథ జవాబు చెప్పలేదు. తమ్ముని మనస్సును అంతగా వేధిస్తున్న నమస్య ఏమిటో అని అతనిలో వరివరివిధాల ఆలోచన. అతని ఏకాగ్రతను భంగిస్తు (వనస్సు అన్నాడు. “రేపే నేను విడాకులకు వడేస్తున్నా నన్నాయ్యా!”

మబ్బు విడిపోయింది. మంచుదట్టంగా పడుతున్నది. విడాకులా?” అతని కళ్ళ

పెద్దవైనాయి. తెరిచిన నోరు తెరిచి వట్లై ఉండిపోయింది.

“అవును! నాది కాని మస్తువును నాదిగా భ్రమించలేను. ఆ పువ్వును నే నీక శిరస్సుపై పెట్టుకోలేను. కరుణకు రేపే విడాకు లిచ్చేస్తాను. మ్హిరిద్దరూ నిరభ్యంతరంగా వివాహం చేసుకోవచ్చు.”

మన్మథ మాన్పడిపోయాడు. కొద్ది కొద్దిగా తెలివవచ్చి, తెలిసి వచ్చింతర్వాత, (వనస్సు అనుమానం గ్రహించింతర్వాత, ఒక్క ఉదుటునవచ్చి, (వనస్సుజాట్టు పట్టుకొని అతని ఆ దవడా ఈ దవడా వాయిం

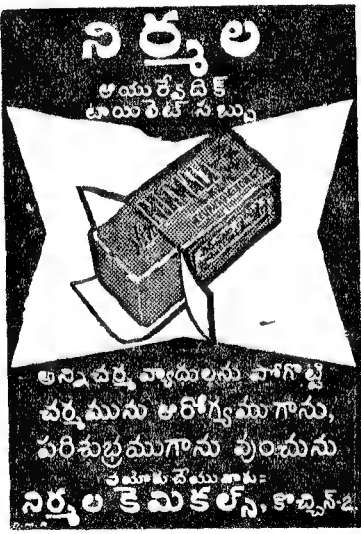
చేశాడు. (వనస్సు నోరు మెదవలేదు. దవడా అన్నకు అప్పగించి, స్త్రీబుపులా కూచుండి పోయాడు. మన్మథ అతన్ని కొట్టి, కొట్టి, చేతులు నొప్పి పెట్టి, విసుగుపచ్చి, ఉన్నరంటూ మంచంలో కూలబడిపోయి, “ఇదిట్రా నీ అనుమానం? నోరి వెళ్లి వెధవా! నువ్వేదో తెలివిగలవాడనుకోన్నాను! యుక్తా యుక్త వరిజ్ఞానం పున్న వాడనుకోన్నాను. నీరక్తం వంచుకు పుట్టిన అన్నను. నన్నట్లా అనుమానించావురా? అవును! కరుణను ప్రేమించాను. నీలో కరుణకు వివాహం అయ్యేవరకూ, ఆమెనే వివాహం చేసుకుందామనుకోన్నాను. వివాహం చేసుకో

లేకపోయింతర్వాత, అక్కడ వుండలేక చదువు విషతో ఇక్కడకు పారిపోయి వచ్చేశాను. అంతమాత్రాన? నాలోని బలహీనత నన్ను దహించాలికాని మంకొకర్చికాదు. కరుణకు ఇవేమీ తెలిదు! నువ్వు చేసుకున్న పుణ్యం మూలాన నీ భార్య అయింది. నువ్వంటే ప్రాణవిస్తుంది. ‘నువ్వు విశాఖపట్నం వస్తావు. వచ్చినప్పుడు, నీతో మాట్లాడక్క, నీ దారిన నిన్ను వదిలి, తను వాటకాలోనే వేషంవేస్తుంటే నువ్వు బాధపడతావు’ అని వాటకాలో వేషంమాని, నీకోసం జవం చేస్తూ కూచున్నది. కరుణను అనుమా

“అంధునిత్రు వారసత్వం” ప్రముఖ రచన ఇండియన్ ఇంక్ లో పనిని కొరగా మలుచుచున్న పంపాల్. సాధారణంగా 4" X 2", 4" X 4" చిత్రాలు కలిగి కలలో పడుతూ ఉంటాయి. కలి

ఉత్తమ శ్రేణి సెక్స్ పుస్తకాలు (పెద్దలకు మాత్రము)
సెక్స్ అట్లాస్ - (అమెరికన్ ప్రచురణ) 425 చిత్రాలు ముందుకు 5/- కోకా ప్రము 188 చిత్రాలు ముందుకు 5/-; వివాహ విజ్ఞానం 145 చిత్రాలు ముందుకు 5/- 125 పడకాది ఫోటోలు రు. 6. ఒక్కొక్కటికీ పోస్టేజీలు 1-25 అడకు. వి.సి.సి. లేదు పూర్తి మొత్తం ముందుగా సంపాదించి నవీ త్రావి న రేడియో గైడ్ - కొద్ది పెట్టుబడితో త్రావి ఇన్ రేడియో తయారు చేయవచ్చు తి. రు. 5/350 ఎం. బాయిడరి డిజైన్ వున్న కం రు. 6/-
ILFA BOOK DEPOT (A.P.)
P. Beat No 12, Aligarh (UP)

నిర్మల (నగలి నివస్థి, విజయవాడ-1.

క రు ణ

నిన్ను బ్రా!—పైగా వాలోవా? చి. చి!.....' మన్నధ కంఠం రుద్దమైంది. గదిలో గాలి కూడా కదలడానికి బంకు తోంది. ప్రసన్న వుండి, వుండి, జేబులో నుండి ఫోటోలు తీసి దూరంగా ఎత్తి వట్టు కొని, ఒక్కొక్కటే అతనికి చూపిస్తూ, “నీటికేం నమాదానం చెబుతావ్?” అన్నాడు ఎగతాళిగా.

మన్నథ ఆ ఫోటోలకి వరకాయించి చూశాడు. గుర్తు తెచ్చుకోవడంకోసం ప్రయత్నం చేశాడు గుర్తు వచ్చిం తర్వాత, “ఒరేయ్! ఇట్లా నీకు ఆధారాలు? అయినా ఎవరిచ్చారు నీకి ఫోటోలు? లక్షమందిలో లక్షపార్లు రోడ్డుమీద, పార్కులో, వీచి దగ్గర మాట్లాడతాను వాళ్లందరిలోనూ ఫోటోలు తీసేసి, సంబంధం అంట గట్టేసేయడమేనా? వాళ్లకు బుద్ధి లేకపోయింది. ఆ పెద్దన ఫోటోల్ని వమ్ముడానికి నీ కెట్లా బుద్ధి లేకపోయింది?” అన్నాడు కోపంగా.

“అవునుమరి! లక్షమందిలో రోడ్డు మీద చేతులు వట్టుకుని, వాళ్ల కళ్లలోకి చూస్తూ, పరివ్వంగం అభిలషిస్తున్నట్టుగా చూస్తూ విలబడతావ్? ఎవరూ నిన్ను అనుమానించకూడదు. ముద్దు పెట్టుకుంటున్నట్టు పెదిమల్ని ముందుకు జాపుతావ్? ఎవరూ విన్నేమీ అనకూడదు రతిసుఖంకోసం అన్నట్టు మనిషి మీద మీదకు వంగుతావ్? నీతో ఎవరూ ఆ ప్రస్తావన తెయ్యకూడదు!! నేను మానవుణ్ణి! నా బలహీనతలు నాకూ ఉన్నాయి నా స్వీర్ణం నాకూ వుంది. ఎంగిలికూడు భుజించగల కొదార్యం నాకు లేదు. అందుకే కరుణను నిన్ను చేసుకోమంటున్నాను. కరుణ అడది. అడది అట్లాగే ప్రసరిస్తుంది నువ్వు కరుణను భ్రష్టుచేశావు! ఆ భ్రష్టును మువ్వ నెత్తి నెక్కించుకు వూరేగు!

ప్రసన్న తాగినవాడు తూగినట్టు లేచి నిలబడ్డాడు. బయటకు వెళ్లిపోయాడు. మన్నధ అతని చేతులు వట్టుకు ఆపాడు.

“తమ్ముడూ! నువ్వు పొరపాటు నేదావ్? తొందరపడకు. ఇది జీవితాలతో కూడా కొన్న విషయం. మనిషిని అంత తేలిగ్గా చూడకు! నీచ్చివాడివి కాకు”

“నీకులు చెప్పడం తేలికే!” ప్రసన్న అతని చేతులు విడలింతుకున్నాడు. “కరుణకు మువ్వ, నేనో! నేను కాదని తేల్చుకున్నాను. మువ్వ నీలుకో! అది ఇద్దరి భర్తల భార్యకాదు” మన్నధ స్వరం వెనక మంచి బలహీనంగా వివచ్చింది “హి— నువ్వు చెప్పినట్లే వింటాను. కరుణకు మువ్వ, నేనో! నేనే దారిలోనుండి అడ్డు తొలగుతాను. నీకు నంతున్న కలుగుతుందా? నీ అనుమానం తీరుతుందా?”

ప్రసన్న అగి వెనకకు చూశాడు ఆ మాపులో క్రొత్తం దాగివుంది. అకలి వుంది. అతని స్వరంలో కపి. “దారిలో నుండి అడ్డు తొలగుతావా? ఎట్లాగు?— హిమాలయాలకు పారిపోతావా? నము (దం)లో నడిచనిపోతావా హిమాలయాలకు పోతే ఏవాటికైనా తిరిగి రావచ్చు నము (ద్రమ) మంచిది. నీ పాపానికి అదే తగిన రక్షణ వుం.

గారిలో తేలిపోతూ వివమ్మున్నది మన్నథ బలహీనమైన, దుఃఖిని నకం.

అట్లాగే, కోర్కె ప్రకారం, అట్లాగే చచ్చిపోతాను అప్పటికైనా నీ కపి తీరు తుందా? కరుణను అనుమానించకుండా ఉంటావా? అమెను అన్యాయం చేయకుండా ఉంటావా?” అతని మాటలకు ప్రత్యుత్తరంలేదు. దూరంగా, వెళ్లిపోతున్న ప్రసన్న కాళ్లచప్పుడు మెన్నులో భోజనం గంట కొట్టారు. విద్యార్థులందరూ చిలచిల్లాడుతూ గదుల్లోనుంచి బయటకువచ్చి భోజనకాలవైపు నడక పొగించారు తెలిసిన స్నేహితుడువచ్చి, “మిత్రులు వెళ్దాం రా (బడర్!) అంటూ మన్నధను ఆవహించాడు.

“అకలిగాలేదు. నువ్వెళ్లిరా”

“ఏమన్నా ప్రేమలో పడ్డావేమిటి?” ఆ స్నేహితుడు వచ్చేసి వెళ్లిపోయాడు. ప్రేమ! తన జీవితానికి ప్రేమ కూడానా! తన తల్లికి తన మీద ప్రేమ

లేదు తన తండ్రి తననుకాదని ఆస్తికోసం పెంపుడిచ్చాడు తను ప్రేమించిన స్త్రీయే తననుకాదు పొమ్మన్నది తన తమ్ముడే, సుల్లి తనకూ స్త్రీకీ ప్రేమ వంబంధం అంటుగడు తున్నాడు! తనను పెంచుకున్న తండ్రికే తనతో అపవరం తీరిపోయింది! సర్వమూ భూవ్యవైవ గృహంలా వున్నది తన జీవితం! శ్మశాన సదృశ్యమైంది. తన జీవితం! ఆకులు రాలి, కొమ్మలుడిగిన చెట్టువంటిది తన జీవితం! తనిహ ఎవరికోసం జీవించాలి? బతికి ఉండగా తను ఎవరికీ ఉపయోగ పడలేదు.

స్త్రీకోసం వువ్వులు అనాకాచ్చామ కరుణా!" వనస్సు వాటిట్లో వచ్చుతూ విల్చున్నాడు గదిలోపల 'టెన్' వదువుతూ కుర్చీలో కూచూనివున్న కరుణ తల యెత్తి గుమ్మంవేపు చూసింది. డబ్బి ఉన్నట్లు వనస్సు కనబడుతున్నాడు. చదువు తున్న పుస్తకాన్ని టేబిలుమీద వడేస్తూ, "ఎక్కడికి వెళ్ళారు?—ఇబ్బాల్లానూ!! ఈ బట్టలేమిటి—ఈ ఆకారమేమిటి? ఇంకా రోడ్డుమీద తారువేసేవాళ్ళ వయం. మీకన్నా బాగా ఉంటారు" కరుణ అతని చేతిలో పూలండుకొని, తలలో ముడుచు కొంది. అతన్ని గదిలోకి తీసుకొచ్చి కుర్చీలో కూచోబెడుతూ, "మందినీళ్లేమన్నా కావాలా?" అని అడిగింది.

"మందినీళ్ళ కాదు" అంటూ అగి వనస్సు కొంటేగా అమె పెదవులు కాబా అన్నట్లు వంజుచేశాడు. "ఓ! పొంది!" అంటూ రోపలకు వెళ్లిపోయింది కరుణ. కరుణ అటు వెళ్ళగానే, పవిత్ర రోపల్లాంది వచ్చింది. "ఏమండోయ్! బావగారు! బొత్తిగా వల్లపూపై పోయారు?" అంటూ.

"వల్లపూసనే అయితే మీ అక్కయ్య తన మెడలోనే కట్టుకునేది!"

"అట్లా కట్టుకోడం చేతకాకపోబట్టే మీ రిట్లా తిరుగుతున్నారు!"

వచ్చుతున్న పవిత్రవైవే చూస్తున్నాడు వనస్సు. ఇదివరలో కరుణ కూడా ఇట్లాగే

వచ్చేది! అందరూ అడవివాళ్ళ అట్లాగే వచ్చు తారు!! వచ్చుతూనే మోసగిస్తారు!!

కరుణ మంచినిళ్ళ గానుతో తిరిగి వచ్చింది. మంచి నిళ్ళిస్తూ అన్నది "పంటంబ పోయింది. మీరు కూడా కాళ్ళ కడుక్కోండి. బాబాయగారు కూడా టేబిల్ ముందున్నారు"

"బాబాయ్ ఎవరు? చలనలిబాబాయ్ వచ్చాడా?"

పవిత్ర వకవక వచ్చింది "ఎంత మతి మరుపో మా బావగారికి! మా నాన్నగారండి ప్రాసెనరుగారు!! బాకు బాన్న అయితే మా అక్కయ్యకు బాబాయ్ కాదు?"

"అవునవును." పీరపొటును వప్పుకుంటూ వనస్సు భోజనానికవి లేచాడు. ప్రిసం చేసిం తర్వాత, కరుణ అందిచ్చిన లుంగి కట్టుకుంటూ, "హా బ్యాటిఫుల్ ప్రాగ్రం ఎరేంజ్ చేశాను కరుణా ఈరాత్రికి!" అన్నాడు.

"ఏమిటది?" కరుణ కళ్ళ మీలమీల లాదంబ.

"ఇవ్వార పీర్లుమి. నమ్మడం మంచి పోటుమీద ఉంటుంది. ఆ తరంగాలతో వన మనస్సులోని తరంగాలు కూడా పోటీ పడలేవు. వాటిని చూస్తూ, నిన్ను వ్రక్కవ పెట్టుకొని....."

"ఇంకా పతి పూర్తిగా తగ్గలేదండీ!"

"ఇటువంటి అవకాశాలు మరీల్లరమ్మంటే రావు కరుణా! అయితే మచ్చు వ్రక్కవవుంటే

చలేమిట?—ఎప్పుడూ వెచ్చదనమే!"

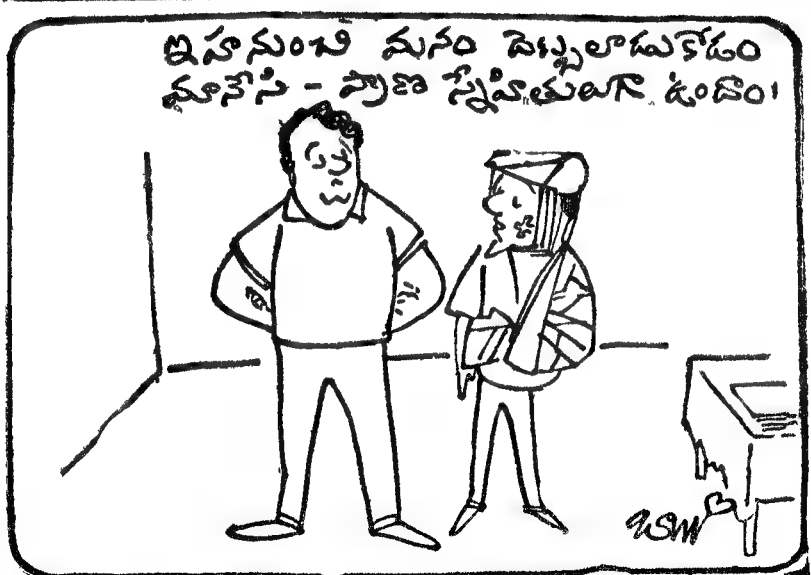
"సరే. మీ ఇష్టం" టేబిలు దగ్గర ప్రాసెనరు సింకంకం గారు వనస్సు ఎంతో పొగిడారు "నీలాంటి ఆదర్శవంతమైన యువకుడుండడం ఎంతో అపురూపమయ్యా! ఏమాత్రం అనూయ వడ కూడా కరుణను చదివిస్తున్నావు నువ్వు! ఐ ఎన్ యూ ది బెస్ట్ ఆఫ్ లక్. వచ్చే సంవత్సరం మచ్చు కూడా వచ్చి ప్రీవి యన్లో చేరాలి ఏం?"

"తప్పకుండానండీ! అప్పుడు మాకరుణే వన్ను చదివిస్తుంది!"

కరుణ కళ్ళ అజ్ఞాధారంలో క్రిందికి వాలిపోయాంబ. భోజనం చేసినతర్వాత డ్రెస్, చేమకుని కరుణ, వనస్సులు ఇద్దరూ 'షెర్' కని ఇయటికి ఇయల్లేరాణ. ఇయట పిందారటోపివట్టున్న వెన్నెం. చెయ్యి, చెయ్యి కలసి, గేటు తీసుకుని ఇయటకు వడుసున్న ఆ దంపతుల్నిచూసి "లక్ష్మీ కవుల్!" అనుకొంది పవిత్ర, మనస్సులో.

రోడ్డుమీద వడుస్తూ, వడుస్తూ అగి అన్నాడు వనస్సు. "అన్నయ్యకూడా మవతో వస్తే బావుల్లు!"

'ఊ!' కరుణకు అంతకన్నా తన అతి ప్రాయం చెప్పడం ఇష్టంలేదు. భర్త పవ్వి ధిలో ఉండగా బావగారైవా వర పురుషుడే! ఆ వర పురుషుని వ్రనక్తి ఎందుకు? వనస్సు, మనస్సుకు పొగడడం మొద

“అదేమిటి?” అన్నది భయం
భయంగా. అతన్ని నిద్రపుకోవాలంటే

విద్యుత్తునే మార్పూదలిగింది. ఇదంతా
 "అవును! అదాదానీ! అందుకే ఈ అవకాశం
 వాడుకు లోకయ్యాను!" మెల్ల మెల్లగా
 దైర్ఘ్యం చెప్పుకుంది. దుఃఖాన్ని దిగ్గమింగి
 అడిగింది. "ఏం అభిలాషా మూసుకుంది
 మీ లో అలాంటి సామీక్ష చేస్తున్నారు?"

“నీవీ కలదూ! ఇప్పుటికైతే నా నిజం
వెళ్ళునని ప్రతిపాదకులుంటున్నాను.” ప్రవక్త

సింహాద్వైతము,
అంధ మధిక భార వ్యతిరేక.

కరుణ లేని వివాహం. "పశ్చాత్తి

పోలసన్స్ కాఫీ

అద్వైతం

సువాసనలో • రుచిలో • రంగులో

ఇ అత్యంత ప్రేమ పైత కాఫీ గలది "పరిపక్వ" గుణము కలుగ నేయంత వరకు
తయారై వుంటుంది. పోలసన్స్ కాఫీకి మూలమే గల కనుగురువు కనుక తప్పదు. ఇ కాఫీ పోలసన్స్
కాఫీని కల్పిత కలికలైన కాఫీ మిశ్రమము కల్పించును. ప్రతిగల తది తాదాగత వదింది. కల్పించునది
నీ మూలము కాదు. ఇ మిశ్రమముగా వేయింపు కంగు, అనాక వియవ పోలసన్స్ కాఫీకి అత్యంత
మూలము వేయించగలిగింది ఇ ఇక కల్పించునది కలికలైన కాఫీ కలుగున వేయించు కొనిండు వ్యవధి
అనుకోండి. పొందరాదుక నిజమంగా : పోలసన్స్ విజ్ఞానం !

అది లేనిదే గృహం పడవదు.

ప్రతియక ఉపాధానాంకం ఉపాధానాక మార్గంను మార్గంను పోలసన్స్ లిమిటెడ్ పొందరాదుక నిజమంగా : పోలసన్స్

ea/2915/11/PA

వుడ్ హార్ట్ తో

మా శిశువును అరోగ్యంగాను,
ఆనందంగాను వుంచండి

వుడ్ హార్ట్, కుటుంబాన్ని పూర్ణముగా కడుగు అభ్యుదయం వల్ల
చేయినపుడు కలిగే అబ్బులకు తక్షణ వివరణ కలిగించును,
వుడ్ హార్ట్స్ గ్రేస్ వాటర్ ను వర్షాన్ని విద్వంగా వుంచుకోండి!

తెలివైన కలుపు
100 పేజీల పైగా
వాడుకున్నాడు.

APRIL 1914

కీ రుణం

వెళ్ళను? వచ్చి అతన్ని కౌగిలించుకుంది.
మీరు తప్ప నాకు ఆధారమేమిటి? మీరు
లేక నేనెలా బ్రతకగలను?"

(వనస్సు, ఆమెను విసిరి ఖనుకలోకి
దూరంగా తోసివేశాడు. "అది కల్ల. నువ్వు
బ్రతకడం నాకు ఇష్టంలేదు. ఒకవేళ
బ్రతికినా, ఖా నికు నాలో కాపురంచేసే
యోగ్యతలేదు. కరుణ అతనివేపు నిశ్చ
యంగా చూసింది. ఖనుక తడి తడిగా ఆమెకు
తగులలేదు. అల కాళ్ళవరకూవచ్చి, కుచ్చెట్లు
తడిసి, వెనక్కు పారిపోతేంది. "మీలో
కాపురం చేయకుండా నేను బ్రతికి ఉంటూ
ననుకోవడం మీ భ్రమ. నాకు కావలసినవి
విలువలు. బ్రతికి ఉండాలన్న ఇచ్చకాదు.
జీవచ్ఛంలా బ్రతకడం కాదు గుక్కెడు
సాణం విల్పుకోడంకాదు. ఈ మహానము
ద్రం తనలో విచ్చి ప్రాణులను ఇముడ్చు
కొని నాళ్ళకు కాంఠిని ప్రసాదించిందో!
మీరు తగ్గోకరించివా, ఈ నముద్రం
నవన్న తిరస్కరించదు"

"అమాతం అధిజాత్యం నీకు ఇంకా
మిగిలి ఉన్నందుకు నేను చాలా సంతో
షిస్తాను."

(వనస్సు ఆమెవేపు కడసారిగా చూసి,
కదలి వెనుకకు వెళ్ళిపోయాడు. వెళ్ళి
పోతున్న అతన్ని అబ్రహుసారిగా చూసింది
ఆమె. ఎలుగెత్తి, "ఏమంటి!" అంటూ
పిల్చింది. నమస్కారం అక్కడినుండేచేసింది.
"చేయని పాపానికి శిక్ష ననుభవిస్తు
న్నాను!" అని, దిక్కులు కరిగేట్లు రోదించి
ంది. నముద్ర భూషణో ఆమె రోదనం
ఆమెకుతప్ప మరొకరికి విప్పించలేదు.
దూరంగా వెళ్ళి, మమత తేంచుకోవడంచేత
కాక ఒక్కసారి వెనక్కుతిరిగి చూశాడు
(వనస్సు. చీరకుచ్చెట్లు, పమిటచెంగు నీళ్ళపై
తేలిపోతుండగా, పసిబిడ్డలా అలంపె ఆడు
కొంటున్నట్లున్న విగతజీవి కరుణ కన్పించి
ంది అతని నర నరాలోంచి ఒక దుఃఖపు
పారవచ్చి అతన్ని ముంచెత్తింది. విగ
హించుకోలేక, "కరుణా! కరుణా!" అంటూ
అక్కడే కూలబడి ఏడ్వడం ప్రారంభించాడు.
(వశేషం)

పాత క్రొత్తల మేలు కలయిక

పేరి భాస్కరరావు

‘పాత’ పద్య ప్రతిభతో మిత్రులొకరు ‘పాత తెలుగు’ అనే పేరు క్రింద తెలుగుభాష వివిధంగా ‘కలపితమై’ సోపానం దో తెలియజేశారు. వారా మిషన్ లోని సేవకున్న శ్రమ అభినందనీయమే. వారివ్యాసంలోని కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు ఇప్పుడు చర్చించాలని ఉంది.

పజీవభాషను, పజీవంగా ఉంచాలంటే ఎవరూ, ఏవిధంగాకూడా అభాషను కాపాడరాదు. భాష అప్పుది వ్యక్తిగత విషయంకాదు సామాజికం వలె పురు సామాజికాలు ఏభాషను వివిధంగా మలచు కొంటే అభాష అవిధంగానే పరిణమిస్తుంది సామాజికాలు త్రిపుకోనే విధంగా తిరగని భాష త్వరలోనే నశిస్తుంది.

ప్రస్తుతం ‘పాతతెలుగు’ గూర్చి అలోచిద్దాం. తరువాత తమ వ్యాసంలో మూడు ఉదాహరణలు రివూ ‘ఇది తెలుగేవా!’ అని అక్కర్లే వద్దారు. అదితెలుగే. ఎప్పుడూ మనం తెలుగు ‘ఇది’ అని కాపాడలేం. ఏమంటే ‘పాతమైన’ తెలుగుభాష పిరిచి ప్రతివోటా ‘ఇది తెలుగేవా!’ అని అక్కర్లే వదుటాంటే, తెలుగు చదివే మనకి ‘అక్కర్లేమే’ మిగులుతుంది దానికి కారణం పాతమైన (అచ్చ) తెలుగు మనం ఎక్కడా ఉపయోగించడం లేదు. ఒకనాడే ఉపయోగించినా అభాషను బోధపరచు కొనే ‘పాతమైన’ తెలుగువారు లేరు. వారినందరూ అదవారిందిన ఒక వాక్యం తిసుకొందాం.

“ఏభార్య అయితే అనడం బోలెడల్లా పూపు తుండుది అభాషానో అభార్యను విడిచిపెట్టి పొరుగుంటి పుల్లయ్యతో లేచిపోయాక వాకి జీవితం ఎందుకూ?”

ఈవాక్యంలో ఉన్న తప్పేమిటి? వాక్యవిర్మాణం తప్పవ్నారు. రచయిత, ఇటువంటి వాక్యవిర్మాణం ‘తెలుగు పాంప్రదాయం మాత్రం కాద’వ్వారు. ‘ఇటువంటి పాంప్రదాయం సంస్కృతంలోనూ తక్కువములైన ఉత్పరాది భాషల్లోనూ ఉంది’ అని వారవ్వారు. సంస్కృతంలో ఉన్న వాక్యవిర్మాణ పద్ధతిని తెలుగులో వాడుతున్నప్పుడు అచ్చెరువంద వక్కరలేదు సగానికి పైగా సంస్కృత పదములనే వాడుతున్న తెలుగుభాష, సంస్కృతములోని వాక్య విర్మాణ పద్ధతులను అనుసరించే పిలుచింది.

సంస్కృతభాషను అనుకరించివా వరవాలేదు. కాని ఆ అనుకరణ అస్వములైన వాక్యములు విన పొంపుగా లేదన్నది ఆయన అభిప్రాయము అయి ఉండవచ్చు. ఇక్కడ ఒకమాట చెప్పవలసి ఉంది ప్రతిభాషకు రెండు రూపాలుంటాయి, గ్రాంధిక మనీ, వ్యావహారికమనీ. ఒకవాక్యంలో పూర్తిగా వ్యావహారిక భాషనే ఉపయోగించాలి అని పట్టు పెట్టి కావ్యం రచించినా ఎక్కడో ఒకచోటవ్యావహారికభాష వ్యతిరేక్తమున శైలి దొరకకమానదు ఆ వాక్యరచన ఆ ప్రదేశంలో అలా అందంగా ఉంటుంది. ఆ ‘రీతి’యే అచ్చటిరసాన్ని

ప్రకాశించే చేస్తుంది. అందుచేత వలలోకాని, కావ్యంలోకాని కవివంద విశ్మయదరచన వ్యావహారిక భాషలో కవివందకు కనిపించినా ఎట్టిట్లుగా తోస్తుంది.

విమర్శకుల ఉద్దేశం మరియొకటి అయిఉండవచ్చు—అయాభాషాన్ని వ్యక్తం చేయడానికి ప్రత్యేకంగా సంస్కృతభాష విశిష్టమైన ‘రీతు’లనే ఎందుకు ఉపయోగించాలి? తెలుగుభాషలో మాత్రము అటువంటి భాషాన్ని స్వర్ణించే చేయడానికి వర్తన రీతులు లేవా? ఉండవచ్చు కాని, అచ్చటవీకి, భావోద్దేశంలో అటువంటివదరచన స్ఫురించింది అందుకే అవిధంగా వ్యక్తం చేసాడాకవి. దానిలో తప్పేమీ లేదు.

ఇప్పుడు కవి మరియొక విధంగా వదరచనచేస్తే కవిప్రాయగత భావం మనకా కావ్యంలో కవి పించబడనూ వచ్చు. వచ్చాదయి వచ్చయావచ్చడ కాలి కాకపోనూ వచ్చు. ఎలాగోతడ రచన వ్యావహారికంగా వాడుకే ఎట్టిట్లుగా తోవవచ్చు ఏమంటే పై సమస్యలన్ని వ్యావహారిక భాషకే (గ్రాంధికానికి కొన్ని తేడాలువాయి.

ఇదితో, వారిధిల్లి అందుపుం ఏళ్లు అలాంటి వాక్యప్రయోగాలు చెయ్యటం, వారికి వ్యావహారిక భాషాజ్ఞాని జ్ఞానాత్మకంవలనే జరుగుతుంది. మేము పై సమస్యని, (వాడుకలో వ్యావహారికభాషకు, గ్రాంధికానికి ఉండే) తేడాకి ఇదే ఉదాహరణ.

విమర్శకులు మిమర్చించిన మరియొక పాత యం, మన వలలో కదలలో ‘అడపాత్ర పాత మనలిదైవా, పాతమంపిదైవా గౌరవించడం అనవసరం’ అందుకతనిచ్చిన ఉదాహరణ. “అవ ధానిగారు తావళం తిప్పకుంటూ జవం చేసు కొంటువ్వారు పార్వతమ్మ వంటపనిలో తంమంవకలవు తూంది”.

ఇందులో అవధాని‘గారు’ అని పిండుకవ్వారు? అలాంటివ్నడు పార్వతమ్మను కూడ‘గారు’ అని ఎందుకు పిలవలేదు? అనేది వారిపత్తి.

మనప్రత్యేక శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పినట్లు కవి తా కవిత్వంలో తనవ్యక్తిత్వానే చిత్రించవచ్చు. ప్రస్తుతం ఉదాహరణలో కవి, అవధానిగారిలో పితృత్వాన్ని, పార్వతమ్మయందు మాతృత్వాన్ని ఉపాదేశిఉండవచ్చు అందుచే తండ్రిని సంబోధించినట్లు అవధానిని ‘గారు’ని, పార్వతమ్మను ‘అమ్మ’ అని పేర్కొని ఉండవచ్చు. అనలు క్రీతికి ‘అమ్మ’ అనే పదమే గౌరవవాచకము. అటువంటివ్నడు విమర్శకులు, క్రీతికూ గౌరవము అవ్వము లేదని ఎందుకు బాధపడ్డారో తెలితుంది.

“కొన్ని ఇంగ్లీషు మాటలు యధాభధంగా వచ్చి వడ్డాయి” అని వారు తెలిపారు. “అతిపరిచయం వలన అవి ఎట్టిట్లుగా కనిపించడం మానేశాయి” అని మరల వాడే ఒప్పుకొన్నారు. ‘అతిపరిచయం’ అంటే

పాచ్చు మొదికి తాంసార్క, పిసిపించడం. అంత మంది అని మాట్లాడు అవదాల్ని ఉపయోగించి, వాటి వ్యాదయ గతభాషాల్ని తెలియజేస్తే వ్యాసం అే అభాషలో అమాటలు అంతర్ములై పోయా యున్న మాట. “ఇంగ్లీషుతోపరిచయం లేనివాళ్లు ఈవాక్య నిర్మాణము ఇలా చెయ్యర”ని వారవ్వారు. అంటే ఇటువంటి ప్రయోగాలు ఇంగ్లీషుతో పరిచయమున్న వాళ్లే చేస్తారన్న మాట మరి, ఇంగ్లీషుతో పరిచయం లేనివారుకూడ అమాటల్ని అర్థం చేసుకొంటువ్వారు అంటే అవాక్యానికి అర్థంలేక పోలేదు. అవాక్యాల్ని పెట్టి, అపాత్ర యొక్క రీతి కవియొక్క భాషాన్ని వచ్చాదయి అర్థం చేసుకొంటున్నప్పుడు, అవాక్యాల అర్థ వంతమాలని తెల్పవచ్చు. ఇంగ్లీషు భాషలోనివడ ముండు ఎలా తెలుగు గ్రహించాలి అని అనుమానం తానక్కరలేదు వేంస్కృత వదాల్ని గ్రహించినట్లే ఇంగ్లీషు వదాల్ని గ్రహించ గలదు. ఏభాషైతా, ముద్దలే పై భాషలన్నిటినుంకి పొచ్చు వదాల్ని గ్రహిస్తుందో, అప్పుడే అభాష వ్యధిలోకి వస్తుంది. ఉదా: ఇంగ్లీషు భాష.

వేంస్కృత భాషలో విభక్తులు ఎనిమిది. తెలుగులో కూడ విభక్తులు ఎనిమిది అనే భ్రమతో మనం ప్రయోగాలు చేస్తున్నాం అని వారవ్వారు. వారి ఉద్దేశంలో తెలుగు విభక్తులు రెండే, ప్రథమం ఉదా: రాముడు, ద్వితీయా, ఉదా: రాముని, ఈ ద్వితీయా విభక్తిలోనే మిగతా ‘విభక్తి ప్రత్యయా ల’న్నిటిని (అంటే తృతీయా, చతుర్థి, పంచమీ వస్త్రీ, షష్ఠీ మరియూ సంబోధన) తేల్చేస్తే లావున ముంటుందని అతిని ఉచిత. అప్పుడు ప్రథమావిభక్తి ప్రత్యయములు మిసవో మిగతా విభక్తి ప్రత్యయాలు ద్వితీయావిభక్తిలో చేర్చు ఐడతాయి. వేర్వేకానే వానికి అంతా కలగవుక గంగా కనిపిస్తుంది. అలాకాకూడా డూపదార్థ క్యాన్నిపెట్టి విభక్తి ప్రత్యయాలను గుంపులుగా ఏర్పాటు చేస్తే వ్యాకరణం వేర్వేకానేవానికి మలభంగా ఉంటుంది. తవద్ద తినవలందిస్తే సంస్కృత విభక్తి ప్రత్యయముల విభజనరీతిగనే తెలుగులో కూడ జరుగుతుంది.

ఇలా విడదీయటం వలన ఒకదానికొకటి సంబంధం లేని మూడు ప్రత్యయములు ఒక గుండ్ల లోనికి వస్తాయి. మిగతా విభక్తులలోని ప్రత్యయముల ఒకదాని కొకటి సంబంధము కలిగినవే. ఇప్పుడు కొన్ని ప్రత్యయాలు తిసుకొని అలో చిద్దా విను, ల, కూర్చి, గురించి, వలన, కంటే వట్టి, ఏటిలో మొదటి అయిందింటికి ఒక దానిలో మరియొకదానికి సంబంధమున్నది. కాని మొదటి అయిందింటిలోనూ రెండవభాగములోని మూడింటికి ఎటువంటి పాప్యంలేదు అటువంటివ్నడు రెండుభాగములను వేరుగా ఉంచితే మంచిదా? కలిపి ఉంచితే మంచిదా? మొదటి ఉద్దేశమే వాని

బట్టలు తీస్తూంది ఏమంటే ఒకదానితోవారి
యొంటిదానికి పూర్తిగా సంబంధంలేని వాటినిబట్టి
టిపి వేరువేరు ధోమలంగా చేసి వాటితో వాటికి
సంబంధమున్న ఒక్కొక్క భాగంలో ఉంచటమే
ఉచితం గమక

అందుచే ఇప్పుడున్న విభక్తులను మార్చటం,

పాత క్రొత్తల మేలు...

ఒక విభక్తితో మరియొక దానిని కలిపేయటం
సామానం మూతమే

అంచేత మేము చెప్పేది "తెలుగుభాష కొంద
రికి వింతగా ఉంది" కనిపించవచ్చు వారి

ఉద్దేశ్యమేకం అభాషలో కొన్ని మార్పులువచ్చు
బాగాయి పటిష్టభాషకు మార్పు సహజం. చైతన్య
భాషకు అనక్కట్టు కట్టడం అభాష ప్రగతిదృష్టి
ప్రమాదకరం. విమర్శకుల ఉద్దేశం కేవలం భాష
యొక్క పరిణామాన్ని మోచించడమే అయితే
అవిమర్శ యొక్క అనవసరం తాళకూడదు" ●

దిన దినానికీ...
రెక్సోనాపల్ల
మీ చర్మ సౌందర్యం అతి
మనోహరంగా పెంపొందుతుంది

రెక్సోనా వాడుకపల్ల మీ చర్మ సౌందర్యం ప్రతిరోజూ కొత్త సౌభాగ్య
 పెంపొంది. రెక్సోనాలో నే సౌందర్యకారిమైన ప్రత్యేక మోసం మిగ్రమం
 "కేడిల్" ఉన్నది. రెక్సోనాలో మీకెంతో ప్రీతిమైన మనోహరమగు
 తరచుమన మీ శరీరంపై విరివియించుతుంది. రోజూ రెక్సోనా వాడండి.

రెక్సోనా
GOOD FOR YOUR SKIN

'కేడిల్'తో గూడిన రెక్సోనా
మీ చర్మానికి గుణకారి

కాంచుపావ రివర్ ఆర్కర్

©ంచా.ప. R.X. 25-140 T.R.

భైరవపురం వల్లే గాని, వట్టుబాగాని మధ్యరకం గ్రామం ఆ గ్రామంలోని ప్రజలకు దైవభక్తి, పాపవింతనా కలిగిద్దామనే నయద్దేశంతో, తద్వారా వారిని తరింప జేయ్యాలనే మహదాశయంతో రాఘవ శాస్త్రిగారు ఒకనాటి పాయంకాలం, ఆవూరికి వచ్చే ఏలూరు బస్సులోంచి దిగారు. స్వతంత్ర మకాంచేసి, మర్నాడు ప్రాద్దున్న ఆ వూళ్లోని పెద్దల్ని కలుసుకుని తన పురాణం ఏర్పాటు చేయించమని కోరడానికి యత్నం చేశారు.

ఆ వూళ్లో బాగా ధనికుడైన కృష్ణమాయుడుగారు వూళ్లో లేకపోవడం, మరో పెద్దమనిషి మద్బూరాశుగారిమధ్య సంబంధాలు లేకపోవడం, వంశాయితి ప్రేమిడెంటు రామయ్యగారికి రావోయో ఎన్నికల పాదాపుడితో తీరుబాటు లేకపోవడం వంటి, తన పురాణం చెప్పించే బాధుడే కన్పించలేదు రాఘవశాస్త్రిగారికి. ఆయన గొప్ప పొరాణకుడు. రామాయణం చెప్పడంలో దిట్ట. సంస్కృత పండిత్యమే కాక నాగీతంతో మంచి ప్రవేశం కలవాడు. వయస్సు వంట్లై కి డగ్గరలో ఉంటుంది. చక్కని నాగీలు తిరిగిన ప్రాసెంటు, మధ్య పాసెంటు తీసి దువ్వబడి, ఆయన ముఖానికి ముక్కాకర్చుతూ, వల్లగా మిగిలి లాడుతూంటుంది. ముదురు విశాలమైన, డువ్వబడి కొంచెం రోవలికి పోయినట్లుండి, కళ్లు కావడం వంటి, వచ్చితే ఆయన మొహం గజాకర్చు మధ్యకి నగిసినట్లుంటుంది. కళ్లు పెద్దవే గాని, గోళ్లు రిమ్ కళ్లు తోడు వెనకాల మరంత పెద్దవిగా కన్పించి కొంచెం వికృతంగా ఉన్నట్లుంటాయి. మనిషి రంగు ఎరుసే, పొట్టిగా, చిన్న బోజ్జతో, ఇద్దరు వండే, చొక్కాపైమిడ ఇస్తే వోటితో మొత్తానికి చూసిన వారి కోక నంగిత విద్వాంసుడిలా స్ఫురిస్తాడు అతన్ని చూపి ఎవరూ పొరాణకుడనుకోరు. మున్నవి గుండుమిడ పింక పెట్టుకుని పైత చొక్కా లేకుండా, నవతన పాంప్రదాయంలో పురాణాలూ, పారికథలూ చెప్పడం చాలామంది మానే

మర్నాడు కాంట్రీ అవొక నిశ్చయం కాదు, అవలా మాటకొస్తే తమ చెప్పిది కామా యణ ఉపన్యాసమని ఆయన అంటూంటే వారు. వివేచాశైలమూ దానికి అద్భుతరం పెట్టలేదు.

రెండు రోజులు తిరగ్గా తిరగ్గా చివరికి ఆ వూళ్లో నత్యంగారవే ఒక అసామి, తన యింటి పొవట్లో పురాణం చెప్పించడానికి అంగీకరించాడు. అంతకాలండా, భైరవపురంలోని ఆ ఆయుర్వేద డాక్టరుగారు ఆయనకు అస్థివిధాలా సహకరించడం, తమ రామధక్తు డువ్వబడి. ఆయన పేరు తిరరావుగారు. పొడగ్గా, కొంచెం వంటి నయంతో నయమూటాడు. పొడుగాటి ముక్కు, కొం మొహంతో సంధిరంగా వచ్చిస్తాడు. వయస్సు అరవై బాటే. రోజురోజూ అందుకోమా భైరవపురంలోమా పాటం ఎవరిరంగా పెరిగిపోయిందో, ఇలాంటి

నత్యంకేవలం ప్రజలకు చాలా ఆనందం అని తిరరావుగారు; నత్యంగారూ అతో దించారు. తనకి కొంచెం యిబ్బంది కలిగి, పురాణానికి ఎంతోమంది జుంపి రాదు, అయితా వాతం రోజులే కదా అని, అందు వల్ల తమ పినికి వాతనే అధిప్రాయం నత్యంగారి కుంది.

పురాణం ప్రారంభమైంది. రెండు రోజులు జరిగేవరికి పురాణం బాగా చెప్పు వ్నారవే నతంతి వూళ్లో వ్యాపించింది. రోజురోజూ ప్రోతం సంఖ్య పెరగ పోగింది. మొదట్లో తంపూరు తనకు కలిగించిన నిరాశకు ఫలితంగా, పురాణం తొందరగా ముగించేద్దా మమకున్న శాస్త్రిగారు, రెండు రోజులలో ప్రజలకో వ్యాపించి ఉత్సాహం చూపి, మొయలు బండి స్పీడు మంతి పురాణాన్ని ఒంటెద్దుబండి నడకకు దింపేకారు. తత్ఫలితంగా వారం రోజు అయ్యేవరికి, పురాణం జాలకాండ కూడా పూర్తికాడేది. అసలూ కానె ఎనూరు మట్టమే ఒక రోజుంటా చెప్పారు. రోజురోజుకీ ఎక్కువపురుపు జవాన్ని చూపి నత్యంగారూ విధంగా పంపించినా, మరోకవిధంగా విచారించి, వారం రోజుల కన్నా ఎక్కువకాలం తమ పావడి ఇవ్వలేమని చెప్పేకారు. రాఘవ శాస్త్రిగారు ఆఖరి రోజువ పురాణం ఇలా ముగిసిపోవలసిందేనా;

సుగంధ తరువు రంధామ్

అని దిగుతే వదేసరికి, నభలోని కొండలు
 పెంటనే నడుంకట్టి, ఆ పూళ్లోని రామా
 అయింట్లో మర్నాటికి అన్ని ఏర్పాట్లు
 చేస్తామని హామీ యిచ్చారు. వత్సంగారు
 శాస్త్రిగారికి వంచల చాపిచ్చారు ఆరోజున.
 తివరావుగారు, శాస్త్రిగారి అనుమతిపై
 కది నిముషాలు మాట్లాడుతానని, అర
 గంటపేపు ఉపన్యాసం యిచ్చారు. అందులో
 భైరవపురం పుట్టుపూర్వోత్తరాలన్నీ చెప్పుకు
 వచ్చి, పూర్ణి పెరిగిపోతున్న అమిని
 తగ్గంటే ప్రజలంతా, పురాణానికి విధిగా
 బోధింపబడిన, ఇంకా ఎవరో తమకు తోచిన
 మంచివాక్యాలు చెప్పారు. మరో ఇద్దరు
 కూడా శాస్త్రిగారిని పొగుడ్డా కొంచెం
 పేపు ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. అందులో ఒక
 యువ గణరాజుగారని ప్రముఖ వర్తకుడు.
 మొత్తానికి ఆ రోజుతో వత్సంగారి బరువు
 తీరిపోయింది.

మర్నాడు, రామాలయంలో కొత్తగా
 చేయించిన విశాలమైన వందిరిలో, మైకు
 ఏర్పాటుతో, పురాణం ప్రారంభమైంది.
 శాస్త్రిగారికి మంచి వాగ్దాటి వుంది. కం
 తులా ఇంటిమని మోగే గొంతుక వుంది.
 అవాకర్షకంగా చెప్పగల శక్తి వుంది. అప్పు
 తప్పుడు కొన్ని పిట్టకథలూ, చమత్కార
 ప్రయోగాలూ చెప్తూ సభారంజకంగా పురా
 ణం పాటిస్తారు. రోజు పొయంతా అరు
 గంటలకు ప్రారంభమయ్యే పురాణం కాం
 క్షేపం ఊర్లో అప్పవర్గాలవారిని ఆకర్షిస్తూ
 తాతి తోమ్మిది, నది గంటల దాకా పొగు
 తూండేది. వచ్చిన ప్రజాసేవం అంతవరకూ
 తింతో ఓపికగా వివేచించేవారు.

ఇటువంటి కష్టాలక్షేపాలు కాస్త
 కరువు మిగిలిన వారివే ఆకర్షిస్తాయనే
 అపోహ కొందరికుంది. కానీ ఈ రామాయణ
 కథాకావ్యానికి నయమతో నున్న అడవారే
 కాక, పెళ్లికాని అమ్మాయిలు కూడా ఏం
 తరో తావడం మొదలెట్టారు. వాళ్లలో
 భక్తి అలా పెరిగిపోతూంటే తాము మేమి
 కంజ తెయ్యకూడదని, యువకులు కూడా
 తాతామంది యాభాళి కాంక్షేపానికి హాజరు
 కాసాగారు. పురాణంలో ప్రవణమే ముఖ్యం

సుగంధపరిమళ

కాబట్టి చెప్పల్సి పురాణానికి అప్పజెప్పేసి,
 కళ్లను మూతం తమకు కావలసిన వాటి
 కోసం వెదుక్కొనిచ్చేవారు యువతీ యువ
 కులు. కాస్త అందమైన ఒక అమ్మాయిని
 చూసి ఒక యువకుడు తన ప్రక్కనున్న
 స్నేహితుడితో, “ఆకావరేఖలా వుందిరా.”
 అని మెల్లిగా అంటే, రెండోవాడు, “రోజూ
 వస్తుందిగా, ఎవరి తాలూకో కనుక్కుందాం
 వుండు.” అని ధైరం ఇచ్చేవాడు. పురాణం
 వింటే పుణ్యం వస్తుందనే నమ్మకం కల
 తరిదండ్రులు, వయసులో నున్న తమ పుత్రి
 కలు, మరొకందుకు బయలుకు వెళ్లడానికి
 సమ్మతించకపోయినా, పురాణానికి వెళ్ల
 దానికి అనుమతించేవారు. ఈవిధంగా, చాలా
 కాలం క్రింద విడిపోయిన ప్రేమికులు మళ్లీ
 ఒకరినొకరు చూసుకునే అవకాశం కల్గింది.
 “మీ ప్రేమకు గిరిజ, పురాణానికి వస్తోం
 దిరా” అని, రాజాతో ఊగిరి చెప్పేశాడు.
 మరునాడే రాజా పురాణానికి హాజరై తన
 భక్తి శ్రద్ధల్ని ప్రకటించుకున్నాడు. అతనికి
 బాధ కలిగించిన విషయమల్లా, గిరిజ
 ఒకరై కాక, ఒక ముసలానిడ కూడా ఆమె
 వెంట రావడం. ఈ ముసలి కీమగ ఇంటి
 దగ్గర వడుండక, పురాణాని కెందుకో అని
 తిట్టుకున్నాడు.

గిరిజా, రాజా ప్రణయగాధ రెండేళ్ల
 క్రింద ప్రారంభమై, మూడేళ్ల క్రితం
 హతాత్మకంగా అగిపోయింది. గిరిజ, వ్యాపార
 వృద్ధైన మొదర్మనంగారి అమ్మాయి.
 మూలపైనలు పాపవడంతో చదువాపీ
 పివా ఇంటిలో ఉరికే కూచోలేక పెచ్చు
 నేర్పుకోవడానికి ఖేన్టీయ్యూట్కి వెళ్తాం
 డేది. అదే నమయంలో, దారిలో ఒక
 పుస్తకాల కొట్టు దగ్గర రాజా అనే యువకు
 డొకడు, అందమైన పెరిలిన్ దుస్తులతో
 మెరుస్తూండేవాడు. అతని కళ్లు రోజూ
 గిరిజ కోసం ఎదురు చూస్తూండేవి. ఆమె
 రెండు జడలూ, రింగులూ, నరికిన మీద
 వోడీ, విశాలమైన కళ్ళూ, అతనికి కీర్తి
 గలి, తాగిపెట్టు అయిపోయి, ఆమె కన్పించే

దకపోలే (అతకలేననే స్థితికి వచ్చేశాడు.
 గిరిజకు కూడా అందమైన ఆ భరవై
 య్యేళ్ల యువకుడు తన కలల్ని ఆశ
 మించుకుని, మనిసులో ఎన్నో ఆశల్ని రేకెత్తి
 మ్మాంటే, రోజూ ఆనమయం కోసం ఎదురు
 చూసేది.

దినదిన ప్రవర్తమానమవుతున్న వారి
 ప్రణయానికి, గిరిజ అన్నగారొకడు విలన్లా
 దాపురించి, గిరిజను పెచ్చు నేర్పుకోవడానికి
 వెళ్లొద్దని ఆర్డరు వేశాడు. అప్పటి నుండి
 రాజా మనిషిలా లేడు. ఎప్పుడూ విచారంగా
 దిగులుగా వుంటూ, మళ్లీ గిరిజ ఎప్పుడు
 కన్పిస్తుందా అని ఎదురు చూసేవాడు. అలాటి
 అవస్థాల్లో నమయంలో దొరికిన
 అప్పులా పురాణం ఒకటి వచ్చి వారిద్దర్నీ
 కాపాడింది.

రామశాస్త్రి గారి పురాణం విన్నవాళ్లకు
 ముఖ్యంగా తెలిసే అంశ మేమిటంటే, ఇప్పటి
 కంటే రామాయణ కాలంలోనే విద్యా, విజ్ఞా
 నం, రాజకీయ పరిస్థితులూ, అన్నీ బాగా
 వుండేవని, ఇప్పుడు మనం నాగరికత చిన్నా
 ములు అనుకునేవి, ఆ రోజుల్లో కోతులకు
 కూడా తెలిసి వుండేవని, అందువల్ల మనం
 సురభివృద్ధి చెందుతున్నామనేది కేవలం
 అపోహ మాత్రమేనని. ఇప్పుడు ‘షేక్
 హాండ్’ అనేది ఒక ఫాషను అనుకుంటున్నారు.
 కాని అనాడు రాముడూ, సుగ్రీవుడూ కలసి
 కున్నప్పుడే ‘షేక్ హాండ్’ ఇచ్చుకున్నారు.
 ఈ కాలంలో స్నేహితులెవరైనా దూర
 ప్రయాణం చేస్తున్నా, రైల్వే వెళ్లిపో
 తున్నా, వారిని దూరం నుంచి చూసి జేబు
 కుమారో, చేతులో ఉపవడం, ఫాషనుగాను
 భావించబడుతోంది. కాని అనాడు పాను
 మంతుడు లంక నుంచి తిరిగి వస్తూంటే,
 కోతులు తమ తోకల్ని ఉపాయలు కాబట్టి
 చేతులూపడం అనేది ‘సిక్స్ షిక్స్’ (అరవై
 యారు) మోడల్ కాదనీ, రామాయణ
 కాలం నాటిదేనని చమత్కరించాడు. అనాడు
 ఇప్పట్లా మనిషి చదువును బట్టి, హోదాని
 బట్టి తేలికవే వడ్డతి లేదట. మనిషి
 యొక్క కుటుంబాన్ని బట్టి ఇచ్చేవారట.
 అదే విజమైన ‘పాషలిజం’ వ్యవస్థ అని

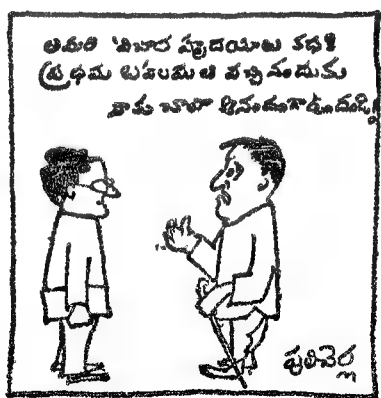
శ్వాసీగారి అధిపత్యం. ఈనాటి లివ్ ట్రిక్ లూ, పొడర్లు, అనాడు కూడా వుండే వనీ, నీతాదేవికి ఋషివల్లి ఒకామె ఇటువంటి పొందర్ల సాధనలూ, చర్మ పోషకములగు మమ్మపులూ ఎన్నో ఇచ్చిందని చెప్పారు. ఈ తాడు విద్యుద్దీపాల్ని చూపి మురిపిపోతున్న కుంసం, గాననామరుడు లంకలో వీధి దీపాల్ని, ఇళ్ళ దీపాల్ని కూడా, మునులతో ఏర్పాటు చేశాడనీ, వాటి కాంతి చాలా గొప్పదని తెలుసుకోవాలనీ అన్నారు.

శ్వాసీగారి పురాణం వింటున్నకొద్దీ ప్రజలలో భక్తి శ్రద్ధలు హెచ్చుపొయ్యాయి. పురాణం చాలా శ్రద్ధగా వింటున్నారు కానం. తాని మంచి దనవత్తరంగా పోగి పురాణానికి, రెండుమూడు విభాగాలు రోజూ మూర్తం చేసి, అందుతో ఒకటి కిరరావుగారు రోజూ వచ్చి వదిలే విరాళాల వట్టిక. రెండవది గంగరాజుగారి ఉపన్యాసం. మంచి ఉత్సాహ భూరితంగా పురాణంవెప్పే మమయంలో, టాక్సున అపించి, కిరరావుగారు 'వేటి విరాళాల వివరాలు' అని రూపాయి మొదలు పింతిచ్చివా, వారిపేర్లు చదువుతుండేవారు. అదయ్యాక గంగరాజుగారు, అయిదు విముక్షులు మూత్రమే మాట్లాడుతావనీ, శ్వాసీగారిని అందరూ విరివిగా వత్సారం చెయ్యా అని చెప్పిననీ, స్నేహి ఎక్కేవారు. వల్లిసి, పొడవైన ప్రిగమం, ఆయనది ఇట్టుతల, తెల్లటి నుంచే చొక్కా వేస్తారు. స్నేహి ఎక్కాడో, ఒక పట్నాని దిగిడు భక్తి, జ్ఞానం, వైరాగ్యం, అన్నిటి గురించి, మాట్లాడి, అంగంట పేపు బోరు కొట్టి, 'మైకు' కోసం వానిపోయిన వాడిలా ఎప్పుటికీ రాష్ట్ర వదలక, వివరికీ, 'కాబట్టి భక్త్యా గేవరు లంతా శ్వాసీగారికి విరాళం ఉన్నా' అని తెప్పి స్నేహి దిగిపోయేవాడు విల్లిదర్జి పానకంలో పుడక అనీ, రాక్షా యుణంలో పడకలనేట, అని ప్రజలంతా అనుకునేవారు.

రోజూ పురాణానికి తల్లితో బాటు విధిగా గిరిజ వెళ్ళడం, అమె అన్నగారైన భీమారావు గమనించాడు. పక్కాచక్కెనంలో కాంం గడవడం మంచిదేగాని, పురాణం వినడానికి, గిరిజ అంత చక్కగా చెందుకు ముప్పొరుపు

తోందో అతనికి అర్థంకాలేదు. ఒకనాడు తను కూడా పురాణం విండామని వెళ్ళాడు. అనాడు అసలు నంగతి జయలు వడింది అడవాళ్ళతో కూడున్న గిరిజ మాటిమాటికీ, మగవాళ్ళతో కూడున్న రాజా వైపు చూస్తూండడం, రాజా తమాషిగా నవ్వు తూండడం, అమె పిగ్గుతో తలవంచుకుని క్రింటు అతనిని చూడడం, భీమారావు గమనించాడు. అతనికి వళ్ళు మండిపోయింది. హృదయం కుతకుక ఉడికిపోయింది. మర్నాటి ముంకి గిరిజను పురాణానికి వెళ్ళొద్దనగంటా? అది కుదరదే. 'ఎలాగ ఈ శ్వాసీగారిని అరికట్టడం?' అని తాగ అలోచించాడు. మర్నాడంతా యోచించాడు. ఇంకెక్కడికైనా వెళ్ళొద్దని అజగలడుగావి, దైవ సంబంధమైన పురాణానికి వెళ్ళొద్దంటే, తన తండ్రిన మదర్శనంగాకు ఊరుకోలే? ఎలా? రోజూ రోజూకీ గిరిజా, రాజాల అనుబంధం పెరిగిపోతూంటే తను చూస్తూ ఎలా ఊరుకోగలడు? ఏమైనా గిరిజను అడుపుతో పట్టాలి అని ఆలోచించగా ఆలోచించగా మంచి ఉపాయం తట్టింది. వెంటనే తండ్రి దగ్గరికి వెళ్లి పురాణం గురించి తెగ పొగడేసాడు. "వాన్నా మీరు తప్పకుండా వినితీరాలి. ఏం పురాణం! అద్భుతం! అద్భుతం!" అని తండ్రి ముందు పురాణాన్ని ఆకాశానికి ఎత్తేశాడు. "అలాగా అంతబాగా చెప్తున్నాడో! అయితే మేమో వస్తారే." అన్నారాయన. భీమారావు, కిష్కండా పురాణమడితా, గంటులేశాడు.

మదర్శనంగారికీ పురాణం వింటున్నంత సేపూ చాలా ఆనందం, తవ్వయత్నం కలిగి

రాజాను గాని గిరి జనుగాని గమనించే శ్రద్ధ కలుగలేదు. భీమారావు ఇది చూపి కంగారు వడ్తాడు. ఆర్కాతి మెల్లిగా తండ్రి పెద్ద బుజేరి, "తుంటరి వెధవలని కూడా పురాణానికి నమ్తున్నారు వాన్నా! వాళ్ళవో కంట కని పెట్టాలి." అన్నాడు.

"ఎక్కడరా? నా తెరూ కన్పించలేదు."

"మీ ఎడంతేలి నైపు, రెండు వరుసలకు ముందుగా ఒక రోడి కూసుంటున్నాడే. వాణ్ణి బాగతగా చూడాలి. వాడు వెళ్ళాంటి నైపు తెగ చూస్తున్నాడు." అని పూజేసాడు.

"సరేలే. అలాటి వెలివేడి లేస్తే వెధవని పోతేస్తాను" అని తండ్రి హామీ ఇచ్చాక భీమారావు నిశ్చితంగా విడపోయాడు.

మరునాడు రాజాకి గిరిజ కళ్ళల్లో ఏదో కొత్త సందేహం కన్పించింది. అంతేకాక తన మొక వరుసలో ఒకాయన తవ్వైపు తీక్షణంగా చూడడం కూడా కన్పించింది. 'దీని భావమేమి తిరుమలేక' అని అతను మధనవడ్తూంటే, గిరిజ ఆ సముద్యమి పతి వ్యగించింది. ఆ అమ్మాయి కొంచెం సేవయ్యాక తండ్రి దగ్గరికి వెళ్లి, "వాన్నా తారానిస్తారా, ఇంటికి వెళ్ళాలి." అంది. ఆయన తాళా తిచ్చాడు. రాజా వెంటనే అవ్వకీ గిరిజ తండ్రిని గ్రహించాడు.

పురాణానికి వచ్చే జననంబ్బ రోజూ రోజూకీ పెరుగుతోంది గాని శ్వాసీగారికి అంటు వల్లి వచ్చే ప్రతిఫలం ఎక్కువగా కన్పించతా, అవలాయన చాలా అర్థిక ఇబ్బందితో వున్నారు. ముఖ్యంగా వెంటనే తన పిల్లి పెళ్లి చెయ్యాలి. అందునవ ఆ విషయం కొంతమంది పెద్దలతో కరువగా వాళ్ళు, తగిన ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ యిచ్చారు. మర్నాటి ముంకి, పురాణం జరుగుతుంటే మధ్యమధ్య గంగరాజుగారూ, కిరరావుగారూ ప్రజల్ని విరాళాలు బాగా ఇమ్మని ప్రార్థించ పోగారు. ముఖ్యంగా పోరిత వల్లెంలో డబ్బు బాగా చెయ్యాలని ప్రవోధించేవారు. రోజూ వల్లెంలో పాతికా, ముప్పై రాసాగింది.

మందరకాండ చెప్తూంటే శ్వాసీగారూ ప్రజలలో భక్తి ప్రవక్తులు ఇనుమడించేటట్టు, విశేషార్థాలను బోధనని విపులంగా

తామాయతో పోన్ని తెలియజేశారు. పాపి మంతుణ్ణి జీవుడితో పోల్చేడు. లంకకు వెళ్లి సీతను సందర్శించడంతో అతను విదుర్కొన్న కష్టాన్ని జీవుడు సంసారంలో విదుర్కొనే కష్టాలతో పోల్చారు. సీతను చూచి తిరిగి రాముడి వద్దకు వచ్చినప్పుడు. రాముడు పాపిమంతుణ్ణి కౌగిలించుకున్నాడు, అదే జీవ బ్రహ్మైక్యం అన్నారు శాస్త్రిగారు. ప్రజలంతా ఈ వివరణకు ముగ్ధులయ్యారు సుందరకాండ చెప్పినంతసేపూ ఆయన గొప్ప తన్మయత్వంలో వున్నారు తోజా అంజనేయ స్తుతి ప్రజలచే చేయించే బారు. సుందరకాండ పారాయణ చెయ్యటం వలన కలిగి ఫలితాల గురించి రెండురోజులు దొప్పాయి. మొత్తం సుందరకాండ చెప్పడం జదిరోజులు వట్టింది. ప్రజలలో అది వింటూంటే ఉత్సాహం ద్విగుణీకృతమైంది కాచి శాస్త్రిగారి దిగులు కూడా ఎక్కువైంది. గొప్ప సన్మానం జరుగుతుందనీ, వందల కొద్దీ చదివింపులు పూయనీ అశించిన ఆయన 'ఇక పురాణం కొద్దిరోజులలో అయిపోతోంది కదా ఇప్పటివరకూ ఆ సూచన లేమీ లేవే' అని బాధపడ్డారు. తగిన కృషి ఆయన చేస్తూనే వున్నారు. వగలల్లా పెద్ద పెద్ద వారిళ్లకు వెళ్లి, తన పురాణానికి తన్నుని చెప్తూనే వున్నాడు. ఎక్కడో ఏదో తోటు జరుగుతోందనీ, రావణసేన వారు కొంతమంది రావటం లేదనీ ఆయన గ్రహించారు.

అందుకు కారణం కూడా ఆరేయకు బోధపడింది. దీనికి పూనుకుంటున్న శివరావు జారవా, మొదట పురాణం తన యింటిలో దొప్పించిన సత్యంగారవా, వంచాయతీ (పెసి జింటయిన రామయ్యగారికి కీట్టడు. అనలు తామయ్యగారూ, కృష్ణమనాయకుగారూ పూనుకుని వుంటే శాస్త్రిగారికి చాలా ఘనమైన సత్కారం జరిగి వుండేదని చాలామంది అన్నారు. కాచి ఇప్పుడది సాధ్యంకాదు. మళ్ళీ కావాలంటే మరో వెలరోజులు పోయాక శాస్త్రిగారిని పిలిపించి తన ఆధ్వర్యంలో పురాణం చెప్పించి సత్కారం చేయిస్తామన్నారు గాని ప్రస్తుతంలో తనేమీ సహాయం చెయ్యలేమని అన్నారు, అయినావాడు పురాణానికి

సుగంధతరంగా

శాస్త్రిగారి బలవంతం మీద మూవే వున్నాయి.

గ్రామంలో వుండే రాజకీయాలకూ, ముతాతత్వాలకూ ఇటువంటి సత్కార్యం బలైపోతోందే అని మధ్యవర్తులూ, ఎక్కువ స్త్రీమతులేని పెద్దలంతా విచారించారు. అయినా శివరావుగారూ, సత్యంగారూ, గంగ రాజగారూ గట్టి ప్రయత్నం చేసి విరాళాలు పోగుజేయటం ప్రారంభించారు. రోజూ పురాణ సమయంలో శాస్త్రిగారు విరాళాల గురించి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా స్త్రీలకు ఆయన ప్రత్యేక విజ్ఞప్తి చేసే వారు. అవాడు రామదాసు, రాముణ్ణి ప్రార్థించి ప్రార్థించి, ఏమిగి, ఫలితం కల్పించక చివరికి, 'నమ్రోవమని చెప్పనే సీతమ్మ తల్లి' అని వేడుకున్నట్లు, శాస్త్రులుగారి పురాణానికి వచ్చే స్త్రీల సందర్శన వుద్దేశించి, వారందరూ తల్చుకుంటే తన కూతురి వివాహం వైభవోపేతంగా జరిగిపోతుందనీ, కాబట్టి ఉదారంగా విరాళాలు ఇప్పించమని కోరుతుండేవారు.

పురాణానికి హాజరవుతున్న స్త్రీలందరూ శాస్త్రిగారంటే చాలా వడగ్రహాయం ఏర్పడింది. వాల్మీకి, రామాయణంలోని ప్రతి పాత్ర ఎలా చిత్రించాడో, ఆయన సహేతుకంగా చెప్తూ, సీతామ్మవారి పాత్రవత్వం, శ్రీరామచంద్రుల వారి విజపత్నీ ప్రతం గురించి చెప్తూ, తోకంలో ప్రతివారూ, ఆ మహోన్నత ఆదర్శాన్ని పాటించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూంటే స్త్రీలందరూ శాస్త్రిగారు కూడా అటువంటి మహోత్సాహం అతర్వాత జీవితం గడుపుతున్నారని విశ్వసించారు.

మొత్తానికి శివరావుగారి అవిరళ కృషి వలనా, గంగరాజగారి అకుంతిత భక్తి శ్రద్ధల వలనా, స్త్రీల భావజ్ఞ ప్రభావం వలనా, మరొక రెండురోజులలో పురాణం ముగిసిపోతుందనగా, సుమారు రెండువేలకు పైగా పామ్మ మూలైంది ఆ పామ్మంతా శివరావుగారు జాగ్రత్త వరిచి, అఖిరి రోజున శాస్త్రిగారికి సన్మానం చేయించి, ఇద్దామని సంతరించారు.

ఊరంతా ఈ విషయం తెలిసి చాలామంది సంతోషించారు. మదర్సంగారు ప్రతిరోజూ పురాణానికి హాజరవుతూనే వున్నారు ఒక వాడు ఆయన కొడుకును పిల్చి, "ఒరే సున గిరిజకు మంచి సంబంధం చూశామరా. పిల్లవాడు చాలా బుద్ధిమంతుడు ఈరోజుల్లో అటువంటి కుర్రాళ్లు ండరనుకో. ఏమీ భక్తి ఏమీ శ్రద్ధ! రోజూ పురాణానికి హాజరవుతున్నాడు. పైగా నా ప్రక్కనే కూచుని వేసంటే ఎంతో గౌరవం చూపిస్తున్నాడు" అన్నారు సంతోషంగా. భీమారావుకి సందేహం వచ్చింది.

"ఎవరు నాన్నా అంత మంచి కుర్రాడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"ఎవరో రాజులు. వాళ్ళ నాన్న కొక వుత్తకాల పిల్లనంది. సంబంధం విశ్వయాల చేశాను. త్వరలో ముహూర్తం పెట్టద్దాం." అన్నారు.

"అ!" అన్నాడు భీమారావు ఆశ్చర్యంతో. తలుపు చాటు మండి ఈ సంభాషణ వింటున్న గిరిజ, "అన్నయ్యా నువ్వు పురాణానికి రావాలిరా. తుంటరి కుర్రాళ్ళు కొందరు నాన్నె పు చూస్తున్నారు" అంది మెల్లిగా, గారంగా, వెలుకారంగా. భీమారావు వళ్ళ నటనకు కొరుకుతూ, "నా కర్మ!" అంటూ అక్కణ్ణుంచి వెళ్లిపోయాడు. మదర్సంగారూ, గిరిజా వచ్చుకున్నారు.

అవాడే సన్మానం శివరావుగారు ప్రొద్దున్న తన యింటలో కూచుని, గంధం తీస్తున్న భార్యతో మాట్లాడుతున్నారు పూజ కోసం గంధం తీస్తూ, అమె భర్తను, "ఈ గంధపు వెక్కకు చూడండి ఎంత సువాసనలద్దించో" అంది. శివరావుగారు, "అంతా పూర్వజన్మ పుణ్యం. మమవ్యవహారం కూడా చూడండి వత్త, వర్చిలం, అనే మంచునాణా విరా అబ్బులాయో. మన శాస్త్రులుగార్ని చూడరామా, ఏమి పాండిత్యం! ఏమి భక్తి! ఏమి గుణం!" అని పొగిడారు. పిల్లనాళ్ళ పూజా తొందరగా కాచిచ్చి సన్మానానికి తగిన ఏర్పాట్లు చెయ్యడానికి పాదావుడిగా దున్నుల దరించి, ఇంటిలోంచి బయల్దేరుతుంటే పోస్టుమాన్ ఎదురయ్యాడు.

అయిన కొక ఉత్తరం ఇచ్చి నాన్నామానే

జెల్లిపోయాడు. అది ఆయన గుమ్మంలో ముట్టిన చదువుకున్నారు. అందులో ఛలా వుంది:

అయ్యా,

మేము మీ వూరిలో కొన్నాళ్లుగా పురాణం చెప్తున్న శాస్త్రిగారి భార్యను. మీ వూరిలో ఆయన పురాణం బాగా జరిగిందనీ, సుమారు రెండువేల రూపాయలు వసూలయ్యాయనీ తెలిసింది. ఈ సందర్భంలో మా కుటుంబ వరిస్థితిని మీకు తెలియజేసి, మిమ్మల్నిక ప్రార్థన చేపే సంకల్పంతో ఈ పుత్రులను రాస్తున్నాను. వన్ను మీ తోబుట్టువుగా భావించి, తగిన సహాయం చెయ్య ప్రార్థన.

మాకు ముగ్గురు కుమార్తెలు. అందులో పెద్దదాని వయస్సు పదహారు సంవత్సరాలు. దాని పేరు కైవల్య. దాని వివాహం గురించే శాస్త్రిగారు మీ అందరి సహకారం అర్థించి వుంటారు. మీరు ఉదార బుద్ధితో రెండువేల రూపాయలు నిరాశం ఇస్తున్నారు. కాని ఒక్క మనవి. ఈ సొమ్ము ఆయన చేతిలో వడిందంటే మూతం. అది ఆ పనికి వినియోగం కాదు. ఎందువల్లనంటే శాస్త్రిగారికి, అగ్నిపాక్షిగా వివాహమాడిన నన్ను గాని, మా బిడ్డలనుగాని పోషించాలని గాని మా మంచినెడ్డలు చూడాలనిగాని కోరిక లేదు.

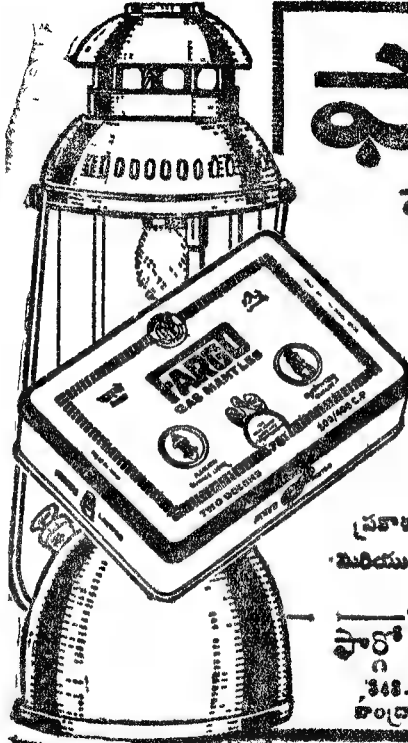
వారికి చాలాకాలం నుండి వేరొక స్త్రీతో సంబంధం వుంది. అందువలన వారికి చేతికందిన సొమ్మంతా ఆమె వరమై పోతుంది. మేము వారి అనందానికి గాని అభిప్రాయాలకుగాని అడ్డు వచ్చేదానను గాను వా యొక్క, వా బిడ్డల యొక్క జీవితం, యజమానియొక్క అలక్ష్యం వలన ఎన్ని అగౌరవాలు గురవుతున్నా, నలుగురిలో బయటపడవలసిన దాననుకాను. కానీ అయ్యా, ఆడపిల్ల వివాహం కోసమని పోగు చేసిన సొమ్మును, అందుకే వినియోగపడేటట్లు చెయ్యమని మిమ్మల్ని అర్థిస్తున్నాను.

ఇట్లు,
కుల్లద.

అని వుంది. అది చదువుకొని, అందులో వివరించబడిన ఒక స్త్రీ యొక్క కన్నీటి గాఢమ అర్థం చెసుకుని, 'ఓరి, ప్రాప్తమౌదా!' అనుకున్నాడు శివరావుగారు. ఈ విషయంలో లోపలికివచ్చి, భార్యతో చెప్తాంటే, అయిదేళ్ల మనవడు గంధపు చెక్కని తీసికెల్లి పొయ్యిలో పెట్టడం, అది కాలాంతే సంతోషపడడం గమనించారు. భార్య, 'అయ్యా, అదేం పనిరా!' అని తియ్యడానికి వెళ్తాంటే, శివరావుగారు 'మంచి సువాసన వెదజల్లుతేనేం, దాని జాతి స్వభావం కాలదంకదా. అది కేవలం ఒక కర్ర ముక్క! భగవంతుడు సువాసన ప్రసాదించాడు. అంతే గాని దాని జాతిగుణం మార్చలేదు.' అనుకున్నారు. ఎన్ని పురాణాలు చెప్పినా, ఎంత గొప్ప నీతి వాక్యాలు బోధించినా అవన్నీ గంధపు చెక్కకు అద్దిన మనాసలు లాటివే, మానవుడిలోని సహజమైన బలహీనతలను పోగొట్టలేకపోయామి కదా శాస్త్రిగారి విషయంలో' అనుకున్నారు శివరావుగారు.

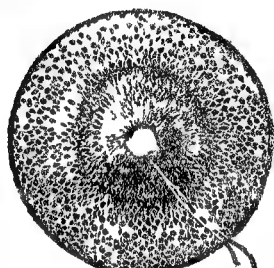
అనాటి సాయంకాలం శాస్త్రిగారికి మంచి స్నానం జరిగింది ఊరిలోని నలుపురు పెద్దలు ఆయన పురాణాన్ని ప్రశంసించారు. చాలామంది జనం వచ్చారా సభికి. చివరకు నిరాశాలుగా సేకరించబడిన సొమ్మును ఆయనకు అందజేసే సమయం వచ్చింది. అప్పుడు శివరావుగారు లేచి, "శ్రీ శాస్త్రిగారికి ప్రజల వద్ద నుండి వసూలైన నిరాశాల మొత్తం రెండువేల రెండువందలు. ప్రస్తుతం శాస్త్రిగారి కుమార్తె వివాహం కోసమని ఈ సొమ్ము ఉద్దేశించబడింది. కాబట్టి, అందులో రెండువేల రూపాయలు శాస్త్రిగారి కుమార్తె పేర బ్యాంకులో 'డిపాజిటు' చేసేసాను. మిగిలిన రెండువందలూ శాస్త్రిగారి భర్తల విమిత్తం ఇస్తున్నాము" అని రెండువందల రూపాయలు శాస్త్రిగారి కిచ్చాడు.

శాస్త్రిగారి మొహంలోని భావం ఆవలదమో, విచారమో ఎవరూ కనక్కోలేక పోయారు. సభ చాలా జయవదనగా ముగిసింది. ●

ఫారో

గేస్ మేంటల్స్

ప్రకాశవంతమైన కాంతి కొరకు
మరియు మన్నితైన తీసుకోగలిగి

కయూత చేయవద్దు
ఫారో మేంటల్ ప్రోడక్ట్స్

348-బి, హైదరాబాద్ రోడ్
కాండ్రా, బొంబాయి-50, ఎ.ఎస్.

పైర్లలా మనస్ఫూర్తిగా ఆశీర్వాదిస్తే, పైనున్న దేవతలు 'తథాస్తు' అంటారు. అలాగే జరిగింది వాళ్ళికి విషయంలో. ఈమె తల్లికుమారిగా వరికినే, వోడి వేసుకొని వాటకాల రిహార్సల్ చేస్తుండగా కీ. కీ. దాక్కర్ రాజారావుగారు ఈ అమ్మాయి తీరు, తెమ్మ చూచి ఎప్పటికైనా యీమె ప్రముఖ సినిమా తార అవుతుంది అన్నారు. దేవతలు 'తథాస్తు' అన్నారు.

వాళ్ళికి విషయంలో రాజారావుగారి మాట అక్కరాల నిజమైంది మొన్నటి

చక్కని వాట్యం చేసి అంద్రులకు ముచ్చట, మురిపెం తీర్చింది.

మొదట ఆడింది వాటకాలే అయినా, రాణ తెక్కింది పినిరంగంకో. అన్నింటి లోకీ 'చిల్లరకొట్టు చిట్టెమ్మ' వాటకంలో విందుతనం, హందాతనం, సానిటీస్కర్ల చూపించేమో, కిమరా ముందుకు రాగలి గింది.

వాటకాలలో వాళ్ళికిని ప్రవేశపెట్టి మనక మోవోయాక్కర్ కి కందళిగర్ గారిది క్రమంగా భీష్మ, పింహళకైత్ర

వాణి శ్రీ

"మరువైన సాతలంటే చాలా ఇష్టం..."

జరకూ కాకపోవచ్చు, నేడు నిజం అవుతోంది. ఈమె జన్మించి తల్లికుమారి అయినా, వాళ్ళికి జన్మించింది అవడం భాయం. తల్లికుమారిగా ఇరవై యేళ్ల క్రితం వెల్లూరులో పుట్టింది. వాళ్ళికిగా మరలానులో పునర్జన్మించింది. కదుపు జబ్బి వంట వరకు వెల్లూరు, ఆసైన అంది వచ్చినంతవరకూ ముదానులో. పాట వచ్చి వంతవరకూ గ్రామపాట రికార్డుల మీద పడింది, వచ్చిన వాట్యాన్ని స్క్రూల్లో వరిమితం చేసింది. ఇటీవల 'వరిజ్ఞాపాలన'లో

"ఇంకా నేర్చుకోవలసింది చాలా ఉంది..."

మహిమ, కరువు ప్రతిష్ఠ, అంగారుతిమ్మ రాణ, వోటకోపిల్ల కోటలో రాణి, అకాశ రామన్న, ముగ్ధాపూజామహిమ మొదలైన 14 చిత్రాలలో, ఆసైన కొన్ని కన్నడ చిత్రాలలోనూ నటించింది. ఒక కన్నడ చిత్రంలో కథానాయకిగా నటించింది.

ఈమె వాళ్ళికి అయిన తదుపరి నటించిన తొలి చిత్రం 'అంగారుతిమ్మరాణి.'

ఇప్పటి చిత్రాల్లో నటించినా, నటించిన అన్నిసాతలకూ వ్యాయం చేశామనుకున్న మక్కువ వద్ద సాతలంటూ ఉండకపోవు.

ధర్మాణి

సావిత్రి గణేష్ మీద ఎక్కువ!

కన్నడ చిత్రం 'పిరసంకల్పం'లో తన పాత్రకు ముహూర్తిగా వ్యాయం చేశారైనప్పటికీ ప్రాయం ఆమెకు ఉన్నది ఐరువైత పాత్రలంటే చాల యిష్టం అని ఆమె తన ఆభిప్రాయాన్ని తెలియజేసింది. ఎక్కువగా హిందీ, తమిళ చిత్రాలు చూస్తుంది. ఏప్పుడైనా ఇంగ్లీషు చిత్రాలకు వెళ్తుంది చాలమంది తెలుగు నటీమణుల వలెనే ఏప్పుడో గాని తెలుగు చిత్రాల మీదకు మనసు పోదు.

నటనలో గురి శ్రీమతి సావిత్రిగణేష్ మీద ఎక్కువ. ఆమె ఆడుగుల్ని ఆమన రించకపోతే, ఆమె నటనకు మక్కువ వడి, తెలియకుండా తాను అలాగే వటించడం పోటీ అయింది. హిందీ రంగంలో మీనా కుమారి నటన అంటే ఎక్కువ అభిమానం. గౌర విస్తుంది. వాణ్ణి తెల్లదనాన్ని ప్రేమిస్తుంది తెల్లగా ఉండే మనుష్యుల్ని చూసినా ఈమెకు ఆశ్చర్యంగానే ఉంటుంది ఇంత తెల్లగా ఎలా ఉంటారా అని

వాణ్ణి సినీమారంగంలో ప్రవేశించే ముందే పరోక్షంగా పెద్దల అభిప్రాయం పొందిడం విశేషం. స్టేజీ మీద చూచినా, తెరమీద చూచినా అందం కొట్టేవచ్చినట్లే కనిపించే వాణ్ణి హైదరాబాదులో రాష్ట్ర పతి డాక్టర్ రాధాకృష్ణగారి నమస్కారంలో 'జైభవాని' నాటకంలో తన పాత్రకు రక్తి కట్టించుకుంది ఆనాటి ప్రదర్శనలో ఆమె పటనను గౌరవనీయ మంత్రులు పెద్దలు ఎందరో ఆశీర్వదించారు.

ఎవరుగానీ తాళించాలంటే టైమ్ పెన్సు, వాతావరణం కావాలి వాటిని వాణ్ణి తన చాతుర్యంతో, నైపుణ్యంతో చప్పున అంది పుచ్చుకుంది. చేపలున్న చోట గాలం వేసింది. చిన్నప్పుడు నెల్లూరులో బడికి పోవడం పోషాయి గ్రామఫోను రికార్డులు, రేడియోల మండి వచ్చే పాటలు వినడం, సినీమాలు చూడటం, ఆమెకు వచ్చిన సినీమా అయితే వీలైనప్పటికీ ఎక్కువసార్లు చూడటం, వృత్త వదర్శనలు, నాటకాలకు

వెళ్ళడం, ఆమెకు వచ్చిన పాత్రను యింటికీ వచ్చి యింటికివేస్తే చేస్తూ తిరిగి వటించడం, సంభాషణలు వలకడం చేసింది.

అన్నిటికన్న అనలు రహస్యం ఒకటన్నది చిన్నప్పుడు 'మాయాబజార్' చిత్రం చూసిం దట. అందులో సావిత్రి ఉంది. 'అబ్బ బ్రహ్మాండగా వటించింది!' అనుకుందట అంతే! ఆచిత్రం ప్రదర్శించిన రోజుల్లో ఎన్ని చిత్రాలు విడుదల అయినా, ఎక్కువగా 'మాయాబజార్' చిత్రం చూచింది. 'మాయా బజార్' చిత్రంలో సావిత్రి సంభాషణలు, నటన యింటికివేస్తే ప్రారంభించింది ఇప్పటికీ వీరు పోకుండా, పారుపోకుండా చెప్పి నటించగలదు 'ఇమిటేషన్ ఈజ్ ఆర్ట్' అన్నాడు 'అరిస్టాటల్' వాణ్ణికి స్పీమ్మింగ్, పిక్చిక్లకు వెళ్ళడం అంటే సరదా మిత భావీ ఎప్పుడూ వచ్చుతూ కనిపిస్తుంది. నెల్లూరులో హుషారుగా ఉంటుంది నటనతో పాటు నాట్యం కూడా వచ్చును కాబట్టి రాణి న్తుంది ఈమధ్య విడుదలయిన 'చక్కలో బల్లెం', 'శ్రీ సింహచరిత్ర మహిమ' చిత్రాల్లో కూడా కనిపిస్తుంది ప్రజల్ని యీసేసు గుర్తించింది ఎరల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి 'నవగూ పూజామహిమ' చిత్రంలో

వాణ్ణికి అపాంభావం, గర్వం మొదలై నవి లేవు. కృతజ్ఞతాభావంతో ఎప్పుడూ మాట్లాడుతూ ఉంటుంది పాంపిక కార్య కలాపాల్లో పాల్గొనాలంటే చాల యిష్టం ఎటువంటి పాత్ర అయినా, ఏ నటుని ప్రక్క వేషం అయినానటించగలననే ఆత్మవిశ్వాసం ఉంది.

తెలుగు నిర్మాతలతో పాటు కన్నడ నిర్మాతలు కూడా ప్రోత్సహించి, వారి చిత్రాలలో కథానాయకి పాత్ర లిస్తున్నందుకు వారికి అభినందనలు తెలుపుతుంది ఎప్పటి కైనా అభిమానులు నన్నొక పెద్ద తారను చేస్తారనే నమ్మకముంది! అని వాణ్ణి వచ్చుతూ అంది విషయం, విధేయత కనబరుస్తుంది. నేను నటించి కావడానికి యింకా చాల వేర్సుకోవలసింది ఉంది' అంటుంది వాణ్ణి. పెద్ద తారలతో కలిపి

అపాంభావంలేదు...

దేశరక్షణ నిధి సేకరణకు ఎప్పుడూ సిద్ధమే. తన మూలంగా నిర్మాతలకు ఎలాంటి యిబ్బంది కలుగకుండా, చిన్నప్పటి నుంచి క్రమశిక్షణలో పెరిగినందున నకాలానికి మూటింగ్లకు హాజరువుతుంది.

చిన్న వయసులో కళపై అభిమానం, కళను అనుసరించడం, సంగీతం మీద అభిరుచి, నాటకాలు, సినీమాలు చూడటంలో ఆపేక్ష కలగడం ఆమె భవిష్యత్తుకు చక్కటి మార్గం. నాటకాలు, సినీమాల్లో ప్రవేశించ దానికి మార్గదర్శి కావడం, సినీమాల్లో అవకాశం కలగడం, ఆ అవకాశాన్ని ఆమె సద్వినియోగం చేసుకోవడం ఆమె ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు నిదర్శనం అనిపిస్తుంది.

ఎదురుపేజీలో రెండవభాగంలోతప్ప అన్ని శ్రీ గంగాధర్ శివన

"మితభాషిణి"

కొత్త దర్శకుడు బి. రామారావు

"మీరు దర్శకత్వం వహించిన 'నవరాత్రి' చిత్రం చూశాం.... ఇంతవరకు తెలుగు సినిమారంగానికి వచ్చిన వారితోను, యీ వాడున్నవారితోను వయసుతో మీరు చాలా చిన్న వారితో కనిపిస్తున్నారు. దర్శకుని తీరింపించడా గులాబీలకన్నా ముళ్ళే ఎక్కువ వుంటాయని తెలుసా?"

—అంటూ యీ విలేజ్ లి అడిగిన ప్రశ్నకు కొత్త దర్శకుడు, యువ దర్శకుడు, తెలుగు 'నవరాత్రి' సృష్టికర్త అయిన శ్రీ తాతినేని రామారావు నిర్భయంగా తెలుసుకునే సమాధానం చెప్పారు. తన కందిన తీరింప జరచి తనది చూశాడనీ, గులాబీ లెప్పో, వాటి జాటున ముళ్ళెన్నో ముందే

గులాబీలకన్నా

తక్కువేసికొన్నానని శ్రీ తాతినేని చెప్పారు.

* * *
ప్రస్తుతం తెలంగాణలో తొమ్మిది అందరితో శ్రీ తాతినేని రామారావు చిన్న వాడు—ఇంకా పెదరంగం చెప్పేంతే, చాలా చిన్నవాడని

నరిగ్గా అరునవత్తరాల్ క్రితం 1 తిరిగితో కృష్ణా జిల్లాలో కవిలేళ్ళవరకు వయసు లేని ఆ మర్నాటికే మదరాసు చేరినా, నీల త్తైవ గమ్యస్థానం అందుకోవడానికి శ్రీరామా శాస్త్రి యీ అడు సంచత్తరాం 'అనంతవం అనే కైలులో ప్రయాణం చేయవలసి వచ్చింది.' కైలు 'నవరాత్రి' స్టేషనులో ఆగి 'అయ్యటి కిదే గమ్యస్థానం' అని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

అవకాశం అందరికీరావు. అభివృద్ధి వున్నవారికి మౌనమే అని పన్నాయి. అలా వచ్చిన వారికి వుండే తెలివి తేలుషునట్టి అని విలుస్తాయి. అలాంటి యీ కాల్పనిక ప్రపంచంలో శ్రీ రామారావుకు 28వ సంవత్సరంలోనే ఒక గొప్ప అవకాశం రావటం అందరికీ సంతోషదాయకమే. తాను మౌనం అని 'గర్వకారణం' అనుకోకుండా, 'పొద్దు తిక'గా తిసికోవారి, అప్పుడే 'అయన

యంకా చాలా చాలా చూడం ముందుకు వెళ్ళగలగటం.

1938లో కవిలేళ్ళు గడ్డక జన్మించి

ముళ్ళే ఎక్కువ!

దీని శ్రీ తాతినేని రామారావు నిలూరు కాలేజీలో 'ఇంటర్మీడియట్' వరకు చదివారు. చదువుల కైంకంబి వెంటనే ఈ 'రైను' మార్చి 'సినిమా రైన్'కు చేరింది.

శ్రీ తాతినేని సినిమారంగం ప్రవేశం తీరితో పాఠాభ్యాసం జరిగిపోయింది.... అదోకాల్లో ప్రవీణ్ అర్థ ఏకృష్టవాదికి శ్రీ తాతినేని ప్రకాశరావు 'ఇల్లరికం' తీర్చి వ్వారు. ప్రకాశరావు, రామారావు అన్న అమ్మ అమ్మ అమ్మ.... అలా వచ్చింది వెలుదటి అవకాశం.

'ఇల్లరికం'తో మొదలయిన శ్రీ తాతినేని రామారావుగా 'సినిమా జీవితం' తారా భరత్తు, కుంగ్రతాళి, వున్నర్న, మంచి మనిషి, మునుషులు—మనుజులు చిత్రాలతో మంచి అనుభవాన్ని తెచ్చిపెట్టిం తాయనకు. ఈ చిత్రాలతో ఆయన శ్రీ వైకా గాత్మగారికి 'అసేసియేట్ డైరెక్టర్'గా పని చేశారు. 'ఇల్లరికం'లో ప్రకాశరావు గారికి అసిస్టెంటుగానూ పనిచేశారు.

ప్రవీణ్ అర్థ ఏకృష్టవారు—ఆ సంవత్సరం అధినేత శ్రీ అనూమోలు సుబ్బారావుగారు—ఒక కుభ ముహూర్తాన శ్రీ రామారావును పిలిచి యాచి చిత్రపు వాద్యకలు అప్ప

గించారు.

'నవరాత్రి' అంతకు క్రితం తమిళంలో నిర్మించబడినదే అయినా, తెలుగులో వున్న ర్మించడం—అందులోనూ కొత్తవారికి—మూలంతో వనిగాడు. తనకు పెద్దలన్న గించిన వాద్యతను జయ్యవడంగా నిర్వర్తించాడు శ్రీ రామారావు.

"మీరీ వాడు స్వంత వాద్యకమోత మంచి చిత్రాన్ని రూపొందించగలిగిన స్త్రీయికి వచ్చారంటే తానికి తోడ్పడిన పెద్దలెవరు?...."—విలేజ్ లి ప్రశ్న.

"ఇంకెవరు....నూ ప్రత్యగత్మగారే.... నవన్న అనలు యీ రంగానికి వరివయల చేసింది నూ అప్పుయ్య ప్రకాశరావుగారే అయినా, యిందులో వాచేక ఆ, ఆ ఆ దిద్దింది చిత్రకళగారే.... నమర్చు అయినా తిక్క అలించటం వా అభివృద్ధి".... అంటారు శ్రీ రామారావు సమాధానంగా....

ప్రశ్న—కొత్తవారుగా చెప్పండి. ఇలాంటి సినిమాలో కనిపించే ప్రమాణాలు తప్పకరంగా ఉన్నాయా?

జవాబు—ఒకటాటితో నిశ్చయమే అయ్యటి చిత్రాలు వయం.... అయినా, యీ మౌనం అందరికీ వర్తించడం ఆ కంప్లెక్సులట్టి, దర్శకుళ్ళిట్టి మౌనంజూ ఉంటుంది.

ప్రశ్న—ఇంతకంటే మన సినిమాలో మెరుగు పరచటానికి కృషి చేస్తారా?

జవాబు—వాకుండే వరిధుల్లో తప్పకుండా చేస్తాను.

కొత్తవారిలో ఉత్సాహం ఎక్కువ. ఆ ఉత్సాహం శ్రీ తాతినేని రామారావుకు వుంది. కానీ, 'సినిమారంగం'లో కీర్తి ప్రతిష్ఠలు భయం—అనే రెండు ముఖ వదారాలవలన వ్యక్తులు మోసపోవటానికి అవకాశం ఉంది. అలాంటి వాటికి లక్ష్యపెట్టుక, లక్ష్యపిల్లి కాపాడుకుంటూ, గులాబీలనుమానీ మురిసి పోయేముందు, ముళ్ళనుమానీ జాగ్రత్త పడుతూ, తనదైన సృష్టిత్వాన్ని కాపాడుకొంటూ, ముందుకు వెళ్ళగలిగనంతకాలం శ్రీ తాతినేని రామారావుకు మంచి భవిష్యత్తు వుంటుంది. ఆ మంచి భవిష్యత్తున్నే అందరితోపాటు, మేమూ ఆరిస్తాం! —వారిరాజు ప్రకాశం

నవరాత్రి: నాయకునికి తొమ్మిది పాత్రలు...!

దేవుడులాంటి కండ్ల పిరి, కోరి మువ్వుట వడి తెచ్చిన సంబంధం అల్లారు ముద్దుగా పెరిగిన ఆ తనయకే వచ్చలేదు. అందుకే గునపిచ్చి పుచ్చుకున్న అందమైన నాయకుడు వేణుమ విడిచి క్షణం బ్రతక లేమని తెలిసికొన్న రాధ, తండ్రినే విడిచి వెళ్లిపోయింది.

అలా ఎక్కడి కెళ్లింది ....?

ప్రేమించిన కలపురాజు వేణు నన్నిది తెల్లాలవి, పరిణయం చేసికోవాలని యాక జీవితమూ తమ హృదయంలో అతని తాపి, సంతోషిన్ని వంటలుగా నందించు కోవాలని మురిసిపోయింది రాధ. ఈ మురి సెంతనే ఆకాశమంతట ఆకలంతో, అందమైన భవనాన్ని నిర్మించుకొన్న రాధ, వేణు కడుపు కొనే కాలేజీ హాస్టల్ కెళ్లి విచారించగా.... ఆ సుందరాంగుడు అప్పటికే తన పూర్వ

తనమ్మడికి అవ్యాయం జరిగిందన్న బాధతో కళ్లతో అపొదమన్నతం అవేశమయిన రుడి గోపన్న, మందితనానికి, ప్రేమ, బాధ త్యానికి, కరుణకు, అమాయత్వానికి ప్రతినిధి వంటి రైతునిర్దేశ కాంక్షన్న, కణ్ణు ఒకవేళ, కడుపున ముంచేత బట్టుకొని, తనకు తెలిసినదాన్ని వంతురికి సామూహపుతూ, జీవయ్యలచేసే బాగవార్, తన ధర్మాలనే జీవిత పరమావధిగా ఎంచి, ఎట్టుకేంతు వోడి పోయి శ్రీవచ్చెత అవారోగ్యానికి గురి అయి, అకమాయ, స్థితితోపున్న సిరిపురం ముందరాలమయ్య, వృత్తిధర్మాన కాశివ్యం, మానవ ధర్మాన కరుణలను తమిగా చేసి కొన్న మానరింపెండెంట్ పిరళ్ళదరావు... సిరంతా తాతకు వినిమిది తాతుల్లోను కనిపించి, తమ తమ మంచికవాలతో మురి పిపిరు.....ఎట్టుకేంతు నవరాత్రిన మనో

స్థితల సాయంతో అధిగమించటం యిదే తొలిపారి తొమ్మిది పాత్రల్లోను... ఎట్టుకేంతు తాను వదలదే వేసిన 'వేణు' పాత్రతో కూడా శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ప్రత్యేకతను కనుపరిచారు అలాగే శ్రీమతి పిప్పితికూడా ప్రతి సన్నివేశంలోనూ చక్కని నటన కనుపరిచింది.

కాళ్లకేగా జగ్గయ్య, తండ్రిగా గుమ్మడిః కూర్చున్నట్లుగా రేలంగి, కంబ్రాకల్లగా ముగారెడ్డి, యుతర పాత్రల్లో వడ్డుకి బాగయ్య, ప్రభాకరరెడ్డి, చలం, జమున, కాంచన, జయలలిత, గిరిజ, గీతాంజలి, తాయాదేవి, హేమలత, మూర్త్యకాంతం, జేబి వడ్డినిగారలు. అతిథులుగా 'నవరాత్రి' విండుకు విండుదనం తెచ్చారు.

ఈ చిత్రంలో అందరినీ ఆకర్షించే విశేషాకర్షణలు చాలా ఉన్నాయి. తొమ్మిది

జేబి, యంట్ల పెద్దబాళ్లు ఆ అవ్యాయం తెండలవంటి, తమ కిష్టంవచ్చిన సంబంధం తీసుకొని తెలిసింది.... ఫలితంగా ఆ అకల భవనం కూరిపోయింది. నిరాశ తాత హృదయంలో గొళ్ళు తిప్పుకొని పోయింది. ఇక జీవితానికి గుమ్మం ఏమిటి? 'అత్తపాత్యే శరణ్యం' అన్న మూతాన్ని తెమరు వేసికంటూ బయలుదేరిన రాధకు వివిధ రకాల వ్యక్తుల తారనవడతారు. ఒకప్పుడు భార్యను పోగొట్టుకొని తన యనే సర్వస్వంగా భావించుకొంటున్న అనందరావు ఆమెను తోబుట్టువులా భావిస్తాడు. మరోనాటి రాత్రి— పరిస్థితుల ప్రాబల్యంవలన వ్యసనాలకు గురిఅయి— ఆ వ్యసనాలవలన త్రాగుడుకు కూడా అల వడి, వెరుక్కంటూ 'సినికొన'కు చేరిన దేవదాసు, పిచ్చివాళ్ళ చిన్న ప్రపంచం—'అన్న త్రికి అదివలెన కాళ్లకే కరుణాకర్,

రధ నాయకుడు, వలపులన్న పుచ్చుకున్న ప్రేయసుకు వేణు కనిపించి ఆమెను 'పర తళం'తో ముంచుకొన్నాడు.

అంతమూ, కై విధిమూ, మరలించి ప్రాతి నదికలుగా గరిగిన యా కథకు యుద్ధరు విస్తృతం నటన, వేర్వేరితనం జీవంపొస్తే, మరో నడుగురు పిద్దవాస్త్రులైన నటీ నటుల ప్రతిభ మెరుగులు దిద్దింది.

నటుడు నాగేశ్వరరావు... ఒక్కొక్కతాన్ని ఒక్కొక్క మైలురాయిగా చేసికంటూ, 130 మైళ్ల దూరం తారవధంలో 'సయ నించినా... తొమ్మిది మైలురాలన్న తొమ్మిది

స్థితలు, తొమ్మిది ఆకర్షణలయితే, పిచ్చి అనన్యతదృశ్యం అంతకుమించిన అకర్షణ.

చిత్రయొక్కస్థాయిలో తులనాగే టి. కలవరరావుగారి సంగీతం, సెల్యూక్ గాతి కళాత్మకమైన తాయాగ్రహణం, ముళ్ల పూడి వెంకటరమణ మూలుగు, దాశరథి కొనరాజు, శ్రీశీల పాటలు... యధాశక్తి చిత్ర విజయానికి తోడ్పడతాయి.

కొత్త దర్శకుడు శ్రీ తాతినేని రామా రావుగారిది' యిది తొలి ప్రయత్నమే అయినా విజయవంతం అయింది. ఈ ప్రయత్నం మొక అనుభవజ్ఞుడైన నిర్మాత శ్రీ మద్బాబు రావు ఉన్నారనటంలో సందేహంలేదు.

వివరిమాట నాగేశ్వరరావు నటనలో కొత్తదనం లేదనే వారికి 'నవరాత్రి' ఒక అవామూత్రమేగాక, వ్యక్తుల నటన వారికి లభించే స్థితలనుబట్టి ఆధారపడి ఉంటుందని ఋజువు చేసింది చిత్రం. —[ప్రకాశం]

నవరాత్రిలో పిచ్చి

పరిశ్రమ: నుంచే

తెలదలు వసూలు !

స్వీడిహానరీక్రమలో పుండేవారికోసం ఏర్పడిన హోయవిధికి కనీసం మూడులక్షల రూపాయలను పీచిమారంగంనుంచే సమూలుచేయటానికి నిశ్చయించుకుని జరిగింది

హోయవివారల సంక్షేమ నిధికి సంబంధించిన 'కార్యవర్గం' గత వారంలో టూర్కుడ మహావేళ నై పైనిర్ల రూపు సేంది సమావేశానికి వచ్చి శాశ్వత ఆధ్వర్యం ఏర్పాటు

ఈసమావేశంలో మరీకీన్ని ముఖ్యమైన విషయాలను చివరినట్లు యందుకు సంబంధించిన 'వతినిధి' కిగు 'అంధ్రవల్లవార వర్తక'కు తెలిపారు. దేశంలో అత్యవసరపరిస్థితి ఏర్పడినందున ఐదా 'సంక్షేమ నిధి సంఘం' కొంత అంశంగా మహావేళపై నట్లు ఆయన తెలిపారు.

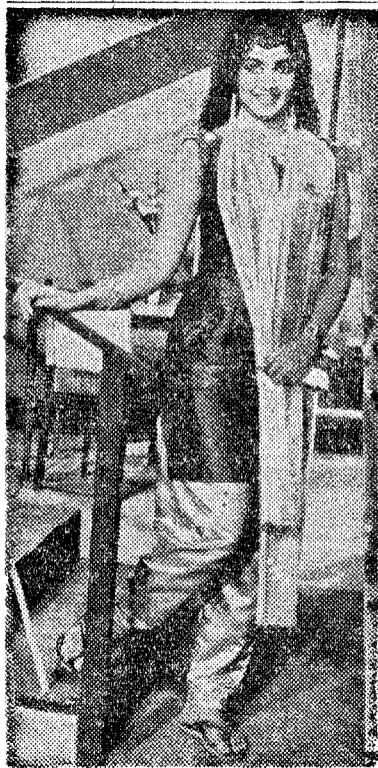
'పిల్లలపైన్స్' అండ్ 'టెక్నిక్స్' డివీజన్లలో కొండ' అనే పేరును వమావేశం 'మహావేళ' ఇల్ 'పేర్ ఫండ్' గా మారుస్తూ ఒకటిర్మానం చేసింది

విభుల కేకరణ మెరుగుపై మం'లిర్మానం చేస్తూ, విభులకు గాను ప్రాప్తమంగా సినిమా తరీకమునుంచి మూడు లక్షలకు తక్కువకాకుండా కేకరంచటానికి నిశ్చయించారు. ఇక వాటకాలు, వివరప్రచరణల ద్వారా తాప్తం అన్నికెండాంగి తిరి, రెండు లక్షల రూపాయలను సేకరిద్దామను కోవారు మొత్తం రెంట్లలో నిధి ఏర్పడుతుంది

వివిధాశ్రయముల విస్తరణకు సౌకర్యంగా త్రించేందుకు వేర్వేరు శాఖల విస్తరణకువదు ఉప సుంపాలను రూపొందించటం జరిగింది నిర్వహణా సుంపానికి అధ్యక్షులుగా శ్రీ చితూరు వాళ్ళయ్య, తాల్వదర్శిగా శ్రీ కె జగ్గయ్య, కోశాధికారిగా శ్రీమతి సినిమా గోరేణంను మహావేళం ఎన్నికొన్నది

రంగులు

ప్రస్తుతవిధ్యనే 'శామ్మాన్' అనే ముఖ యాళం సినిమా ఒకటి చిత్రాశను. ఇది జాలరివాళ్ళ జీవితానికి సంబంధించిన సినిమా. మూటింగ్ అంతా ఇంచుమించు, అయితే జరిగినట్లు కనిపిస్తుంది మూడి యోలో తీసినట్లు కనిపించిన 'సీన్'లు కూడా అతి సహజంగా కనిపిస్తాయి. కథ చాలా ప్రసిద్ధి చెందినది. డైరెక్టరు, నటులు పేరు మోసినవారే. కాని ఈ చిత్రానికి ప్రత్యేకత దాని 'రంగులు'. అంటే దాని నిర్మాణానికి వాడిన ఈస్ట్ మన్ కలర్ చాలా చక్కగా ఉందన్నమాట.

'చిలక గోరింక'లో వాసింది

సముద్రం, నమూద్రతీరం, కేరళ ప్రాంతాల పుక్ష సంపద పొందర్యం—ఇన్ని కంటికి చాలా ఇంపుగా ఉంటాయి అంతేకాక, డైరెక్టర్ డైర్యంగా మనుష్యుల రంగులవట్లు చూపిన వైఖరి ప్రశంసనీయం సాధా

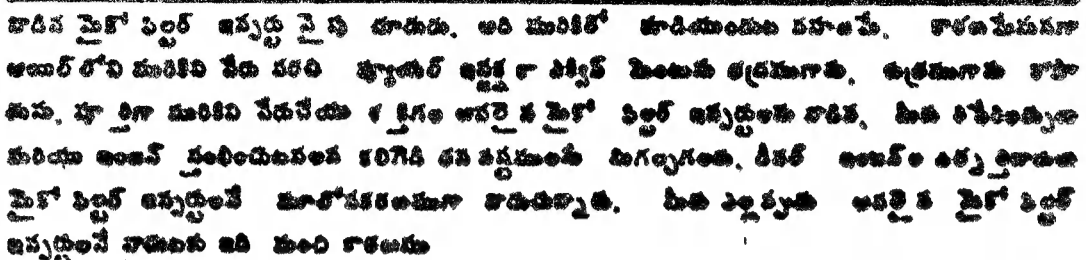
'తక్తపోరు'లో పదివి

రణంగా భారతీయ చిత్రాలలో కనీసం కథానాయికా నాయకుల మొహాలని సున్నుల పూసినట్లు తెల్లగా చూపిస్తారు కొద్దో గొప్పో తెల్లనిరంగుకల వర్కం ఉన్నవాడే విషయంలో ఇది సహజంగా కనిపించ వచ్చుకాని మెడపై నమ్మా తం తెల్లతెల్లగా ఉండి చేతులూ, కాళ్ళూ అంతకన్నా బాగా నల్లగా ఉండటం చాలా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది! ఈ సంగతిని అలాఉంచి, చూటికీ తొంభంపాళ్ళ వల్లగానే ఉండే ఎడదేశంలో పినిమా పాతలని తెల్లగాఉన్నట్లు చూసించాలని ప్రయత్నించటం, అందులోమా పారవట్లు చెయ్యటం మనపైనే మనకి ఉన్న హేయభావాన్ని బయట పెద్దాయి.

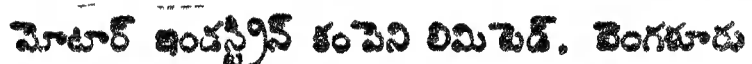
'శామ్మాన్' సినిమాలో వాయికని అనటం కొంచెం నల్లగా కనిపించేలు రంగు పూసినట్లు తోస్తుంది. ఆమె భర్త సోత వేసిన అతని మొహాన్ని తొగ్గు వలవగా కనిపించేట్లు వేశారు తక్కిన వారందరూ మామూలుగా మనకి నిత్య జీవితంలో, ఆ ప్రాంతంలో కనిపించే మనుష్యులరంగుల్నే కనిపిస్తారు. ఈ వైవిధ్యం సహజమయినది. ఉత్తర భారత ప్రాంతాలవారిని, వారి సంస్కృతిని ద్వేషిస్తున్నామని వల్లరింగునే తమ విప్లంగా స్వీకరించిన వర్గాల అతి మామూలు వేసే, తీసే అరవ చిత్రాల రోమా ముఖ్యప్రాత లందరినీ తెల్లగా— మొహందాకా వయవా!—చూసించటం వాటి సమ్మకానట్లు మన సమ్మతం కొంచెం తగ్గట్లు చేస్తుంది నేను తెలుగులో ఒకటి రెండు రంగు సినిమాలే చూశానూ రెండిటిలోమా ఈ దోరణి కనిపిస్తుంది. ఒకసారి తెలుగుదేశంలో వివిధ ప్రాంతాలకి వెళ్లి మచ్చుకి కనిపించే ప్రతి మూల మందిలో ఎందరు ఏ రంగుతో ఉంటారో గమనిస్తే ఈ వేషాల అసహజవర్ణాలు మనకి బాధ, పిగ్గు కలిగించకమానవు. పిగ్గు ఎందుకంటే, తెల్లరంగుకోసం మోసం చేసినా ఇంత అసంపూర్ణంగా చెయ్యాలా అని!

—ఓ. పిల్లలూరావు

061024444

LOWE'S BOSCH

అమ్మకేంద్రము : పొంబాయి 18. 79 వ. అవివేచనండ్ రోడ్డు, 201 నం. కె.ఎ. 18. 01. A పోస్టాఫీసు
మండ్రామ : 2:1/188 మండ రోడ్డు నం. స్వారి 1 : హాతిమోహర్ ఇంజనీరింగు కేంద్రం (ప్రైవేట్)
లిమిటెడ్ అనన్ అర్రోడ్డు

‘వమ్మల’లో పి.వి.తి, వాగేశ్వరరావు

‘సి ని మా వార్తలు

వీరప్ప నిర్మిస్తున్న
ఆమె ఎవరు ?

ప్రముఖ దక్షిణాది నిర్మాత శ్రీ పి.ఎన్. వీరప్ప, జగ్గయ్య జయలలితలతో నిర్మిస్తున్న ‘ఆమె ఎవరు’ చిత్రం శరవేగంతో తయారవుతోంది.

హిందీలో విజయవంతం అయిన “నా కాన్ థీ” చిత్రం దీనికి మూలం జయలలిత జగ్గయ్యలు వాయికా వాయకులుగా వటించే యీ చిత్రంలో యితర పాత్రధారులు సాగభూషణం, రాజబాబు, వాణిశ్రీ ప్రభులు.

నిర్మాత పి. ఎన్. వీరప్ప, దర్శకుడు, పి. ఎన్. వారాయణ.

ప్రేమలో ప్రమాదం

మదరాసులోని పిటడల్ స్టూడియో అధినేత శ్రీ జోసెఫ్ తిరిస్ ప్రస్తుతం తెలుగులో పొంపుక చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ‘ప్రేమలో ప్రమాదం’ అని నామకరణం చేశారు ఈ చిత్రంలో రామకృష్ణ, కృష్ణ, కుమారి వాయక వాయికలు ఇంకా సూర్య, జాంతం, చలం, రాజనాం, రాజబాబు, చదల వాడ కుటుంబరావు, జయంతి, వాణిశ్రీ, వండరీబాంబు మొదలగువారు నటిస్తున్నారు.

రచన—ముద్దు కృష్ణ. నిర్మాత దర్శకుడు—జోసెఫ్ తిరిస్.

విజయ శంఖం సిద్ధం

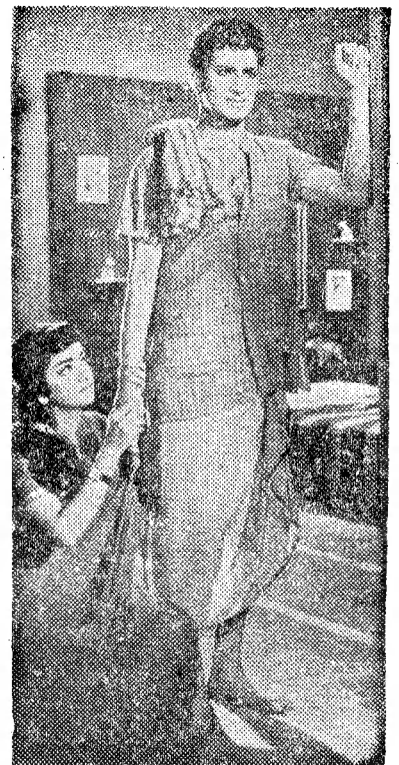
సుజాత చిత్రవారు తొలిసారిగా జాన పద చిత్రం నిర్మించారు ‘విజయశంఖం’ అని నామకరణం కూడా చేశారు. ఈ చిత్రంలో బాలయ్య, రేలంగి, రాజనాం, మిక్కిలినేని, రాజశ్రీ, హేమలత, కె. వి. చలం మొదలగువారు నటించారు.

ఈచిత్రానికి రచన, నిర్మాత—శ్రీ కవిత నేడం.

కాంభోజిగాటా కథ

అనంతలక్ష్మి ప్రొడక్షన్స్ వారు తొలి సారిగా ‘కాంభోజిగాటా కథ’ను తీస్తున్నారు. శ్రీ వదానిప్రబుద్ధం కథ, సంభాషణలు వ్రాస్తున్నారు శ్రీయుతులు కొనరాజు, పి వారాయణరెడ్డి గలం పాటలను శ్రీ టి వి రాజు సంగీతం వమకూరుస్తున్నారు ఈ చిత్రంలో శోభనబాబు, గుమ్మడి, అంజలి దేవి ప్రధానపాత్రధారులు శ్రీ తిలక్ యీ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహిస్తారు నిర్మాతలు—శ్రీ కె భానుప్రసాద్, డి భాస్కర రావు.

—ధర్మాజీ ●

‘కన్నెనునలు’లో కృష్ణ, సంద్యారాణి

శారద

తెల్లని దంతములకు, ఆరోగ్యపంతమైన చిగుళ్ళకు

రెమి®

టూత్ పేస్టు మరియు పౌడరు